Vlaams Parlement

vergadering **7**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 28 oktober 2015

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING 6

VERONTSCHULDIGINGEN 6

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN 6

MOTIE VAN ORDE
Opheldering over de stand van zaken 6

ACTUELE VRAAG van Mercedes Van Volcem aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de nationaliteitsvereiste als voorwaarde voor statutaire functies bij de Vlaamse overheid 7

ACTUELE VRAAG van Tom Van Grieken aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de politieke situatie in de faciliteitengemeente Linkebeek na het collectieve ontslag van de Franstalige gemeenteraadsleden
ACTUELE VRAAG van Willy Segers aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het ontslag van de Franstalige meerderheid in de gemeenteraad van de faciliteitengemeente Linkebeek 10

ACTUELE VRAAG van Michèle Hostekint aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de invoering van de nieuwe Vlaamse renovatiepremie op 1 november 2015 14

ACTUELE VRAAG van Katrien Partyka aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de evaluatie van het woninghuurrecht 18

ACTUELE VRAAG van Marino Keulen aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over flitscontroles op verzoek van burgers 20

ACTUELE VRAAG van Michel Doomst aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de invloed van de luchthaven van Zaventem op de Vlaamse Rand en Brussel, met name wat betreft het economische belang van de luchthaven en de nood aan een evenwichtig spreidingsplan 22

ACTUELE VRAAG van Katrien Schryvers aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over geweld tegen vrouwen met een handicap 24

ACTUELE VRAAG van Lorin Parys aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de impact van de federale 'potpourriwetten' op het Vlaamse beleid inzake justitie 27

ACTUELE VRAAG van Güler Turan aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de bijsturing van het beleid inzake bedrijfsoverdrachten
ACTUELE VRAAG van Grete Remen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het informeren en begeleiden van bedrijfsleiders met betrekking tot een toekomstige bedrijfsoverdracht 30

ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het ontwerp van klimaatakkoord tussen het federale niveau en de gewesten
ACTUELE VRAAG van Bruno Tobback aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het statuut van het ontwerpakkoord tussen de federale en de gewestregeringen betreffende de inspanningsverdeling van de nationale klimaatdoelstellingen
ACTUELE VRAAG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de goedkeuring van het ontwerp van klimaatakkoord door de Vlaamse Regering 33

ACTUELE VRAAG van Cathy Coudyser aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de financiering van vzw Flagey na het wegvallen van federale subsidies 40

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 43

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Internationaal Verdrag van Hongkong voor het veilig en milieuvriendelijk recycleren van schepen, gedaan te Hongkong op 15 mei 2009
– 381 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking 43
Artikelsgewijze bespreking 43

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Internationaal Verdrag voor de controle en het beheer van ballastwater en sedimenten van schepen, gedaan te Londen op 13 februari 2004
– 382 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking 43
Artikelsgewijze bespreking 44

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Vlaamse Gewest betreffende de aanleg van de Nieuwe Sluis Terneuzen, ondertekend te Terneuzen op 5 februari 2015
– 417 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking 44
Artikelsgewijze bespreking 46

VOORSTEL VAN DECREET van Kathleen Helsen, Jo De Ro, Koen Daniëls, Jos De Meyer, Kris Van Dijck en Ingeborg De Meulemeester houdende dringende tijdelijke maatregelen in het kader van een stijgend aantal anderstalige kleuters en inzake flexibilisering van de programmatie-mogelijkheden onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het secundair onderwijs
– 551 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 3
Voorstel tot spoedbehandeling 46

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en IJsland, anderzijds, betreffende de deelname van IJsland aan de gezamenlijke nakoming van de verbintenissen van de Europese Unie, haar lidstaten en IJsland voor de tweede verbintenisperiode van het Protocol van Kyoto bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaat-verandering
– 452 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking 47
Artikelsgewijze bespreking 47

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Verdrag nr. 170 van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende de veiligheid bij het gebruik van chemische producten op het werk, aangenomen te Genève op 25 juni 1990
– 453 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking 47
Artikelsgewijze bespreking 48

VOORSTEL VAN DECREET van Joris Poschet, Koen Daniëls, Jo De Ro, Karl Vanlouwe, Kathleen Helsen en Kris Van Dijck houdende wijziging van artikel 110/5 van de Codex Secundair Onderwijs, wat het recht op inschrijving betreft
– 494 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 4
Algemene bespreking 48
Artikelsgewijze bespreking 51

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Jan Hofkens, Sonja Claes, Emmily Talpe, Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne en Miranda Van Eetvelde betreffende sensibilisering, preventie en handhaving inzake discriminatie op de arbeidsmarkt van personen met een migratieachtergrond
– 415 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 4
Bespreking 52

VOORSTEL VAN DECREET van Kathleen Helsen, Jo De Ro, Koen Daniëls, Jos De Meyer, Kris Van Dijck en Ingeborg De Meulemeester houdende dringende tijdelijke maatregelen in het kader van een stijgend aantal anderstalige kleuters en inzake flexibilisering van de programmatie-mogelijkheden onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het secundair onderwijs
– 551 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 3
Voorstel tot spoedbehandeling 69
Algemene bespreking 70
Artikelsgewijze bespreking 84

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 84

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Internationaal Verdrag van Hongkong voor het veilig en milieuvriendelijk recycleren van schepen, gedaan te Hongkong op 15 mei 2009
– 381 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 85

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Internationaal Verdrag voor de controle en het beheer van ballastwater en sedimenten van schepen, gedaan te Londen op 13 februari 2004
– 382 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 85

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Vlaamse Gewest betreffende de aanleg van de Nieuwe Sluis Terneuzen, ondertekend te Terneuzen op 5 februari 2015
– 417 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 85

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en IJsland, anderzijds, betreffende de deelname van IJsland aan de gezamenlijke nakoming van de verbintenissen van de Europese Unie, haar lidstaten en IJsland voor de tweede verbintenisperiode van het Protocol van Kyoto bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaat-verandering
– 452 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 86

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Verdrag nr. 170 van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende de veiligheid bij het gebruik van chemische producten op het werk, aangenomen te Genève op 25 juni 1990
– 453 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 86

VOORSTEL VAN DECREET van Joris Poschet, Koen Daniëls, Jo De Ro, Karl Vanlouwe, Kathleen Helsen en Kris Van Dijck houdende wijziging van artikel 110/5 van de Codex Secundair Onderwijs, wat het recht op inschrijving betreft
– 494 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 4
Aangehouden stemmingen 86
Hoofdelijke stemming 87

VOORSTEL VAN DECREET van Kathleen Helsen, Jo De Ro, Koen Daniëls, Jos De Meyer, Kris Van Dijck en Ingeborg De Meulemeester houdende dringende tijdelijke maatregelen in het kader van een stijgend aantal anderstalige kleuters en inzake flexibilisering van de programmatie-mogelijkheden onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het secundair onderwijs
– 551 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 3
Aangehouden stemmingen 87
Hoofdelijke stemming 88

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Jan Hofkens, Sonja Claes, Emmily Talpe, Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne en Miranda Van Eetvelde betreffende sensibilisering, preventie en handhaving inzake discriminatie op de arbeidsmarkt van personen met een migratieachtergrond
– 415 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 4
Stemming over het amendement 88
Hoofdelijke stemming 89

MOTIE van Bart Van Malderen, An Moerenhout, Michèle Hostekint en Ingrid Lieten tot besluit van de op 14 oktober 2015 door Bart Van Malderen in commissie gehouden interpellatie tot minister Liesbeth Homans over de Armoedebarometer 2015
– 502 (2015-2016) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 89

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 89

BIJLAGEN
Aanwezigheden 92
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers 92

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– De vergadering wordt geopend om 14 uur.

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldigingen zijn ingekomen van de volgende leden:

Vera Celis, Rik Daems, Bart Somers: ambtsverplichtingen;

Freya Saeys, Francesco Vanderjeugd: familieverplichtingen;

Lies Jans: gezondheidsredenen;

Vera Jans: zwangerschapsverlof.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* Vl.Parl. 2015-16, nr. 60/5)

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Björn Rzoska bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, ik vraag het woord bij motie van orde. Ik heb deze week vragen gesteld en ik zal daar niet op terugkomen, maar wat mij betreft is er een nieuw element in het debat.

Ik denk dat iedereen beseft dat een regering één en ondeelbaar moet zijn, en op dit moment is ze dat duidelijk niet. Er is wat mij betreft een zeer urgent probleem. Ik denk dat iedereen in dit halfrond erkent – de meesten toch – dat er een klimaatakkoord moet komen, dat dat zeer belangrijk is. Wat echter niet kan, is dat de minister die dit klimaatakkoord heeft gesloten, publiek wordt terug-gefloten, onder meer door de heer Diependaele, toch fractieleider van de grootste regeringspartij.

Langs de ene kant zie ik zijn CD&V-collega die het akkoord verdedigt, langs de andere kant de heer Diependaele die de minister vol aanvalt. Aangezien er verder op de agenda actuele vragen staan aan de bewuste minister, stel ik voor dat er een opheldering komt. Er moet een opheldering komen vanuit de Vlaamse Regering over haar lijn in het dossier. Het kan niet zijn dat een Vlaamse Regering onverdeeld naar het Vlaams Parlement komt. Ik vraag opheldering van de minister-president of zijn plaatsvervangers omdat we als parlement eigenlijk wel recht hebben op die opheldering, nog voordat de actuele vragen beginnen. Het kan echt niet zijn dat we straks een minister ondervragen die u, collega Diependaele, gisteren vol hebt aangevallen. Het kan niet zijn dat u onverdeeld naar het parlement komt. Dit moet worden opgehelderd alvorens we de vragen kunnen stellen. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

De voorzitter: Vraagt u nu opheldering aan de heer Diependaele of aan de regering?

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, ik vraag opheldering aan de regering. Ik heb zeer duidelijk gezegd: ik vraag dat aan de minister-president of zijn plaatsvervangers, ik weet dat hij in het buitenland zit en ik gebruik plaatsvervangers bewust in het meervoud. Ik vraag dat hier een verklaring komt. Wat is de lijn in het dossier? We kunnen mijns inziens niet overgaan tot de orde van de dag. De vragen over het klimaatakkoord staan zeer ver op de agenda. Het kan niet zijn dat een dergelijke crisis in de Vlaamse Regering passeert zonder statement vanuit die regering waarbij we als parlement tenminste helder kunnen discussiëren met de minister. Ik weet niet meer, en weinig anderen hierbuiten, weten nog wat de lijn is van de Vlaamse Regering in dit urgente dossier.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Mijnheer Rzoska, u hebt overschot van gelijk als u zegt dat de regering één en ondeelbaar is. De laatste keer dat ik het heb nagevraagd, was het parlement dat niet. Inderdaad, er zijn verschillende meningen bij de verschillende fracties, maar vanuit de regering is dat niet zo op dit moment. Er zal worden overlegd.

Ik hoop dat we in dit parlement nog verschillende meningen mogen hebben bij de verschillende fracties. Minister Schauvliege zal straks de vragen beantwoorden. Verder neem ik aan dat men dat binnen de regering bespreekt.

Ik heb een beetje de indruk dat u ervoor pleit dat we vanuit de meerderheid onze mond gaan houden. Dat gaan we dus niet doen. Wij hebben inderdaad verschillende meningen, als we dat nodig vinden, zullen we die uiten.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

Joris Vandenbroucke (sp·a): Ik wil de heer Rzoska ten volle steunen in dezen. We hebben geen enkele garantie dat wat minister Schauvliege ons straks komt vertellen, gedekt is door de Vlaamse Regering, gelet op de uitlatingen van verschillende leden van de meerderheid gisteren en vandaag nog. Ik denk dat het nuttig en nodig is dat de viceministers-president hier komen zeggen wat de lijn is van de Vlaamse Regering in dit dossier zodat we een debat kunnen voeren met de minister die gedekt is door de Vlaamse Regering. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Mijnheer Diependaele, ik verwijs naar een persbericht, naar een reactie, van de minister-president zelf. Hij deed zelf de uitspraak: "Goede hoop dat we vrijdag een akkoord vinden". Als een minister-president over 'goede hoop' spreekt, betekent dat de facto dat hij zijn eigen minister die over het klimaatakkoord onderhandeld heeft en zegt dat het een definitief akkoord is, in de wind zet. Ik denk dat dit parlement opheldering moet krijgen van de lijn van de Vlaamse Regering.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van Mercedes Van Volcem aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de nationaliteitsvereiste als voorwaarde voor statutaire functies bij de Vlaamse overheid

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): In Vlaanderen kan een niet-EU-onderdaan aan de slag bij de Vlaamse overheid als contractueel. Hij kan zijn job perfect doen in een tijdelijk statuut met een contract. Maar als hij diezelfde job wil doen in een vast verband, kan dit niet. De diversiteitsambtenaar heeft dit veroordeeld. Zij zegt dat het totaal niet kan dat dit in Vlaanderen vandaag nog gangbaar is. Dat is niet meer van deze tijd. Zij neemt het woord 'discriminerend' in de mond. Ook de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) en de Verenigde Naties hebben dat naar voren gebracht en gezegd dat dit eigenlijk niet meer kan, dat wij daar iets aan moeten doen. Minister, ook u oordeelt daar zo over. Ik weet dat u een brief hebt geschreven aan premier Michel, met de vraag om dat artikel in de Grondwet op te heffen.

Minister, uw brief dateert van april 2015. Wat is het resultaat van die brief? Zult u ook, zoals Wallonië en Brussel, bereid zijn om, zoals de diversiteitsambtenaar voorstelt, die voorwaarde van een nationaliteit voor een job buiten toepassing te plaatsen? Dat is niet meer van deze tijd. Een job moet gebaseerd zijn op talent en op kennis.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, er worden mij allerlei woorden in de mond gelegd die ik niet heb uitgesproken.

Mevrouw Van Volcem, u hebt gelijk als u zegt dat de nationaliteitsvoorwaarde voor statutaire ambtenaren niet geldt voor contractuelen en enkel geldt voor statutairen. U weet, of u weet misschien niet, dat de nationaliteitsvoorwaarde voor statutaire ambtenaren ingebed is in artikel 10, lid 2, als ik mij niet vergis, van de Grondwet. Wat u mij nu van op het spreekgestoelte vraagt, is dat ik de Grondwet naast mij neerleg. Dat is ook het pleidooi geweest van onze diversiteitsambtenaar. Als uw eenvoudige vraag luidt of ik de Grondwet naast mij ga neerleggen, is het antwoord heel eenvoudig: neen.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, ik had dit antwoord een beetje gevreesd. Ik ken u nochtans als een straffe madam. Als u de zaken daadkrachtig wilt aanpakken, kunt u ook een decreet maken, zoals in Wallonië en in Brussel. Daar is de nationaliteitsvoorwaarde geschrapt, niettegenstaande dat artikel vandaag nog in de Grondwet staat. De Grondwet laat ook een decretaal initiatief toe indien u precies zegt welke functies er niet aan die nationaliteitsvoorwaarde moeten voldoen. Minister, vanwaar uw zachte aanpak? Wat is het resultaat van uw schrijven? Zult u in dit dossier verder kordaat optreden?

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): Wij zijn effectief voorstander van de aanpassing van de Grondwet. Minister, wij willen u dan ook vragen welke initiatieven wij kunnen nemen. Heel veel partijen hebben zich daarvoor uitgesproken, ook in de andere deelstaten. Het is een beetje een mysterie waarom dat probleem niet gedeblokkeerd geraakt. Als ik alle politieke partijen opsom die voorstander zijn van deze wijziging van de Grondwet, dan zitten we ver over twee derden. Ik denk dus dat we de Vlaamse Regering kunnen vragen om ook in dezen het voortouw te nemen.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp·a): Minister, er is een brede consensus om de nationaliteitsvoorwaarde aan te passen. U zegt dat u dat gaat doen door middel van een Grondwetswijziging. Prima. In de commissie zei u dat u daarvoor een brief zou schrijven naar de premier. Maar als minister hebt u meer bevoegdheden dan alleen maar brieven schrijven naar het federale niveau. U kunt dit punt

agenderen op het Overlegcomité en zelfs een dossier voorbereiden met een concreet voorstel. Bent u bereid om hierin concrete stappen te ondernemen, om die nationaliteitsvoorwaarde af te schaffen en om dit te agenderen op het Overlegcomité?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, wie iets te zeggen wil hebben in een van de vele verenigingen die Vlaanderen rijk is, moet ook lid zijn van die verenigingen. Niemand stelt zich daar vragen bij. Blijkbaar mag dat niet gelden voor wie voor onze overheid wil werken, terwijl het door de snel-Belgwet en andere gelijkaardige initiatieven vrijwel een koud kunstje is geworden om over onze nationaliteit te beschikken. Het begrip nationaliteit is al zodanig uitgehold, maar sommigen vinden dat het nog niet ver genoeg is gegaan. Nee, volgens sommigen moeten ook statutaire ambtenaren niet meer over onze nationaliteit beschikken of die van het land waarvoor ze zouden willen werken.

Nochtans, mevrouw Van Volcem, is het geen discriminatie indien men aan statutaire ambtenaren vraagt om over onze nationaliteit te beschikken. Het is gewoon de logica zelve. Ik hoop dat u daar als N-VA-minister ook zo over denkt. Het zou wel goed zijn dat u toelichting geeft aan dit parlement over de brief die u hebt gestuurd aan premier Michel. Welke vragen of eisen hebt u daarin gesteld?

Minister Liesbeth Homans: Sta me toe te zeggen dat dit debat in het verkeerde parlement wordt gevoerd. Ik ken de Grondwet ongeveer van buiten, wat misschien bizar is voor iemand van mijn partij, maar ik leg de Grondwet niet zomaar naast me neer.

Onder andere de heer Janssens vraagt naar duiding bij die brief en hoe dat is ontstaan. Dit ontstond niet in de commissie, wel op een schriftelijke vraag van mevrouw Kherbache van februari 2015, toch al een hele tijd geleden. Er werd me gevraagd wat ik kan doen aan de nationaliteitsvoorwaarde die niet van toepassing is op statutaire Vlaamse ambtenaren. Ik heb eenvoudigweg geantwoord dat dit mijn bevoegdheid niet is, maar dat ik het zal doorgeven aan mijn federale collega's, in het parlement waar het debat moet worden gevoerd. Dat lijkt me nogal logisch.

Mevrouw Van Volcem, u zegt dat Brussel en Wallonië het hebben gedaan. Ze hebben wel een ronduit vernietigend advies gekregen van de Raad van State, die zegt dat ze de Grondwet te buiten gaan. Nogmaals, gaan we de nationaliteitsvoorwaarde voor de Vlaamse ambtenaren afschaffen? Neen, want dat is strijdig met de Grondwet.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, u schreef in uw antwoord op de schriftelijke vraag dat u voor de opheffing bent. Hier, met de camera's op u gericht, zegt u dat u niet voor de opheffing bent omdat daarvoor de Grondwet moet worden aangepast. Artikel 10 van de Grondwet is vorig jaar wel in herziening gesteld. Wallonië en Brussel doen dit niet meer vandaag. Alleen in Vlaanderen laat u het in uw ontwerp van decreet om dit op te lossen na om te wachten op de Federale Regering. Voor iemand die de mond vol heeft over de Vlaamse bevoegdheden, is dat in mineur. *(Applaus bij Open Vld, Groen en sp.a)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Tom Van Grieken aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de politieke situatie in de faciliteitengemeente Linkebeek na het collectieve ontslag van de Franstalige gemeenteraadsleden

ACTUELE VRAAG van Willy Segers aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het ontslag van de Franstalige meerderheid in de gemeenteraad van de faciliteitengemeente Linkebeek

De voorzitter: We gebruiken geen papier, ook geen citaten. Mijnheer Van Grieken, we hebben dat afgesproken in het reglement. U moet maar naar de vergaderingen komen waar het reglement wordt geëvalueerd. We gebruiken geen papier.

De heer Van Grieken heeft het woord.

Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Minister, waar is de tijd dat ik u de eerste keer ondervroeg over Linkebeek. Acht maand geleden ondervroeg ik u daarover en u zei dat u vertrouwen had in de Franstaligen van Linkebeek en dat ik dat ook moest hebben. Ik heb toen gezegd: u bent daar wat naïef in. Ondertussen bent u bijgedraaid. Ik was aanwezig op de gemeenteraad van Linkebeek en heb er mijn oor te luisteren gelegd bij de Vlaamse rechtse oppositie. Drie weken geleden verklaarde u dat de situatie in Linkebeek onder controle was. Mooie titels in artikels.

Met uw uitspraak in het achterhoofd kon ik me niet van de indruk ontdoen dat we vorige maandag in Linkebeek te maken hadden met een Vlaamse versie van Comical Ali die zei: "There are no Americans in Bagdad".

Minister, het is complete chaos in Linkebeek. Wat gaat u daar doen? We hebben daar een brave Nederlandstalige burgemeester, maar die heeft geen vat meer op de feiten. Ik denk dat ik hier nogmaals onze uitdrukkelijke vraag moet herhalen dat u daar het heft in handen neemt en een regeringscommissaris stuurt, want van deze politieke impasse en dit wangedrag van de Franstaligen in Linkebeek wordt geen enkele inwoner van Linkebeek beter.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

Willy Segers (N-VA): Minister, maandag bereikte de Linkebeekse saga inderdaad weer een hoogtepunt. In de pers bleek zelfs dat grondwetspecialisten zich in hun kasten verdiepten om te weten te komen hoe de vork nu eigenlijk in de steel zit.

Na de niet-benoeming van de heer Thiéry, na de bevestiging van die niet-benoeming door de Raad van State, en nadat u een nieuwe burgemeester hebt aangesteld in Linkebeek, neemt de meerderheid nu plots vrijwillig collectief ontslag. Minister, hoe ziet u de politieke toekomst van de gemeenteraad in Linkebeek?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Van Grieken, u kunt mij veel verwijten, maar niet dat ik geen daadkracht heb getoond in dit dossier. Dat was overigens ook niet op uw aangeven. Vanaf het moment dat ik minister van Binnenlands Bestuur geworden ben, heb ik al enige acties ondernomen.

We kennen de hele voorgeschiedenis. De voorzitter zegt altijd terecht dat dit niet de gemeenteraad van Antwerpen is, maar het begint hier wel een beetje de gemeenteraad van Linkebeek te worden. Ik vind dat niet erg, maar het is bijna elke week dat Linkebeek hier aan bod komt. Het is goed dat iedereen nu ook beseft dat Linkebeek in Vlaanderen ligt. Laten we daar dus het positieve van inzien. *(Applaus bij de N-VA)*

Puur wettelijk gezien is er momenteel geen probleem in Linkebeek, want er is een wettelijke burgemeester. Maar ik heb natuurlijk ook het circus aanschouwd van wat er maandag tijdens de gemeenteraad van Linkebeek is gebeurd. We hebben ook gezien dat de volledige Franstalige meerderheid – dat waren er normaal dertien, maar er waren er nog maar elf in zitting – ontslag heeft genomen. De twee Nederlandstaligen hebben dat niet gedaan, wat wel heel belangrijk is in dit debat.

Er is dus geen meerderheid meer in de gemeenteraad. Die gemeenteraad is gewoon ook niet meer in aantal. We zullen dus buitengewone verkiezingen moeten organiseren voor de vrijgekomen zetels, in dit geval dertien van de vijftien. Het is voor alle duidelijkheid niet aan de Vlaamse Regering om die verkiezingen te organiseren, maar aan het schepencollege van Linkebeek.

Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat de enige bedoeling van deze demarche van de heer Thiéry om zijn Franstalige meerderheid maandag laatstleden ontslag te laten nemen, gewoon is om de wettelijke burgemeester van Linkebeek te kunnen worden. Maar er zijn twee problemen. Ten eerste is het mandaat van burgemeester niet vacant, want de heer De Bruycker heeft geen ontslag genomen. De heer De Bruycker is een zeer moedig man in mijn ogen, en ik hoop ook in die van u, want je moet het maar willen doen. Hij blijft het doen, en ik vind dat zeer goed. Ik vind dat hij alle respect van ons verdient.

Ten tweede zegt de bijzondere wet, een wet die met een tweederdemeerderheid is goedgekeurd in het kader van de zesde staatshervorming, dat een burgemeester die niet benoemd is, één keer in beroep kan gaan bij de tweetalige kamer van de algemene vergadering van de Raad van State. Als dat beroep niet wordt ingewilligd, kan hij tijdens dezelfde legislatuur niet meer benoemd worden tot burgemeester. De buitengewone verkiezingen, die nu, als ik mij niet vergis, binnen de vijftig dagen zullen plaatsvinden in Linkebeek, zijn echter geen algemene verkiezingen. De legislatuur loopt dus gewoon verder. De huidige legislatuur voor de gemeenteraadsverkiezingen loopt van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2018.

Ik kan dus alleen maar vaststellen dat de heer Thiéry zich daar een beetje aan 'mispakt' heeft en denkt dat hij nu burgemeester kan worden, quod non. Hij kan daar nu wel een heel circus organiseren in Linkebeek, en zo ook zijn eigen gemeente op kosten jagen, want u weet ook dat het organiseren van verkiezingen niet gratis is. De inwoners van Linkebeek worden nog een beetje 'geambeteerd' door nogmaals naar de stembus te moeten gaan.

Voor alle duidelijkheid bevestig ik hier dat de heer Thiéry tot 31 december 2018 niet zal kunnen worden benoemd tot wettelijke burgemeester van Linkebeek. Vooralsnog is er een wettelijke burgemeester in Linkebeek en is er geen vuiltje aan de lucht, los van het circus dat daar aan de gang is en dat ik samen met u betreur. Dat is enkel de verdienste van de heer Thiéry, die alleen aan zijn eigen naam en faam denkt.

Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Minister, ik ben blij dat u nog eens het decreet heeft voorgelezen, maar dat had ik ook kunnen doen. Het probleem is niet dat de heer Thiéry opnieuw wettelijk burgemeester zou worden, het echte probleem is de chaos in Linkebeek en dat er niet bestuurd wordt. Dat moet u

oplossen als minister van Binnenlands Bestuur. Het echte probleem in Linkebeek is dat het geterroriseerd wordt door Damien Thiéry en zijn bende. Thiéry is immers geen 'lone wolf': hij orkestreert een Franstalige poppenkast en geeft blijk van Franstalig imperialisme. Wie trekt daarvoor aan de touwtjes? Dat is uw federale coalitiepartner, de MR. Het persbericht vanuit het MR-hoofdkwartier liegt er niet om: voor de MR blijft Thiéry de enige wettelijke burgemeester van Linkebeek. U moet eens dringend met uw federale collega's gaan praten. Men lacht u uit, men respecteert ons Vlaams grondgebied niet. Linkebeek is Vlaams, en liefst niet te chaotisch, en daar moet u dringend iets aan doen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Willy Segers (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord, waaruit ik meen te mogen opmaken dat er geen vorm van onbestuurbaarheid is in Linkebeek. Men zou kunnen veronderstellen dat men om die reden nieuwe verkiezingen zou willen uitschrijven, maar dat is niet aan de orde. Het is de enige meerderheidspartij die collectief en vrijwillig ontslag heeft genomen. Nieuwe verkiezingen zouden aan het probleem ten gronde niets veranderen, verneem ik uit uw antwoord. Ik leid daaruit af de dat lijst van de burgemeester enkel uit is op persoonlijke profileringsdrang. Dat gaat letterlijk en figuurlijk ten koste van de inwoners van Linkebeek. Onze fractie betreurt dit ten zeerste en we hopen dat u de komende dagen en weken deze situatie mee blijft opvolgen, zoals u tot nog toe hebt gedaan.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Minister, ik denk dat als de heer Thiéry zo doorgaat, hij de geschiedenis zal ingaan als de Poulidor van Linkebeek, voor wie het elke keer net niet lukt. Ik ben blij te horen dat u bevestigt dat hij inderdaad door die uitsprak van de tweetalige kamer definitief niet meer als burgemeester kan worden benoemd. Vandaar dat de man wellicht in het nacriterium nog poogt aan te tonen dat hij toch nog mee kan koersen.

Ik heb nog een vraag over de verkiezingen die worden uitgeschreven. Zullen die ook geldig zijn als je maar een partiële vernieuwing krijgt van de gemeenteraad, die daarna opnieuw een college moet uitschrijven? Ik vind het uiteraard betreurenswaardig te moeten vaststellen dat hier enkel nog een episode van een achterhoedegevecht aan toegevoegd wordt.

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): Minister, het schouwspel op de gemeenteraad van Linkebeek gaat ten koste van alle Linkebekenaren, ook de Vlaamse. De opeenvolging van de feiten noodzaakt mij ook om te zien dat dit geen communautaire kwestie is, maar een machtsstrijd onder het mom van communautaire redenen. Of zoals de huidige burgemeester van Linkebeek het vandaag omschrijft: het is een krachtmeting tussen de vorige burgemeester en u. Vanuit Groen vraag ik u om u boven die krachtmeting te plaatsen en te handelen in het belang van alle inwoners van Linkebeek. Niet alleen Linkebeek maar ook de rest van de Vlaamse Rand zou daar dankbaar voor zijn.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Van Grieken, u weet ook dat iedereen die nu ontslag heeft genomen, ontslagnemend blijft, zowel als gemeenteraadslid als in hun functie van schepen, tot de nieuwe buitengewone verkiezingen zijn georganiseerd. Is Linkebeek op dit moment dan onbestuurbaar? Ik denk het niet. Ze zijn ontslagnemend en ze kunnen blijven besturen. Ik denk dat ze dat ook wel beseffen.

Als ze natuurlijk zelf die verantwoordelijkheid willen nemen, mijnheer Van Grieken, om geen enkele beslissing meer te nemen, om geen enkele vergunning,

bijvoorbeeld een bouwvergunning, meer af te leveren aan een inwoner van Linkebeek, dan is dat natuurlijk in hun nadeel.

Mijnheer Segers, ik ben het absoluut met u eens: het is een circus. Het is een circus waar alleen de inwoner van Linkebeek de dupe van is. Niemand wordt hier beter van, of misschien het ego van de heer Thiéry, want dat kan misschien nog een beetje groeien. Niemand in Linkebeek wordt hier beter van.

Misschien is dit wel een opportuniteit. Misschien hebben de heer Thiéry en zijn lijst er niet bij stilgestaan dat bij nieuwe verkiezingen, buitengewone verkiezingen, ook al hebben de twee Nederlandstaligen geen ontslag genomen, hun partij, Prolink, ook een lijst mag indienen. Ik zou het geweldig vinden dat wegens deze demarche van de heer Thiéry die dacht om op deze manier burgemeester van Linkebeek te kunnen worden tijdens deze legislatuur, quod non, er meer Nederlandstaligen zouden zetelen in de gemeenteraad van Linkebeek. Dit zou wel eens een van de perverse effecten kunnen zijn waar de heer Thiéry niet op had gerekend.

Mijnheer Doomst, ik bevestig inderdaad dat zowel de bijzondere wet als het Gemeentedecreet bepalen dat een burgemeester die niet benoemd is en die in beroep is gegaan bij de Raad van State, definitief niet meer benoemd kan worden tijdens deze legislatuur. Buitengewone verkiezingen zijn geen algemene verkiezingen en dus blijft deze legislatuur lopen tot 31 december 2018.

Is de buitengewone verkiezing ook geldig als er maar een partiële of gedeeltelijke vernieuwing is? Ja, absoluut.

Mevrouw Moerenhout, ik begrijp echt niet wat u hier communautair aan vindt. Ik begrijp het echt niet. Bij mijn weten – en ik hoop bij weten van het grote merendeel hier aanwezig – is Linkebeek een Vlaamse gemeente. Iedereen wordt verondersteld, elke burgemeester, ook een burgemeester van een faciliteitengemeente, om de wetten, de taalwetten en de uitspraken van het hoogste rechtsorgaan van dit land na te leven.

U houdt hier dan een pleidooi om dat naast mij neer te leggen en om de communautaire vrede te herstellen. Ik vind dat heel merkwaardig. Wat ik vraag, is het naleven van de wetten, van alle wetten, van de bijzondere wetten die met een tweederdemeerderheid, ook door uw partij, in de Kamer zijn goedgekeurd in de veronderstelling eindelijk een einde te kunnen maken aan de carrousel, onder meer in Linkebeek. Ik veeg de voeten niet aan de uitspraken van het hoogste rechtscollege in dit land, de Raad van State.

U vindt dat communautair, mevrouw Moerenhout, ik niet. Ik wil gewoon het naleven van de wet. Ik vraag dat aan iedere burger. Ik zou niet weten waarom dit niet zou gelden voor de burgemeester van Linkebeek.

En voor alle duidelijkheid: ik stel vast dat in de andere vijf faciliteitengemeenten rond Brussel alles wel goed loopt. Er zijn nog faciliteitengemeenten, het is alleen in Linkebeek dat dit gebeurt. Als dit parlement nu aan mij vraagt – en ik hoop oprecht dat dit niet het geval is – om alle wetten naast mij neer te leggen, om de uitspraken van de Raad van State naast mij neer te leggen, om gewoon mijnheer Thiéry zijn goesting te geven, dan is mijn antwoord klaar en duidelijk: dat doe ik niet!

Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Minister, het is redelijk wereldvreemd dat u zegt dat er geen onbestuurbaarheid is in Linkebeek. Dat kan misschien wel theoretisch zo zijn, maar de ontslagnemende Franstalige schepenen weigeren om aan tafel te gaan zitten met de heer De Bruycker – inderdaad een moedig man – hoewel hij door u benoemd is. Ze weigeren dat enkel en alleen omdat hij een Vlaming is! Dat is de enige reden waarom er werkelijke onbestuurbaarheid is.

U mag de heer De Bruycker dan wel moedig noemen, maar eigenlijk hebt u hem de zwartepiet doorgeschoven, eigenlijk mag hij de kastanjes uit het vuur halen. U denkt misschien dat als er onbestuurbaarheid is, Thiéry en de zijnen gezichtsverlies zullen lijden, maar het zal De Bruycker zijn die gezichtsverlies lijdt. U toont immers niet de politieke wil om een regeringscommissaris te sturen, een regeringscommissaris met meer bevoegdheden die de teugels in handen neemt. Ik denk dat u daar werk van moet maken. Stuur die regeringscommissaris en liever vandaag dan morgen! *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Willy Segers (N-VA): Voorzitter, minister, het is inderdaad de bedoeling om in de Vlaamse Rand de communautaire vrede zo veel mogelijk te bewaken, dus ook in de faciliteitengemeenten. Dat lukt inderdaad in de meeste faciliteitengemeenten wel, maar blijkbaar niet in Linkebeek en dat betreuren we. Temeer daar, ik herhaal het, overvloedig is bewezen dat dit om persoonlijke profileringsdrang gaat en niet om de onbestuurbaarheid van een gemeente als dusdanig.

In die context blijven we dat dus betreuren. Ik sluit me aan bij uw blijken van sympathie en de steun die u geeft aan de huidige burgemeester, want het is inderdaad niet gemakkelijk om in die omstandigheden in die functie te werken. Nogmaals, we verwachten dat u in de komende periode mee de situatie volgt, zodat, indien nieuwe maatregelen zich opdringen, we dat te gepasten tijde onmiddellijk opnieuw kunnen vaststellen. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Michèle Hostekint aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de invoering van de nieuwe Vlaamse renovatiepremie op 1 november 2015

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Michèle Hostekint (sp·a): Voorzitter, minister, laat me u een verhaal vertellen. Het heet 'Kroniek van een aangekondigde renovatiepremie' en gaat als volgt. Op 2 oktober van vorig jaar kondigde u aan dat vanaf 1 december de renovatiepremie zou worden afgeschaft. *(Opmerkingen van minister Liesbeth Homans)*

Is dat niet waar? U zou die vervangen door een belastingvermindering, u zou die fiscaliseren. Niemand zou daar echter slechter van worden, zo stelde u. De Vlaamse begroting zou daar beter van worden, maar voor de mensen zelf zou er eigenlijk niet veel veranderen. De voorwaarden zouden dezelfde blijven, alleen zou de tegemoetkoming nu over drie jaar worden gespreid.

Daarna bleef het stil, heel de herfst, heel de winter, heel het voorjaar. Er waren facturen die vervielen of dreigden te vervallen. Woonwinkels werden overspoeld door ongeruste burgers. De bouwsector trok aan de alarmbel. U gaf niet thuis. Het bleef stil, acht maanden lang oorverdovend stil, tot de verlossende datum van 3 juli van dit jaar. U kondigde toen plots aan – het kwam een beetje uit de hemel gevallen, niemand had het zien aankomen – dat u afzag van die fiscalisering en dat u integendeel op 1 november een nieuwe renovatiepremie van kracht zou laten gaan. Nadat er een jaar geen renovatiepremie had bestaan, nadat mensen een jaar lang geen facturen meer hadden kunnen indienen, zei u dat dit vanaf 1 november opnieuw zou kunnen. Zo hebt u dat ook de hele zomer gecommuniceerd. Zo stond het uiteraard ook te lezen op de website van Wonen-Vlaanderen, tot twee weken geleden. Toen verdween het bericht op de website van Wonen-Vlaanderen plots, en was u in de commissie plots niet meer zo zeker van die datum van 1 november.

Minister, vandaag is het 28 oktober. Een jaar lang is er geen renovatiepremie geweest. 1 november, dat is over exact drie dagen. Zal de renovatiepremie van kracht worden op 1 november, ja of neen?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Hostekint, ik denk dat ik een andere planeet heb geleefd dan uzelf als u zegt dat het een hele tijd stil is geweest. Ik dacht het niet. Vanaf het moment dat deze nieuwe regering is aangetreden, hebben we heel duidelijk gecommuniceerd dat de renovatiepremie zou worden hervormd, en niet afgeschaft, voor alle duidelijkheid. We hebben dan ook onmiddellijk advies gevraagd aan de Raad van State. Er is een overgangsmaatregel geweest, vanaf 1 december 2014 tot eind februari 2015. Er is heel wat om te doen geweest in de media. Als u hier nu komt zeggen dat het oorverdovend stil was, dan denk ik dat ik op een andere planeet heb geleefd. Dat was echter niet de essentie van uw vraag.

Voorzitter, nog op 14 oktober hebben we in de commissie Wonen uitgebreid gedebatteerd over deze problematiek. Als ik me niet vergis, was dat naar aanleiding van een vraag van mevrouw Moerenhout. Alles wat nu wordt gevraagd, is toen ook al aan bod gekomen. Er is sindsdien niets gewijzigd. We hebben wel contact opgenomen met de Raad van State, en die heeft ons bevestigd dat we vandaag of ten laatste morgen het advies krijgen. We gaan daar dan ook onmiddellijk mee aan de slag. Dat lijkt me goed. Ik ga natuurlijk ook niet vooruitlopen op een advies van de Raad van State dat ik nog niet heb, maar het is in ieder geval wel de bedoeling om zo snel mogelijk, en dat kan dan eventueel vrijdag nog, een definitieve goedkeuring te krijgen door de Vlaamse Regering, met dien verstande dat we rekening houden met wat er in het advies van de Raad van State staat. Mevrouw Hostekint, u hebt inderdaad gezegd dat het vandaag 28 oktober is, maar u weet ook dat één dag in de politiek soms wel 72 uren kan tellen. Komen we eruit? Ik hoop het, samen met u.

Michèle Hostekint (sp·a): Minister, ik heb begrepen dat er nog geen advies is. U hoopt het vandaag of morgen te krijgen. Het lijkt mij sterk dat u dat vrijdag op de Vlaamse Regering krijgt en dat meteen van kracht kunt laten gaan op 1 november. Minister, in elk geval is er vandaag wederom geen duidelijkheid. We zijn drie dagen voor de aangekondigde deadline. Wederom kunt u aan de Vlaamse renoveerder niet zeggen of er al dan niet een premie zal zijn.

Elke dag dat er geen premie is, betekent dat opnieuw duizenden mensen hun factuur in de vuilnisbak kunnen gooien. U hebt natuurlijk niet gezegd dat u twee maanden bent verloren met het vragen van een advies aan de Raad van State. U hebt het advies gekregen van de Vlaamse Woonraad, en u hebt dat vrolijk naast u neergelegd. U hebt pas een maand later advies gevraagd aan de Raad van State. De Raad van State heeft u teruggefloten omwille van een legistieke fout. Hij heeft gezegd dat u niet hebt geantwoord op de kritische opmerkingen van de Vlaamse Woonraad. Dus, minister, moest u uw huiswerk opnieuw maken en moest u opnieuw naar de Vlaamse Regering, wat u hebt gedaan op 2 oktober. Daarna pas bent u voor de tweede keer een advies gaan vragen aan de Raad van State. Dat betekent dus dat als u vandaag nog wacht op een advies van de Raad van State, u die twee maanden vertraging zelf in de hand hebt gewerkt. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Mevrouw Hostekint, er is misschien wat vertraging, maar het belangrijkste is dat die renovatiepremie blijft. Het is zeer belangrijk voor mensen die hun woning renoveren dat er een mogelijkheid is om die premie te krijgen. Die zal er nu zijn. Er zal ook moeten worden gesplitst. Dat

is in het voordeel van mensen die geen groot budget hebben. Vroeger ging het als volgt: men moest voor 10.000 euro aan facturen tegelijk indienen. Er zijn vandaag heel veel jonge starters die eerst hun badkamer renoveren, voor 3000 euro bijvoorbeeld, of dakisolatie leggen, voor 2000 euro. Nu kunnen ze telkens ze een premie krijgen, een nieuwe renovatie aanvatten.

Het is jammer van de vertraging, maar we moeten ook positief zijn, mevrouw Hostekint. Het belangrijkste is dat de renovatiepremie blijft en dat de Vlaamse Regering blijft investeren in het verbeteren van de woonkwaliteit en jonge mensen die renoveren, een duwtje in de rug geeft.

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): Minister, u laat mensen in de kou staan, niet alleen omdat niet duidelijk is wanneer de nieuwe renovatiepremie van kracht wordt, maar ook en vooral omdat u weigert in overgangsmaatregelen te voorzien voor mensen met renovatiefacturen van 2013 en 2014. Mensen met een renovatiefactuur van voor 1 november 2014 mogen die in de prullenmand gooien. U hebt vorig jaar beloofd dat u dat niet zou doen. U hebt beloofd dat de randvoorwaarden dezelfde zouden blijven, en nu zegt u dat die wel zullen wijzigen. Dat is niet alleen slecht bestuur, dat is niet alleen oneerlijk tegenover al die Vlamingen, dat is schuldig verzuim. Dus vragen wij u andermaal, net zoals twee weken geleden, vanuit Groen om wel in overgangsmaatregelen te voorzien en dat de facturen van 2013 en 2014 niet in de prullenmand moeten worden gegooid.

De voorzitter: De heer Anseeuw heeft het woord.

Björn Anseeuw (N-VA): Ik vind het eigenlijk wel straf. Er worden hier verwijten rondgestrooid dat mensen in de kou worden gelaten. Mevrouw Moerenhout, iedereen wist dat die renovatiepremie moest worden hervormd. Deze Vlaamse Regering is erin geslaagd om dat op zo een manier te doen dat er ten eerste geen mattheuseffect is, ten tweede de premies die in de toekomst zullen worden uitbetaald, hoger zullen zijn dan in het verleden en mensen er dus wel beter van worden, mevrouw Hostekint, en ten derde met een overgangsperiode van drie maanden, waarvan in 2009 bij de vorige hervorming, zelfs geen sprake was. Wat betreft die overgangsregeling was er wel rechtszekerheid. Dan vraag ik me eigenlijk af wat het probleem is. Als u er een probleem mee hebt dat er hogere premies zullen worden uitbetaald in het nieuwe systeem dan in het vorige, dan moet u dat nu zeggen. Ik denk dat dat toch wel een goede hervorming is, met rechtszekerheid, met een overgangsperiode en met hogere premies. Ik zie dus het probleem helemaal niet.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Collega's, in de commissie Wonen van 14 oktober, twee weken geleden, hadden wij een zeer pittig debat over de renovatiepremie. Daar werd aangekondigd dat de nieuwe regeling op 1 november zou worden gelanceerd, maar we horen hier nu allemaal dat het advies van de Raad van State nog niet binnen is.

Intussen krijgen we heel veel vragen van verontruste burgers, woonwinkels, steden en gemeenten. Onze fractie hoopt dat er zeer snel duidelijkheid komt over de nieuwe renovatiepremie. We zijn ook vragende partij voor een duidelijke en heldere informatiecampagne zodra alles op punt staat.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Van Volcem, u hebt gelijk. Was het opportuun? Neen. Hadden we eerst gezegd dat we dit zouden fiscaliseren? Ja. Ik heb ook heel duidelijk aangegeven waarom het niet opportuun is: mensen die geen belastingen betalen, zouden uit de boot vallen. Dat leek me geen goede

zaak. We zijn daar uiteindelijk van afgestapt en hebben iets anders ontwikkeld, namelijk de premie behouden maar opgesplitst in twee aanvragen.

Tijdens de vorige legislatuur heb ik ook een bepaalde verantwoordelijkheid opgenomen. U weet dat ik iemand ben die nooit verantwoordelijkheid ontloop. Ik neem ook een deel van de schuld op mij, voor alle duidelijkheid. Tijdens de vorige legislatuur was er één premie van 10.000 euro. We hebben die nu opgesplitst in tweemaal 5000 euro. U zegt nu dat het gaat om tweemaal 5000 euro, maar als ik goed kan tellen – en dat kan ik –, is dat 10.000 euro. Wat was het gemiddelde uitbetaalde bedrag tijdens het vorige systeem? 5600 euro. Ik denk oprecht dat dit systeem veel beter is dan het vorige.

Mevrouw Moerenhout, u verwijst naar het debat op 14 oktober. Ik heb al in overgangsmaatregelen voorzien van 1 december 2014 tot eind februari 2015. Er is nog nooit zoveel gecommuniceerd over een maatregel als over deze.

Mevrouw Hostekint, ik wil nog even terugkomen op de hervorming van de renovatiepremie in 2009. Ik heb die met heel veel plezier gesteund en in alle loyauteit want ik zat in de meerderheid. We zijn nu meer dan een jaar bezig over de hervorming van de renovatiepremie. Als u mij nu komt verwijten dat het allemaal een beetje te snel gaat, dat het niet zo duidelijk is en dat er weinig wordt gecommuniceerd, dan kan ik u zeggen dat wat tijdens de vorige legislatuur gebeurd is, noodzakelijk was. Ik heb dat ook persoonlijk gesteund. Er was alleen geen overgangsmaatregel, hoewel het advies van de Raad van State daar uitdrukkelijk om vroeg. Ook de oppositie en een meerderheidspartij – ik was het niet voor alle duidelijkheid en u ook niet – hebben uitdrukkelijk gevraagd naar een overgangsmaatregel. We hebben dat niet gedaan. Wat was het resultaat? De hervorming van de renovatiepremie bij aanvang van de vorige legislatuur is begin oktober 2009 aangekondigd, is op 23 oktober 2009 goedgekeurd door de Vlaamse Regering en op 29 oktober 2009 in werking getreden.

Mevrouw Hostekint, besef ik dat dit een moeilijk dossier is? Ja. Wil ik zo snel mogelijk duidelijkheid verschaffen aan de burgers? Ja. Hebben we dat al een heel jaar lang gedaan? Ja. Hoop ik nog dat we 1 november halen? Ja. Heeft de Raad van State mij bevestigd dat het advies vandaag of morgen komt? Inderdaad, om eens een ander woord dan ja te gebruiken. Ik volg mevrouw Taeldeman dat er ongerustheid is en dat er duidelijkheid gecreëerd moet worden. Absoluut. Vanop dit spreekgestoelte doe ik een oproep aan alle collega's van de meerderheid om, als we kunnen, dit goed te keuren op de Vlaamse Regering van aanstaande vrijdag. Ik vraag hun steun om dat te doen.

Michèle Hostekint (sp·a): Minister, hebt u bevestigd dat de renovatiepremie er op 1 november komt? Neen. U hebt dat niet gedaan. Het is natuurlijk niet helemaal juist dat de renovatiepremie blijft bestaan. De premie is al een jaar afgeschaft. Al een jaar lang kunnen mensen geen facturen indienen. Wegens uw getalm, het feit dat dit nu al een jaar zo is en het feit dat u de factuurtermijnen hebt teruggebracht van twee naar één jaar, verliezen mensen twee jaar. Dat betekent dat voor heel veel mensen facturen die twee jaar oud zijn, gewoon in de vuilnisbak belanden. Het gaat over duizenden euro. Mijnheer Anseeuw, u zegt dat u het probleem niet ziet. Wel, dat zegt iets over u. Als u geen probleem ziet wanneer heel veel mensen duizenden euro mislopen, dan zegt dat iets over u. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Minister, er is inderdaad veel gecommuniceerd over dit dossier. Maar er is nog nooit zo slecht gecommuniceerd als in dit dossier het geval is. U verwijst naar 2009. Maar u bent vandaag de verantwoordelijke minister. U bent verantwoordelijk voor het feit dat er al een jaar lang geen renovatiepremie is én u bent verantwoordelijk voor het feit dat bij de Raad van State zo'n grote vertraging is opgelopen. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Katrien Partyka aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de evaluatie van het woninghuurrecht

De voorzitter: Mevrouw Partyka heeft het woord.

Katrien Partyka (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, ik wil u vragen hoever het staat met het Vlaams huurrecht. Sinds 1 juli 2014 is de volledige bevoegdheid over huren en wonen een regionale bevoegdheid geworden. De staatshervorming beoogde om die bevoegdheden bij de regio's te leggen opdat men beter het hoofd zou kunnen bieden aan de problemen op de Vlaamse huurmarkt. De OESO en alle woononderzoeken tonen aan dat er een sense of urgency vereist is om een antwoord te kunnen bieden op de problemen. Niet minder dan een op drie Vlaamse gezinnen kan niet beschikken over een betaalbare goede woning. Huurders betalen veel te veel voor slechte woningen. Verhuurders krijgen vaak niet de huur waar ze recht op hebben omdat huurders gewoon niet in staat zijn om de huur te betalen. Voorts is duidelijk aangetoond dat men discrimineert: wie in Vlaanderen een huurwoning zoekt, kan maar beter niet van allochtone afkomst of een alleenstaande moeder zijn. Om nog niet te spreken van de demografische uitdaging: tegen 2030 zullen niet minder dan bijkomend 230.000 gezinnen op zoek gaan naar een woning. Er zijn dus problemen.

Sinds deze week liggen alle puzzelstukken op tafel. De federale huurwetgeving is geëvalueerd. U hebt onderzoek laten uitvoeren. Een van de pistes is de-regulering: voor een loft aan de Scheldekaaien moeten misschien minder regels gelden dan bijvoorbeeld voor een woning die niet aan de minimale kwaliteitseisen voldoet. U beschikt over een inventaris met alle pijnpunten én u hebt alle bevoegdheden. Mijn vragen zijn de volgende. Op welke manier zult u het Vlaams huurrecht op korte termijn realiseren? Op welke manier zal dat de problemen oplossen?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, collega's, ik dank u voor deze vraag. Elk debat, ook over dit onderwerp, kan bijdragen tot het formuleren van goede besluiten. Dat kan via een debat in de commissie, maar ook dankzij overleg met het middenveld en andere actoren. Dit onderwerp is in de commissie al dikwijls ter sprake gekomen. U zei het al: de huurwetgeving is sinds 1 juli 2014 overgeheveld. Dat is een goede zaak. Dit zorgt voor een bijna homogeen bevoegdheidspakket van het bevoegdheidsdomein Wonen. Het gaat hier over de private huurwetgeving; de sociale huurwetgeving was al langer een Vlaamse bevoegdheid.

Wij hebben de evaluatie van de huurwetgeving onmiddellijk aangekondigd, zowel in de beleidsnota als in de beleidsbrief, die we na de herfstvakantie bespreken. Ik heb altijd aangegeven dat het de bedoeling is om de huurwetgeving te vereenvoudigen, te verduidelijken en stabiel te maken. We moeten absoluut een evenwicht zoeken tussen de rechten van de verhuurders en de huurders. Dat heb ik ook altijd gezegd.

U verwijst concreet naar een studiedag van 26 oktober. Dat was een tweede fase in het kader van de evaluatie. Er zijn twee fases geweest. Ik kan niet vooruitlopen op wat op de studiedag is gezegd. Het zijn aanbevelingen. Het rapport is overgemaakt in totaliteit. We gaan het nu in een conceptnota gieten, zoals aangekondigd in het parlement. Die conceptnota zullen we eerst bespreken in de commissie Wonen, zoals ik heb beloofd en daar houd ik me aan, vooraleer ik die laat valideren door de Vlaamse Regering.

Katrien Partyka (CD&V): Heel goed, minister, dat we die conceptnota kunnen bespreken in de commissie. Ik hoop dat er veel incentives in zitten, die een concrete oplossing bieden. Is er al concreet overleg opgestart met huurders en verhuurders, om uitvoering te geven aan de nieuwe Vlaamse huurwetgeving?

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Michèle Hostekint (sp·a): Mevrouw Partyka heeft er al naar verwezen. We weten dat discriminatie vandaag op de private huurmarkt nog steeds een heel groot probleem is. Mensen worden gediscrimineerd omdat ze een naam hebben die allochtoon klinkt of omdat ze single zijn, zoals vorige week nog aan het licht kwam. Er zijn tal van redenen waarom mensen worden gediscrimineerd. Dat ontkent vandaag niemand meer.

Iedereen is het erover eens dat discriminatie niet kan. We hebben het juridische instrumentarium, minister. We hebben ook de volheid van bevoegdheid, Vlaanderen is volledig bevoegd voor het woonbeleid. Het is prima dat er een signaal komt van de sector. Het is nu echt wachten, minister, op een sterk signaal ook van uw kant over discriminatie. Welk signaal wilt u geven tegen discriminatie op de private huurmarkt, minister? *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

Jelle Engelbosch (N-VA): Er zijn heel wat nuttige studies geweest met waardevolle aanbevelingen. Ik heb daarnet het verhaal gehoord van de deregulering en de problematiek van discriminatie. Ik wil er nog aan toevoegen dat we ook energetische renovatiecontracten mogelijk moeten maken en transparantie moeten creëren over wie welke lasten moet dragen bij renovaties. Er zijn heel wat aspecten aan de huurreglementering. We moeten het verhaal globaal benaderen en uitkijken naar de conceptnota, om een zo breed mogelijk gedragen en evenwichtig geheel te creëren. Het is niet nuttig om vandaag een aantal aspecten eruit te lichten en de minister te vragen wat ze specifiek daaraan gaat doen. We moeten afwachten wat er in de conceptnota staat. We moeten het regeerakkoord volgen. De problematieken die vandaag worden genoemd, staan daarin als essentiële elementen. Ik kijk er volop naar uit.

Minister Liesbeth Homans: Het klopt natuurlijk wat de heer Engelbosch zegt. De huurwetgeving en de evaluatie ervan gaan heel breed. U haalt terechte punten aan, mevrouw Hostekint, en ook u, mevrouw Partyka. Maar het gaat veel breder dan dat. Er worden nu een aantal aspecten uitgelicht.

Mevrouw Partyka, u zegt dat huurders en verhuurders betrokken moeten zijn. Ja, uiteraard. We moeten niet onder onze glazen stolp – letterlijk – overtuigd zijn van ons eigen gelijk en geen overleg plegen met het middenveld en alle betrokken actoren. Dat moeten we doen en ik kan ook garanderen dat het al is gebeurd. Ik vind het erg belangrijk.

Mevrouw Hostekint, ik heb het probleem van discriminatie nooit ontkend. U weet dat het waar is. Ik heb ook altijd aangegeven dat de evaluatie van de huurwetgeving en de conceptnota die daaruit volgt een perfect moment is om middelen te integreren in de huurwetgeving tegen discriminatie, die wel degelijk bestaat – discriminatie van welke soort dan ook. Er zijn voorbeelden gegeven. Ik ontken die niet. Er bestond in de commissie toch een redelijke consensus dat de huurwetgeving een goed instrument is om dat erin mee te nemen.

Ik herhaal mijn aanbod om eerst de conceptnota in de commissie te bespreken over de partijgrenzen heen – ik hoop in een constructieve sfeer – en dan pas naar de regering te gaan om ze te valideren. U weet dat ik het omgekeerd zou willen doen, maar dat zou van weinig respect getuigen voor dit parlement.

Ik zal dat niet doen, mevrouw Partyka, maar ik kan dat. En dat gebeurt, dat weet u zeer goed. Daarom, voorzitter, doe ik het aanbod om het parlement absoluut mee te betrekken bij die conceptnota. Ik zal met een voorstel komen dat we kunnen amenderen in de commissie. Met alle amendementen over de partijgrenzen heen zal ik dan naar de Vlaamse Regering trekken. Ik denk dat dat getuigt van behoorlijk goed bestuur, met heel veel respect voor dit parlement.

Katrien Partyka (CD&V): Daar kunnen we alleen maar heel blij mee zijn.

Ik denk dat het vooral urgent is dat het gebeurt. Die timing lijkt mij heel belangrijk.

U zegt dat er een band is met fiscaliteit en inkomensondersteunende maatregelen. De uitdagingen zijn echt heel groot. Ik denk dat we daar absoluut snel aan moeten werken.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Marino Keulen aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over flitscontroles op verzoek van burgers

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Minister, voorzitter, goede collega's, als je vandaag in Vlaanderen burgers bevraagt, van aan de kust tot aan de Maas, is verkeersveiligheid voor die mensen een topprioriteit. Elke burgemeester zal dat vaststellen. Als je in je gemeente aan de mensen vraagt wat hen het meeste bezighoudt, gaat het over de snelheid in de straat. "Ze rijden altijd te hard, mijnheer." Heel af en toe wordt die prioriteitenlijst incidenteel doorbroken door een inbrakengolf. Dan krijg je inderdaad een andere rangorde. Maar verkeersveiligheid komt altijd bovendrijven. Vandaag stond in Het Laatste Nieuws een heel interessante piste die wordt gevolgd in een Brusselse politiezone. Een beetje 'u vraagt, wij draaien', waarbij burgers aan de politie vragen om snelheidscontroles te komen houden waar er problemen zijn met te snel rijden. Zo krijgt de burger wat grip op de organisatie en de inzet van politiecapaciteit.

Minister, u bent geen minister van Binnenlandse Zaken of Vlaams minister van Politie. U hebt wel sinds de zesde staatshervorming heel wat bijkomende verantwoordelijkheid, ook op het vlak van verkeersveiligheid. Die bevoegdheid is namelijk naar de regio's overgeheveld. U zou natuurlijk een omzendbrief of een gewoon schrijven naar de politiezones kunnen sturen om te vragen of dat concept misschien ook ingang zou kunnen vinden in Vlaanderen, precies omdat verkeersveiligheid voor al onze bewoners – veilige straten, veilige wijken, vooral vanuit het oogpunt van snelheid in het verkeer – een topprioriteit is.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Concreet gaat het natuurlijk over een problematiek in het kader van één politiezone in Brussel, namelijk de politiezone Ukkel, Watermaal-Bosvoorde en Oudergem. Het is ietwat aangedikt, want uiteindelijk gaat het niet echt over iets totaal nieuw. Er zijn namelijk andere politiezones die een gelijkaardige methodiek gebruiken. Wat is meestal gebruikelijk? Dat men op basis van klachtenmeldingen tijdelijk in de betrokken straat of weg gaat meten. Die apparatuur – u kent die wel – registreert en stelt vast hoeveel snelheidsovertredingen er zijn en hoe groot die zijn. Op basis van die metingen beslist men desgevallend om flitscontroles uit te oefenen. Die methodiek is natuurlijk zeer oké.

Het is iets anders wanneer u zegt dat we er een soort van volksraadpleging van moeten maken. Daar ga ik niet in mee. Je moet altijd op grond van

veiligheidsoverwegingen flitsen. Mocht je zuiver en alleen de bevolking laten beslissen, zou dat vooral gebeuren in straten waar er veel mensen wonen. Over straten waar er weinig mensen wonen, maar er toch een onveilige verkeerssituatie is, zul je minder snel vragen krijgen.

Het belangrijkste is natuurlijk de bekommernis over de betrokkenheid bij het verkeersveiligheidsbeleid, vanuit de basis. Die deel ik volledig.

Daarom heb ik in het kader van het Vlaams Huis voor de Verkeersveiligheid gevraagd of we daar niet kunnen werken met een instrumentarium, richtlijnen, best practices, die we vanuit het Vlaams Huis voor de Verkeersveiligheid aanbieden aan de politiezones om ervoor te zorgen dat er meer concrete betrokkenheid bestaat in hoofde van burgers ten aanzien van het verkeersveiligheidsbeleid door de politie, inclusief het repressief instrumentarium.

Marino Keulen (Open Vld): Ik vind uw antwoord een goed antwoord. Men moet overwegen om ook zelf naar die politie toe te stappen. Ik ben nu vier jaar voorzitter van een politiezone en het valt me op dat de verkeerspolitie de minst sexy tak van de politie is. Bij de recherche en de gerechtelijke politie gebeurt er altijd wel iets. De interventie- of patrouilleploegen maken ook dagelijks iets mee. Bij de gezins- en zedenpolitie moet ik verder geen tekening maken. De verkeerspolitie daarentegen is een heel statisch gebeuren. Door de burger daar wat grip op te geven, kan men de positie van de verkeerspolitie binnen het politielandschap gedeeltelijk opwaarderen. Het is ook belangrijk om de burgers een spiegel te kunnen voorhouden. Wanneer er dan geflitst of gecontroleerd wordt, dan blijkt dat het vaak de eigen inwoners of het andere bestemmingsverkeer zijn die in de fout gaan. Men zoekt het graag bij een ander. Verbeter de wereld, begin bij uzelf. Ook vandaag maakt de wijsheid van Phil Bosmans nog altijd opgang.

Minister Ben Weyts: Ik denk dat we op dezelfde lijn zitten en dat we zo veel mogelijk moeten trachten good practices en voorbeelden te vinden waarbij we die betrokkenheid beter kunnen organiseren. Uit een rondvraag bij verschillende politiezones blijkt dat we op dat vlak zo goed als nergens staan. De politiezones vragen om hun iets aan te reiken dat ervoor zorgt dat de werking van de politiezones ook op repressief vlak meer wordt gesteund. Dat kan gaan over heel eenvoudige praktijken, bijvoorbeeld op de website van de gemeenten zelf. Daarop kan worden aangeduid waar er wordt geflitst, hoeveel mensen zijn gevat bij een overtreding, wat de ongevallenratio is, enzovoort. Zo kunnen mensen te weten komen wat de nevralgieke punten zijn in een gemeente op het vlak van verkeersveiligheid. Dat zijn allemaal zaken die meer steun kunnen genereren bij de aanpak van de schande van de vierhonderd verkeersdoden in Vlaanderen.

Marino Keulen (Open Vld): Het cijfer spreekt voor zich: vierhonderd verkeersdoden. We willen naar nul gaan tegen 2050. Verkeersveiligheid is voor u een topprioriteit, en dat blijkt ook sinds uw aantreden, minister. Het is een kwestie van infrastructuur, opleiding, gedrag maar ook, en dat is het sluitstuk van alle gezagsdepartementen, van handhaving en controle. Wanneer men de burger meekrijgt als een soort stuwende impuls om die gerichte controles te doen en zo te komen tot verkeersveiligere straten en wijken, dan hebben wij als verkozenen van het volk ons werk goed gedaan. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Michel Doomst aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de invloed van de luchthaven van Zaventem op de Vlaamse Rand en Brussel, met name wat betreft het economische belang van de luchthaven en de nood aan een evenwichtig spreidingsplan

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Minister, het dossier van de vliegtuigen rond Zaventem is een ronkend dossier, letterlijk en figuurlijk, dat de ene keer wat wegdeemstert en dan opnieuw sterk naar boven komt. Iedereen wordt daarbij geleid door het 'not in my backyard'- of in dit geval 'not in my airyard'-gevoel.

Deze week hebben de negentien burgemeesters van Brussel een motie ingediend waarbij zij zich scharen achter een gemeenschappelijk standpunt. Zij willen geen nachtvluchten, geen kanaalroute en een verlenging van de start- en landingsbaan 25L. Minister, u hebt daar al terecht op gereageerd. Federaal minister van Mobiliteit, Jacqueline Galant, zal hier een initiatief moeten nemen. In hoeverre zult u haar goesting geven om daarin vooruit te gaan? Wanneer zal dat vliegtuig opstijgen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Zaventem en de hele regio daarrond wordt steeds meer een economische pool waarbij ook niet-luchthavengebonden bedrijven zich daar net vestigen. Het verbaast dan ook dat sommige externe partijen stokken in de wielen willen steken van zulke economische groei.

U verwijst naar de zaak van de Brusselse burgemeesters wier eigen bevolking veelal tewerkgesteld is in de luchthaven van Zaventem. De luchthaven is een van de grootste private werknemers van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Daarnaast heb je de affaire met Ethiopian Airlines. Dat is knotsgek. Plots resulteert de concurrentiestrijd tussen Luik en Zaventem in een lachende derde: Maastricht. Dat kan rekenen op extra jobs die op korte termijn wegtrekken uit Zaventem en op lange termijn zelfs uit Luik.

Dat is het resultaat van een tweeslachtigheid in dit land ten aanzien van de luchthaven. Ze wordt omarmd als 'Bruxelles-National' als het gaat over de lusten; gaat het over de lasten dan is het ineens de Vlaamse regionale luchthaven Zaventem.

Als het gaat over het spreidingsplan in concreto dan is minister Schauvliege betrokken als minister van Ruimtelijke Ordening en Milieu en bevoegd voor geluidsnormen. We werken daaromtrent goed samen. We hebben recent nog, vorige week of zo, op een interkabinettenwerkgroep onze standpunten afgelijnd en bezorgd aan federaal minister van Mobiliteit Galant. We vragen daarbij vanzelfsprekend een structurele oplossing, en verwijzen naar de aangekondigde evaluatie waarvan we de resultaten nog altijd niet gekregen hebben. We stellen vier concrete wijzigingen voor, die zijn nogal technisch van aard: het schrappen van de zoeloe-omleidingsroutes, het schrappen van de keuzemogelijkheid 's nachts voor vliegtuigen met een bepaalde massa tussen het gebruik van baan 19 en 25R, het meer intensief gebruiken van de kanaalroute 's nachts voor vliegtuigen met een quota count van 4 of kleiner, en tot slot een grotere spreiding van het gebruik van de 25R-vertrekbaan. In totaliteit – het komt altijd weer – gaat het om een structurele oplossing en een meer billijke spreiding.

Michel Doomst (CD&V): Het is belangrijk dat we het initiatief in eigen handen nemen. Dat is voor mijn fractie heel belangrijk. U hebt er terecht al op gewezen: we moeten de economische leefbaarheid garanderen. Voor ons is ook heel

belangrijk dat we komaf maken met dat evenwichtig spreidingsplan. Ik denk dat we daar vanuit Vlaanderen een duw zullen moeten geven. Ik vrees dat we anders 'en cours de route' 'gejost' of in dit geval 'gegalant' zullen worden, als we er niet op tijd bij zijn. Ik wil erop aandringen dat we niet wachten tot de vliegtuigen op ons neerkomen, dat we proberen zelf het vluchtschema in handen te krijgen.

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): Minister, ik wil de vraag van de heer Doomst ondersteunen. Ook vanuit Groen volgen wij met redelijk grote bezorgdheid het luchthavendossier. Het spreidingsplan heeft een directe impact op de leefkwaliteit van heel wat mensen, zowel in Brussel als in de Rand. Uw verantwoordelijkheid daarin is dus urgent en belangrijk. Als politici kunnen we niet voorzichtig en correct genoeg zijn in het opstellen van dat spreidingsplan. Met Groen willen wij daar dan ook voor pleiten.

Concreet stellen wij drie dingen voor: een correct en evenwaardig spreidingsplan, het nachtregime verlengen van 10 uur tot 7 uur en werken aan stillere vliegtuigen, voor wat dat waard is.

De voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord.

Lieve Maes (N-VA): Voorzitter, wij zijn ook voor een eerlijke spreiding en ik ben ook blij dat u uw bekommernis uitspreekt voor de economische waarde van Zaventem. Als inwoner was ik deze week weer zeer terneergeslagen in verband met Ethiopian Airlines dat zou vertrekken. Volgens de berichtgeving komt dat neer op een verlies van vierhonderd banen voor de streek.

Mijn vraag gaat daarover. Is dat kalf al volledig verdronken? Of kan er nog een poging worden ondernomen om daar iets aan te doen?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp·a): Ook de sp.a-fractie wil de vraag van de heer Doomst ondersteunen, maar ze ook nog iets feller stellen. Ook wij liggen wakker van de toekomst van de luchthaven. De leefbaarheid ervan is van vitaal belang voor de regio en voor heel Vlaanderen. We mogen die niet onder druk brengen als gevolg van communautaire spelletjes.

Economische leefbaarheid is één zaak, maar minstens even belangrijk is de leefbaarheid van de mensen die daar wonen. Werk maken van een faire spreiding is ook onze betrachting. Maar wij vragen eigenlijk aan de Vlaamse Regering heel duidelijke actie. Een motie van de negentien Brusselse gemeenten is te gek voor woorden. Je kunt echt niet vragen dat er geen enkel vliegtuig boven Brussel komt. Het is goed dat u met minister Galant gaat spreken, maar u weet dat het vooral de bedoeling van haar Vliegwet is om de bestaande toestand te betonneren. Die toestand is zeer unfair voor Vlaanderen. Wij vragen dus aan de Vlaamse Regering om een belangenconflict in te roepen. Als de Vlaamse Regering haar verantwoordelijkheid niet neemt, zullen wij vanuit het parlement een motie betreffende een belangenconflict indienen.

Minister Ben Weyts: Ik deel de bezorgdheid. Soms ben ik wat verbaasd over de wijzigende standpunten. Ik dacht in het programma van Groen gelezen te hebben dat zij voor de afschaffing van de nachtvluchten in hun totaliteit waren. Dan zouden we Zaventem helemaal mogen sluiten. Vervolgens hoor ik dat Groen het discours van de heer Doomst ondersteunt en dat zij voorstander zijn van een verruiming van het nachtvenster tot zeven uur. Dat is net wat de Brusselse burgemeesters vragen. Op dat vlak vormt Groen één front, niet met de heer Doomst, maar met enkele Brusselse burgemeesters.

Wat betreft Ethiopian Airlines is het knotsgek – 'This must be Belgium!' – dat de concurrentiestrijd tussen Luik en Zaventem, tussen DHL en TNT, want daar komt het eigenlijk op neer, ertoe zal leiden dat vier- tot zeshonderd jobs verdwijnen uit Zaventem. Richting Maastricht, niet richting Luik. Wie verliest hier? Zaventem verliest vier- tot zeshonderd jobs. Waarschijnlijk zal Luik ook verliezen, want ik ga ervan uit dat als Ethiopian Airlines vertrekt uit Zaventem, het dat ook zal doen uit Luik, waar ze nog een subsidiair steunpunt hebben. Vanzelfsprekend gaan ze dat concentreren in Maastricht en vertrekken ze dus ook uit Luik.

Is dat kalf verdronken? Ik heb daarover recent contact gehad met de federale overheid. Ik vraag heel duidelijk of er niet op korte termijn kan worden gezorgd voor een verlenging van de regeling die bestond in oktober, namelijk twee vluchten per week op Hongkong en Dubai en één vlucht per week op Shanghai. Ik vraag ook een structurele oplossing door een heronderhandeling van het memorandum of understanding (MOU). Die concrete vragen zijn gesteld. Ik denk niet dat het kalf al verdronken is. Er is nog een mogelijkheid. Dat signaal heb ik alleszins gekregen vanuit de Federale Regering. We zullen met zijn allen heel nadrukkelijk moeten stellen dat we absoluut niet willen dat die jobs verdwijnen uit Vlaanderen. Niemand heeft hier baat bij. Twee honden vechten om een been en het is de lachende Nederlandse derde die ermee heen gaat.

Michel Doomst (CD&V): Minister, ik kan u alleen maar aanmoedigen om zo alert te blijven en zeker de cockpit niet aan minister Galant alleen over te laten. U moet er zelf mee in stappen. Dat is belangrijk. Misschien kunnen we met de werkgroep Strategisch Actieplan voor Reconversie en Tewerkstelling (START) ook nog wat activeren, om de omgeving van Zaventem in de juiste richting te krijgen. Laat ons vanuit Vlaanderen mee het initiatief nemen in de richting van een situatie die economisch leefbaar is, met een evenwichtig spreidingsplan. Ik denk dat dat moet lukken. Het Klimaatplan heeft al bewezen dat waar er een wil is er altijd ook een weg is om tot een resultaat te komen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Katrien Schryvers aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over geweld tegen vrouwen met een handicap

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, geweld op vrouwen en intrafamiliaal geweld komen hier in het parlement regelmatig ter sprake omdat de strijd daartegen van groot belang is. Gisteren hadden we het in de commissie Welzijn nog over de haalbaarheidsstudie die in het kader van het nationaal actieplan ter bestrijding van partnergeweld en intrafamiliaal geweld wordt uitgevoerd naar referentiecentra inzake opvang en begeleiding van slachtoffers van verkrachting.

Enkele dagen geleden stelde de vzw Persephone het tweede deel van hun boek voor: Geweld tegen vrouwen met een handicap. Daarin wijzen ze op het feit dat dat een uitermate kwetsbare groep is en dat die vrouwen veel gemakkelijker slachtoffer worden van geweld en intrafamiliaal geweld dan andere vrouwen. Men gewaagt van een op vijf gezinnen, terwijl het voor vrouwen met een beperking zou gaan om een op drie gezinnen.

Minister, in antwoord op een vraag van mevrouw de Bethune van een jaar geleden, antwoordde u dat Vlaanderen in het kader van het nationaal actieplan de vraag stelde aan de Federale Regering om daarin op te nemen dat verder onderzoek naar geweld op die kwetsbare doelgroep zou worden gedaan, en dat er ook sensibiliseringscampagnes zouden worden gevoerd.

Minister, hoever staat het met dat nationaal actieplan en de opname van de vragen van Vlaanderen daarin met betrekking tot geweld tegen vrouwen met een handicap? Hoe voert Vlaanderen een beleid inzake preventie, opvang en hulpverlening van die kwetsbare doelgroep?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Ik wil even terugkomen op een debat dat we hier een tijd geleden hadden over de bezorgdheid van het parlement om in het nationale veiligheidsplan en in de kadernota Integrale Veiligheid daarin prioriteit te geven aan de problematiek van geweld, intrafamiliaal geweld en geweld op kwetsbare mensen. We hebben toen gezegd dat Vlaanderen dat in het overleg heeft ingebracht. Dat zal opnieuw tot de prioriteiten behoren.

Het actieplan met betrekking tot gendergerelateerd geweld dan. Men is op dit moment druk bezig met het plan te maken. Vandaag is daarover opnieuw overleg. Ik kan u bevestigen dat het ernaar uitziet – het moet natuurlijk nog worden afgeklopt – dat de specifieke problematiek van geweld op bijzonder kwetsbare personen, namelijk vrouwen met een beperking, daarin zal worden opgenomen. Een grondig onderzoek is nodig om na te gaan wat er bestaat aan toegankelijke informatie en mogelijke ondersteuning, onder andere van mensen die klachten willen indienen. In het plan in wording wordt daarom een concrete actie gepland, waarin wordt gepleit om de Europese onderzoeken daarin te consulteren.

Ondertussen blijft onze actie over het gebruik van het meldpunt 1712 lopen. We hebben daar onlangs een nieuwe campagne over gevoerd met tv-spots. In de sector personen met een handicap proberen we met de uitbreiding van het aanbod rechtstreeks toegankelijke hulp precies mantelzorgers en mensen te ondersteunen zonder dat ze allerlei procedures moeten doorlopen wanneer een ondersteuning nodig is. Als je echt hulp zoekt bij een probleem, kun je daar terecht.

In de nieuwe partnerovereenkomst – met de nieuwe partner die ons ondersteunt bij seksuele gezondheid en relatiebevordering – wordt opgenomen dat er een beleid moet worden gevoerd met betrekking tot seksualiteit en relatievorming in voorzieningen voor ouderen, personen met een handicap, psychiatrische patiënten. We gaan ons beleid daarop focussen en daar meer aandacht aan geven.

Via de toepassing van ons kwaliteitsdecreet hebben we aan alle voorzieningen en diensten die worden gesubsidieerd of erkend door de Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheid (VVGG) gevraagd om een beleid te voeren met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag. Dat beleid veronderstelt, ook in de sector personen met een handicap, dat je moet melden als er gevallen zijn van grensoverschrijdend gedrag.

Op de vraag van mevrouw de Bethune heb ik toen gezegd dat we nog niet kunnen zien wat de aard van de feiten is. Ondertussen is er beslist dat men het geslacht en de leeftijd van de betrokkene moet registreren, en moet aangeven op welke manier er is geremedieerd en of er is gereageerd.

Op tal van terreinen is er vooruitgang geboekt, maar in het nationaal actieplan gendergeweld zal het thema zeker aan bod komen.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, bedankt voor uw antwoord. Het is goed dat die vraag blijvend gesteld wordt vanuit Vlaanderen. Ik ben tevreden om te horen dat dat ook behouden zal worden.

Vanuit de vzw Persephone werd ook nog gemeld dat de drempel voor vrouwen met een beperking ook vaak letterlijk fysiek groter is. We weten dat het doen van

aangiftes sowieso al een cruciaal punt is met betrekking tot het thema geweld, en zeker intrafamiliaal geweld. Men stelt dat er ook nog werk aan de winkel is op het vlak van bijvoorbeeld vluchthuizen. Dat is een thema dat hier ook wel vanuit Vlaanderen bekeken kan worden.

U verwijst terecht naar 1712, maar men vraagt ook een afzonderlijke registratie, en ik denk dat die tot op heden binnen 1712 nog niet gebeurt voor mensen met een beperking. Misschien is dat een aanvulling die nog kan gebeuren.

De voorzitter: Mevrouw van der Vloet heeft het woord.

Tine van der Vloet (N-VA): Deze problematiek raakt ons allemaal. Wij zijn heel tevreden, minister, om te horen dat u heel wat gerichte acties gaat ondernemen in de toekomst.

Mevrouw Schryvers verwees ook al even naar de vluchthuizen. We lazen inderdaad dat er bij de vluchthuizen subsidies konden worden aangevraagd om bijvoorbeeld de kamers toegankelijker te maken, maar dat dat zeer traag op gang komt. Wat gaat u doen om deze specifieke problematiek wat meer onder de aandacht te brengen bij de vluchthuizen, zodat ook de toegankelijkheid bij die vluchthuizen snel kan worden aangepakt, zodat het grote drempelprobleem ook daar opgelost kan worden?

Minister Jo Vandeurzen: Collega's, ik denk dat het goed is om als volgt te werk te gaan. Zodra het nationale actieplan rond gendergeweld geformaliseerd is, moeten wij opnemen wat onze specifieke verantwoordelijkheden en engagementen zijn binnen dat plan. Het onderzoek dat daarin wordt gevraagd, zal vrij snel duidelijk maken op welke aspecten in de hulpverlening er moet worden ingezet om specifiek voor deze groep en met dit soort fenomeen van geweld adequaat te kunnen omgaan. In die zin denk ik dat we die zaken op die chronologische manier systematisch kunnen aanpakken.

Ik zal eens horen bij 1712 of er rond die registratie nog verfijnd kan worden, maar met de verschillende invalshoeken en de prioriteiten in de veiligheidsfenomenen, en het nationaal actieplan, en het feit dat we met de partnerorganisaties specifieke afspraken kunnen maken, en het feit dat er ook ter ondersteuning van mensen die zich misschien moeilijk kunnen uitdrukken op het moment dat ze hun verhaal willen doen, mogelijkheden zijn in het rechtstreeks toegankelijke aanbod, en ten slotte het feit dat we daar in onze richtlijnen rond grensoverschrijdend gedrag specifiek op inzetten, denk ik dat dat er samen voor moet zorgen dat er een verhoogde alertheid en gevoeligheid is om voor dit probleem de nodige aandacht te hebben en er vanuit de eigen verantwoordelijkheid en dienstverlening op de juiste manier mee om te gaan.

Wat de vluchthuizen betreft, kijken we vooral in de richting van de CAW's. Ik heb er uiteraard ook geen probleem mee om eens te kijken of daar aandacht is voor dit soort thema's. We hebben geregeld overleg met de sector, dus het is absoluut geen probleem om dat nog eens onder de aandacht te brengen.

Katrien Schryvers (CD&V): Bedankt, minister. Er is heel wat in beweging. Ik denk dat we zeker een taakstelling hebben, zowel op het vlak van preventie als op het vlak van opvang en hulpverlening. Ik hoop dat we in de volgende periode daarin een en ander verder kunnen concretiseren.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Lorin Parys aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de impact van de federale 'potpourriwetten' op het Vlaamse beleid inzake justitie

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister, ik wil het hebben over wat er aan de overkant van de straat gebeurt. Daar is uw collega Geens bezig een aantal wetten voor te bereiden onder de welriekende naam 'potpourri'. En die hebben een impact op Vlaanderen, want ze gaan ervoor zorgen dat het aantal enkelbanden en het aantal mandaten bij de Vlaamse justitiehuizen zal stijgen.

'Potpourri' is nu misschien een ietwat misleidende naam, want het lijkt meer op een stinkbom die over de haag wordt gegooid. Federaal zullen er meer vragen komen voor enkelbanden, en dat betekent meer mandaten voor onze Vlaamse justitiehuizen, terwijl we net het aantal enkelbanden hebben teruggeschroefd omdat we, met de mensen en de middelen die we vandaag hebben, al niet aan de huidige vraag kunnen voldoen.

Ik weet uit de besprekingen in de commissie dat dit als een externe kostendrijver kan worden beschouwd, maar dat neemt niet weg dat Vlaanderen met de doorgeschoven factuur blijft zitten. De zesde staatshervorming zorgt ervoor dat de federale overheid zich kan gedragen als een enthousiaste caféganger die op de poef leeft. Wij zullen pas geld zien in 2019. Een volgende federale regering zal ons eventueel wat centen geven voor de extra opdrachten die ze bij ons heeft besteld.

Minister, in de commissie kondigde u aan uw collega Geens daarover te zullen aanspreken, omdat dit budgettaire consequenties heeft. Daarover zal moeten gedelibereerd worden. Maandag was de laatste vergadering van de interministeriële conferentie Justitiehuizen. Is daar die Vlaamse impactanalyse ter sprake gekomen? Is daar het effect op de Vlaamse begroting besproken? Hoe zult u ervoor zorgen dat wij niet met de gebakken peren blijven zitten?

De voorzitter: De heer Vandeurzen heft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Wat die gebakken peren betreft: de staatshervorming is wat ze is. Dat betekent dat een bepaalde visie op de kerntaken van justitie, met name, een meer gemeenschapsgerichte justitie en een grotere aandacht voor fysieke integriteit en voor kansen op een gezonde levensstijl en voor het herstel en het vrijwaren van de gezondheid, niet hetzelfde betekent als het doorschuiven van de hete aardappel. Het is niet zo dat die visie wordt geïmplementeerd omdat we de aardappel graag willen doorschuiven.

De visie die collega Geens gestalte wil geven, is een visie die op het federale niveau inzake justitie al een tijdje gangbaar is, namelijk dat justitie dient te worden geïntegreerd in een globale maatschappelijke opdracht met eigen uitdagingen en mogelijkheden. De staatshervorming heeft inderdaad voor gevolg dat een aantal zaken nu gemeenschapsmaterie zijn geworden. Daar bent u wellicht niet zo gelukkig mee. De ministers in de regering moeten die uitdaging nu opnemen. Het klopt dat er intussen afspraken zijn gemaakt over een aantal aspecten van de verhoging van de caseload elektronisch toezicht in onze justitiehuizen en onder meer dat ze kunnen leiden tot een aanpassing van de begroting omdat ze externe kostendrijvers worden genoemd. Uiteraard proberen we in het kader van de interministeriële conferentie, zoals trouwens ook de andere gemeenschappen van dit land, zeer intensief te overleggen over de voorontwerpen van wet en over de uitvoeringsbepalingen.

Kortom, een aantal werkgroepen zijn actief en de stand van zaken is als volgt. Eén werkgroep gaat over de financiering, ook voor de alternatieve maatregelen,

zoals de fondsen die in het verleden werden aangesproken en voortaan ook zullen worden aangesproken om maatregelen in de hulpverlening en inzake werkstraffen mogelijk te maken. Gisteren werd opnieuw nagegaan wat er in dit verband mogelijk is op het federale niveau. Een andere groep gaat over de mandaten en die is voor uw vraag bijzonder belangrijk. In de bijzondere wet staat immers dat er na verloop van tijd kan worden bijgestuurd in functie van het aantal mandaten. Een belangrijke vraag is dus wat we verstaan we onder mandaten. Hoe wordt dat gedefinieerd? Het Rekenhof moet daarbij een rol spelen. Daarover hebben we gisteren ook een aantal afspraken gemaakt: we zijn het eens over wat een mandaat is. De gemeenschappen – en het was niet enkel de Vlaamse Gemeenschap – hebben ervoor gepleit om dit begrip kwalitatief in te vullen. Het ene mandaat is qua impact en qua caseload niet altijd gelijk aan het andere. We gaan daar nog verder over nadenken en kijken of we dat begrip de volgende weken nog kunnen verfijnen. We moeten een nulmeting kunnen doen en een monitoring kunnen uitvoeren.

Ik heb de commissie in juni een eerste nota bezorgd over enkele globale beschouwingen die betrekking hebben op het justitieplan in het algemeen. Nu proberen we heel punctueel een aantal van die wettelijke bepalingen ook concreet op te volgen en in te schatten.

Meer concreet heb ik begrepen dat er gisteren in de commissie Justitie een inleiding is gegeven bij de 'potpourri 2-wet' met een aantal bepalingen over elektronisch toezicht en probatie. Ik heb ook begrepen dat men federaal de inwerkingtreding van de wet op de autonome probatie zal verschuiven naar volgend jaar om zo de zaken gelijktijdig in werking te kunnen laten treden. Ook dat hebben we natuurlijk gisteren besproken.

Toevallig heb ik vandaag de voorzitters gezien van de nieuw geïnstalleerde probatiecommissies om met hen te bespreken hoe we dit zullen voorbereiden, of we een aantal afspraken kunnen maken om het beheersbaar te houden of te maken.

Ten slotte kan ik u bevestigen dat het college van procureurs-generaal samen met onze administratie intens bezig is om de inwerkingtreding van de wetten ook effectief voor te bereiden.

Lorin Parys (N-VA): Minister, het gaat me niet om de visie die federaal wordt ontwikkeld, maar wel om de factuur die wordt doorgeschoven. De zesde staatshervorming is er gekomen met een financiering die al onvoldoende was, vanuit het standpunt rebus sic stantibus, we zullen de zaken laten zoals ze zijn. Ondertussen wordt eraan veranderd. Het lijkt me dan maar fair dat ook de financiering ervan wordt veranderd.

Mijn bijkomende vraag gaat over het materiaal. Het is een soap die al een tijdje bezig is. Normaal gezien had er tien maanden geleden al nieuw materiaal moeten zijn. Dat werd dan uitgesteld tot 30 september van dit jaar, maar ook die datum is niet gehaald. Nu wordt het uitgesteld tot mei 2016.

Ondertussen zijn er stakingen geweest, onder meer doordat het materiaal niet goed werkt. We zitten met een aanbesteding die absoluut moet worden afgerond. Aan de ene kant hebben we dit gegeven. Aan de andere kant is er het gegeven dat we nog niet weten wat de impact cijfergewijs zal zijn, bijvoorbeeld van het aantal enkelbanden waarin Vlaanderen zal moeten voorzien. Hoe kunnen wij als Vlaanderen nu een goede aanbesteding doen en bijvoorbeeld een correct aantal enkelbanden bestellen terwijl we nog niet eens weten wat de exacte impact zal zijn van alle 'potpourrimaatregelen' die federaal voorliggen?

De voorzitter: Mevrouw Taelman heeft het woord.

Martine Taelman (Open Vld): Mijnheer Parys, ik was een beetje verrast door uw inleiding. Ik had gedacht dat u en uw partij blij zouden zijn met elke mogelijkheid voor Vlaanderen om ook op het vlak van justitie bevoegdheden te kunnen uitoefenen en om daarin sturend te kunnen werken.

Wat onze partij betreft, wij zien enkelbanden niet als een factuur, maar als een mogelijkheid om ook kleinere straffen efficiënt en effectief uit te voeren. We gaan er dan ook van uit dat het terugschroeven van het aantal enkelbanden ongedaan zal worden gemaakt, dat was een beetje mijn frustratie, gericht tot de minister in de vorige commissievergadering. Als daar een factuur tegenover staat, dan is dat maar zo. Als het ertoe bijdraagt dat er meer straffen efficiënt worden uitgevoerd, dat er ook Vlaams een strafrechtelijk beleid kan worden gevoerd, dan vinden wij dat een goede zaak.

De voorzitter: De heer Landuyt heeft het woord.

Renaat Landuyt (sp·a): Ook ik was een beetje verrast door de houding van de heer Parys. Hij zegt dat de potpourri van de minister van Justitie een stinkbom is in de richting van Vlaanderen. Hij heeft veel geluk, want die potpourri kan hij nog tegenhouden in de commissie Justitie indien zijn collega's aldaar hun werk doen. Dit heeft dus blijkbaar niets te maken met de staatshervorming, maar met een potpourri en die kan inderdaad stinken.

Mijnheer Parys, ik steun u wel een beetje bij het volgende. De visie van de federale minister van Justitie is dat de gerechtelijke achterstand wordt opgelost door minder zaken te hebben – dat is ook een methode natuurlijk – en dat het probleem van de gevangenissen wordt opgelost door minder gevangen te hebben. Het gaat niet om de kleinere straffen: alle straffen van minder dan één jaar worden aan de Vlaamse minister van Welzijn gegeven, hij doet er 'een ringel' rond en het probleem is opgelost. Dit is de boodschap van de federale minister van Justitie, en die kunt u het beste bestrijden op de plaats waar dat nog kan: in het federaal parlement.

Ik hoop dat de huidige minister van Welzijn ook overleg pleegt met de minister van Justitie, om hem te zeggen dat het goed is om met een enkelband mensen op de juiste weg te kunnen helpen, maar dat het niet goed is dat we zijn probleem van zijn gevangenissen oplossen door iedereen van een band te voorzien.

Minister Jo Vandeurzen: Ik heb nog een bescheiden verleden op Justitie gehad, en ik moet eerlijk zeggen dat ik een visie waarbij men gevangenisstraffen als ultieme remedie gebruikt voor een aantal situaties, persoonlijk nogal deel. Mijnheer Landuyt, mochten we de klok terugdraaien en de beleidsverklaringen zien van een aantal ministers van Justitie vanaf de zaak-Dutroux, dan zouden we zien dat die visie vrij stabiel is gebleven in de diverse periodes. De staatshervorming heeft inderdaad echter een aantal consequenties en verantwoordelijkheden geherpositioneerd. We moeten bekijken op welke manier we een betrouwbare partner voor Justitie kunnen zijn. Mijnheer Parys, een aantal van de wetten waarnaar u verwijst, zijn trouwens niet ontstaan na de staatshervorming, maar zijn nog van voor de staatshervorming. Die potpourriwetten, zoals men dat in het jargon noemt, hebben die wetten op zich niet fundamenteel veranderd. Het recht op zorg in de wet op de internering wordt nu niet ingeschreven met de nieuwe wet ter bijstelling van de wet die nu door de Federale Regering is goedgekeurd en voor advies is opgestuurd. Dat bestond in vorige wetgeving. Dat geldt ook bijvoorbeeld voor autonome probatie. Dat zijn wetten die van voor de start van deze legislatuur gelden.

Dat belet niet dat ik ook niet moet verbergen dat het een hele uitdaging zal zijn om dat goed te beredderen. Zoals we ook altijd hebben gezegd vanaf de start

van de regering: in een eerste fase proberen we die bevoegdheden te absorberen, te incorporeren en duurzaam te verankeren in onze Vlaamse administratie en begroting. U weet dat de aanbesteding moet gebeuren voor de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap samen. Wij moeten dat elektronisch toezicht samen beheren. Daar is dus toch nogal wat overleg over nodig. Uiteraard is die aanbesteding zo gemaakt dat vragen naar bijkomende enkelbanden op te lossen zijn. Het is dus niet zo dat daar staat dat men helemaal van nul moet beginnen als men een bepaald aantal bereikt. Ik neem aan dat de klassieke manier van aanbesteden u wel bekend is. We zullen proberen dat zo snel en zo goed mogelijk te integreren. Nogmaals, ik denk immers dat Vlaanderen met de nieuwe bevoegdheid de ambitie moet hebben om op dat vlak de inspanning te doen om een betrouwbare partner te zijn.

Lorin Parys (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik wil nog even ingaan op wat mijn collega's hebben gezegd. Uiteraard zijn wij als N-VA blij dat Vlaanderen een rol kan spelen in het justitiebeleid. U hebt me ook niets anders horen zeggen. Ik vond het verwonderlijk dat een liberale politica dan zegt dat, als daar een factuur bij hoort, het zo zij. We willen net dat degene die de beslissingen neemt en de bestellingen plaatst, ook verantwoordelijk is voor de financiering ervan. Dat lijkt me belangrijk in deze zaak. Minister, ik hoop ook dat u zult blijven hameren, zoals u in juni van dit jaar in de commissie hebt gezegd, op het feit dat dit budgettaire implicaties heeft voor Vlaanderen. Het gaat me niet om de visie die federaal wordt ontwikkeld. Daar moet men zich federaal over uitspreken. Dat is een federale bevoegdheid. Het gaat me om het feit dat wij de factuur doorgeschoven krijgen van iets dat we zelf niet onder controle hebben. Minister, ik vraag u daar blijvend aandacht voor te hebben. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Güler Turan aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de bijsturing van het beleid inzake bedrijfsoverdrachten

ACTUELE VRAAG van Grete Remen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het informeren en begeleiden van bedrijfsleiders met betrekking tot een toekomstige bedrijfsoverdracht

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp·a): Voorzitter, minister, collega's, ik heb vandaag een déjà-vugevoel, want vorig jaar hebben we het rond deze periode hier ook gehad over de bedrijfsoverdrachten. De situatie was toen zeer problematisch. Minister, dat werd ook bevestigd door u. U zei ook dat de bestaande maatregelen onvoldoende bekend zijn bij de bedrijfsleiders. U zou dat onmiddellijk aanpakken, zodat iedereen zou weten waar en hoe als het gaat over bedrijfsovername of bedrijfsoverdracht.

Vandaag is het weer de zoveelste Week van de bedrijfsoverdracht en de problemen zijn er niet minder op geworden, integendeel. Twee op drie familiebedrijven die binnen dit en vijf jaar moeten sluiten, hebben geen flauw idee hoe ze eraan moeten beginnen of aan wie ze het zouden moeten overdragen. De problemen worden er dus niet minder op.

Wat wel een feit is, minister, is dat u een jaar lang hebt geëvalueerd. U zult ons zo dadelijk waarschijnlijk vertellen wat uw bevindingen zijn. Ik wil u toch één optie onder de aandacht brengen, die vandaag in Vlaanderen niet de nodige aandacht krijgt en in het buitenland zeer succesvol wordt toegepast, namelijk de overname van het bedrijf door werknemers in een werknemers- of werkers-

coöperatie. Dat geeft de werknemers, die het bedrijf heel goed kennen, heel betrokken zijn en een vertrouwensband hebben met de huidige bedrijfsleider, de klanten en de leveranciers, de mogelijkheid om het bedrijf over te nemen. Succesverhalen zijn voldoende gekend in het buitenland.

Minister, u moet uw beleid wat betreft bedrijfsoverdrachten aanpassen. Hoe gaat u dat concreet doen? Gaat u de mogelijkheid die vandaag door Febecoop en door UNIZO wordt aangeraden, namelijk een overname door werknemers in een werknemerscoöperatie, als een volwaardig alternatief aanbieden aan de bedrijfsleiders?

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, ik ga beginnen met een positieve noot. Onze familiebedrijven, meestal kmo's, zijn eigenlijk zeer cruciaal voor onze Vlaamse economie. Ze vertegenwoordigen 45 procent van de tewerkstelling, 1,7 miljoen arbeidsplaatsen, een derde van het bbp, namelijk wat in het binnenland wordt geproduceerd. Ze vertegenwoordigen die duurzame economie.

Er is een studie geweest van de universiteit van Hasselt en van de Antwerp Management School. Daarin staat dat een derde van de bedrijfsleiders ouder dan 50 jaar die bezig zijn een overname in te plannen, nog niet weet aan wie ze hun bedrijf zullen overlaten. Dat is toch een probleem voor de continuïteit van onze familiebedrijven. Dat is zeer cruciaal.

Er zijn ook financiële belemmeringen, dat weet u ook, minister. Het is moeilijk om aan financiën te komen. Er moet altijd een grote som geld op tafel worden gelegd en die is niet altijd voorhanden. Dat kan belemmerend zijn in de overname van familiezaken.

Minister, het is op dit moment de Week van de bedrijfsoverdracht. Het Agentschap Ondernemen (AO) is van 26 tot 30 oktober heel actief bezig, onder uw leiding. Het biedt infopakketten aan, stappenplannen, begeleiding, adviezen. Ik wil nog even terugkomen op de studie. Binnen de kmo's zijn er ook opvolgingen binnen de familie. Dat is ook heel cruciaal en daar hebt u ook verdienste aan, minister. De schenkingsrechten tussen ondernemers zijn op 0 procent gebracht. Dat is een positieve zaak.

Minister, wat kunt u doen om die ondernemers nog beter te begeleiden en nog beter aan te sturen om te komen tot een positieve bedrijfsoverdracht?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik ben blij dat u die vragen stelt. Ik heb dit weekend de kans gehad om de studie te bekijken. Ik heb ook de voorstelling ervan gezien door de beide professoren van de universiteit van Hasselt en de Antwerp Management School op maandagmiddag. Als je kijkt naar wat de redenen zijn, denk ik dat we daarop moeten inspelen.

Een eerste en belangrijkste reden, zeker als het gaat over de overdracht van eigendom – want er is overdracht van leiding en overdracht van eigendom – is nog altijd de financiële problematiek. Een tweede punt en een groot probleem is heel vaak de familiale situatie. Er zijn verschillende kinderen, men wil gelijkberechtiging van de kinderen, men is niet zeker of de kinderen effectief de capaciteiten hebben om het bedrijf over te nemen en dergelijke meer. Een derde reden die maandagmiddag werd toegelicht, is de algemene perceptie rond ondernemerschap. Men wil gewoon liquideren omdat er geen positief beeld rond ondernemerschap in Vlaanderen bestaat en daarom wil men ermee stoppen. Men hoeft het zelfs niet. Dat is heel vaak een belangrijke reden.

Ik denk dat we moeten inspelen op die redenen. De eerste reden is de financiële. Mevrouw Remen, u hebt het gezegd: ik heb in de vorige legislatuur als minister van Financiën de schenkingsrechten op 0 procent gezet en de registratierechten die op 0 stonden, aan een laag niveau gehouden, namelijk op 3 procent in rechte lijn en 7 procent voor al de rest. Dat is heel belangrijk omdat het hen moet aanzetten om er vroeger over na te denken. Uit de studie blijkt dat men die regel niet eens kent. Een heel belangrijk punt is dan ook sensibiliseren. De Week van de bedrijfsoverdracht is daar een heel belangrijk aspect in, maar ik wil een tandje bijsteken.

Ik heb vrijdag een oproep gelanceerd om op drie vlakken ondersteuning en voorstellen te vragen aan het veld, de werkgeversorganisaties, zij die de bedrijven kunnen beïnvloeden. Ik heb hun gevraagd om drie dingen te doen: de algemene beeldvorming over ondernemerschap verbeteren, ondersteuning bieden op elk punt van de levenscyclus van een onderneming, dus ook en zeker bij de overdracht, en ten slotte bepalen hoe we de groeibedrijven op de beste manier kunnen ondersteunen. Ik wil als overheid niet zeggen hoe ze dat moeten doen. Ik daag hen uit om met goede voorstellen te komen. We zullen daar dan samen over overleggen. Dan kunnen ze daar zelfs voor verschillende jaren voor gaan.

Uit de studie komt heel duidelijk naar voor dat sensibiliseren en informatie verstrekken het belangrijkste is. Mevrouw Turan, ik heb uw voorstel niet gezien in de voorbereiding van deze vraag die u me hebt doorgestuurd. Ik wil elk voorstel bekijken. Er is geen enkel probleem om voorstellen te bekijken, maar de keuze over wat moet gebeuren, ligt bij de eigenaars van de bedrijven.

Güler Turan (sp·a): Minister, de mogelijkheid van overname door de werknemers in een werknemerscoöperatie is niet iets dat ik heb uitgevonden. Febecoop en UNIZO hebben u daarover al aanbevelingen gedaan. Onbekend is onbemind. U zegt dat het aan de bedrijfsleiders is om dit zelf uit te maken. Uiteraard. 10 procent geeft aan bereid te zijn om dit te doen, maar er moeten goede rolmodellen en voorbeelden zijn. U moet de eerste trajecten opstarten. In Schotland zijn er vandaag meer dan honderd bedrijven die in zo'n traject zitten waarbij een bedrijf wordt overgedragen aan een werknemerscoöperatie. In Frankrijk zijn er meer dan 13 bedrijven in de regio Rhône-Alpes alleen al die het bedrijf hebben overgedragen aan een werknemerscoöperatie. Die mogelijkheid moet u wel bieden. Die optie bestaat vandaag niet in Vlaanderen. Als u straks uw beleid aanpast, moet u die trajectmogelijkheid ook aanbieden.

Grete Remen (N-VA): Minister, ik wil nog even terugkomen op het financiële aspect omdat dat zo belangrijk is. Mensen moeten een hele som geld op tafel leggen, maar er zijn te weinig kredietverstrekkers en problemen met de banken. Tien dagen geleden was er nog een open raad van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) over de groei van de kmo's die in Vlaanderen verankerd zijn. Ook daar is het grote probleem de kredietverstrekking, zeker voor kleine ondernemingen en kmo's. Op Vlaams niveau zijn er al heel wat instrumenten die bedrijven kunnen helpen, zoals het Waarborgfonds. Kunt u de financiële steuninstrumenten nog beter kenbaar maken aan de familiebedrijven en micro-ondernemingen? Dat is cruciaal.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Turan, ik begrijp het echt niet. Een overdracht aan werknemers kan. Ik zal geen vorm bepalen. Men kan zonder schenkingsrechten ook aan derden het bedrijf overdragen. Dat moet zelfs geen familie zijn. Als wapen is dat genoeg. Had u mij op voorhand in de voorbereiding specifiek over de coöperatie vragen gesteld, dan had ik daar dieper op kunnen ingaan. Dat hebt u niet gedaan. U hebt dat voorbehouden voor op het spreekgestoelte. Ik heb daar geen probleem mee, maar dan moet u nu niet vragen dat ik daar hier nu dieper op inga.

Mevrouw Remen, uw vraag gaat veel ruimer. Ik probeer de financiering voor bedrijven te vergemakkelijken.

Eigenlijk wil ik samen met PMV de filosofie op zijn kop zetten. Ik heb het daarover deze week nog gehad. Diegenen met een goed project en een goed team moeten de nodige middelen krijgen. Die kunnen komen van PMV, of eventueel van business angels of de banken. Het uitgangspunt is dus dat PMV klantgerichter gaat werken. Men moet zowel bij PMV als bij het Agentschap Ondernemen terechtkunnen voor de nodige informatie.

Güler Turan (sp·a): Minister, ken alstublieft uw dossiers. Mijn vraag om uitleg is omgezet in een actuele vraag. Ik neem aan dat werknemerscoöperaties geen nieuw gegeven zijn voor u. Ken uw dossier. U zegt dat de problemen en de beperkingen zijn aangekaart. Het gaat over sensibilisering, het ondernemers-vertrouwen, familiale problemen en financiële problemen. Wat is er nieuw? Wat is er anders dan vorig jaar? De problemen blijven dezelfde. Dat blijft maar duren. Welke maatregelen hebt u inmiddels genomen? Niet een! Bedrijven, maakt u geen zorgen. De sector is bevraagd, en die zal voorstellen formuleren. Waarom hebt u dat vorig jaar niet gedaan? Waarom hebt u één jaar getalmd? Minister, voor 123.000 bedrijven die klaar zijn om ooit overgenomen te worden, is het niet vijf voor twaalf, maar vijf na twaalf. Het gaat om 1,7 miljoen arbeidsplaatsen. Onze kmo's zijn het kloppend hart van onze economie. Maak daar alstublieft werk van. *(Applaus bij sp.a)*

Grete Remen (N-VA): Minister, ik heb wel vertrouwen in uw maatregelen. U beseft heel goed hoe belangrijk de continuïteit van de bij ons verankerde familiebedrijven is. U zei het al: het vertrouwen is zeer belangrijk. U werkt eraan om de goede ondernemerscultuur nog te versterken. We moeten daarmee doorgaan, want we zijn er nog niet. Het vertrouwen is zeer belangrijk, ook naar de kredietverstrekkers toe. Als dat vertrouwen in het ondernemerschap toeneemt, zal ook de financiering verbeteren. We moeten die verankerde familiebedrijven in Vlaanderen houden. Bedrijven komen en gaan. De markt is geglobaliseerd. Maar die bedrijven leveren een kostbare economische bijdrage. Ze zorgen voor duurzame jobs. Dat kapitaal mag niet naar het buitenland vloeien.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het ontwerp van klimaatakkoord tussen het federale niveau en de gewesten

ACTUELE VRAAG van Bruno Tobback aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het statuut van het ontwerpakkoord tussen de federale en de gewestregeringen betreffende de inspanningsverdeling van de nationale klimaatdoelstellingen

ACTUELE VRAAG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de goedkeuring van het ontwerp van klimaatakkoord door de Vlaamse Regering

De voorzitter: Mijnheer Bothuyne, vraagstellers gebruiken geen schriftelijke notities. Ik vind het erg vervelend dat ik steeds opnieuw, als een schoolmeester, daaraan moet herinneren.

U hebt het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, zaterdagochtend slaakten we allemaal een zucht van opluchting toen we vernamen dat er een

ontwerp van akkoord over de lusten en de lasten van de doelstellingen inzake ons klimaatbeleid is bereikt. Wat ons betreft, gaat het om een evenwichtig akkoord dat ervoor zorgt dat we de doelstellingen halen én dat ook op financieel vlak voordelig voor Vlaanderen is. U hebt dus zeer goed onderhandeld. Een bijkomstig maar zeer belangrijk effect is dat slimme investeringen in klimaatbeleid jobs opleveren. Helaas ontstond de afgelopen dagen in de pers een polemisch sfeertje. Men zoekt over dit akkoord het conflict op, met behulp van desinformatie. Wij betreuren dat ten zeerste. Dat is niet onze manier om politiek te bedrijven.

Nochtans is dit een sterk akkoord, dat heel belangrijk is voor het klimaatbeleid. Wij steunen u voluit, minister. U niet alleen, ook minister-president Bourgeois wil constructief en snel tot een effectief klimaatakkoord komen. Hij zegt dat net als de klimaatwetenschappers en milieuverenigingen. Bijvoorbeeld ook Voka zegt vandaag dat dit ontwerpakkoord goed en sterk is, ze staan erachter en willen dat het zo snel mogelijk wordt uitgevoerd. Minister, kunt u enige verduidelijking brengen bij het akkoord? Er is heel wat desinformatie verspreid. Het zou Vlaanderen geld kosten. Voor ons is dat niet het geval. Graag uw mening.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp·a): Minister, het moet een bitter gevoel zijn. Dan steekt u eens één keer uw nek uit voor een milieudossier, en u bent nog niet thuis of uw coalitiepartner heeft al 'uw benen onder u uit gezaagd'. Het is een absurde situatie dat diezelfde coalitiepartner u gisteren in de commissie opriep om meer uw nek uit te steken voor het milieubeleid. Maar dat moet u onder elkaar uitvechten.

Het is een absurde situatie, omdat niets in het akkoord, tenminste zoals ik het heb gelezen, verder gaat dan wat de Vlaamse Regering en de Vlaamse meerderheid zelf heel overtuigd noemen als ambitie: het terugdringen van de CO_2-uitstoot, het nemen van klimaatmaatregelen en het investeren erin. Integendeel zelfs, op dat vlak is het een akkoord dat in het beste geval een klein stapje is en dat nog veel verder zou moeten gaan als we echt een verschil willen maken en als we de grote verklaringen van de minister-president over de toekomst van Vlaanderen tegen 2050 zelfs maar willen benaderen. U hebt een akkoord gesloten dat niet nadelig is voor Vlaanderen, maar dat bijlange niet ver genoeg gaat, en toch is het voor sommigen blijkbaar al te veel.

Ook is het absurd, collega's en minister, omdat we u aan het eind van de maand naar Parijs sturen om de rest van de wereld, te beginnen met de Chinezen en de Amerikanen, te overtuigen van de dringende nood om verder te gaan in het klimaatbeleid, om te investeren, inspanningen te leveren. Tegelijk zijn we niet in staat om het wisselgeld onder elkaar aan de keukentafel te verdelen binnen België. We doen er kleinzerig en zielig over. Dat is wat het is.

Minister, ik heb nog maar zelden gezien dat een minister zo in haar blootje wordt gezet door haar eigen coalitiepartner als u deze week. Ik zou niet weten wat u gaat doen als u de regering niet meekrijgt in het ondersteunen van het akkoord dat u hebt afgesloten. Gaat u vrijdag dit akkoord onveranderd door uw Vlaamse Regering goedgekeurd krijgen? Zo niet, bent u van plan om dan nog één seconde langer uw functie waar te nemen en te denken dat dat geloofwaardig zou zijn? *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Collega's, minister, wat een verschrikkelijk schouwspel. We hebben deze legislatuur al een en ander gezien, maar zo'n open politieke oorlog is redelijk ongezien. Mocht het dan nog gaan over een echt klimaatbeleid, collega's, over de extra tewerkstelling die daardoor

wordt gecreëerd, over het verzekeren van de toekomst, over meer isoleren van woningen, over meer investeren in openbaar vervoer, wat niet enkel goed is voor de strijd tegen de klimaatverandering, maar ook voor de Vlaming, mijnheer Diependaele, maar daar gaat het niet over. Het gaat over een kortzichtige cijferdiscussie, een ouderwetse cijferdiscussie. En dat betreur ik, en ik niet alleen.

Deze ochtend hebben we bijvoorbeeld Jos Delbeke gehoord op de radio, niet enkel een Vlaming, maar ook het hoofd van de Europese klimaatadministratie. Die zegt heel duidelijk dat we internationaal afstevenen op een politieke blamage. Dan mag minister-president Bourgeois nog zo veel handjes drukken als hij wil in Canada, wat vandaag gebeurt in België en Vlaanderen zorgt voor de blamage op het internationale toneel.

Minister, er moet toch iets bijzonders zijn gebeurd in de nacht van vrijdag op zaterdag. U hebt rond 2 uur ’s nachts uw handtekening gezet. U wordt nu terug-gefloten door uw collega’s en door uw minister-president. Hebt u net voor het ondertekenen van het akkoord getelefoneerd met uw minister-president? *(Applaus)*

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega’s, zoals u weet, is deze discussie niet nieuw. We onderhandelen al zes jaar om de inspanningen die de lidstaat België moet doen, te verdelen tussen de verschillende gewesten en de federale overheid.

Iedereen die aan de tafel zit, is gebonden aan een strak mandaat. Het blijkt al zes jaar dat we daarmee geen millimeter, maar dan ook geen millimeter, vooruit geraken. We zijn blijven zoeken en kijken hoe we daar in godsnaam uit kunnen geraken. Het klopt dat er vrijdag plots een nieuw element op de proppen kwam. Vanuit de Federale Regering zei minister Marghem, die mee aan tafel zit, dat er in plaats van de 2 procent hernieuwbare energie die ze zouden kunnen halen, bij hen de mogelijkheid is om naar 2,75 procent te gaan. Die nieuwe elementen kwamen op dat moment op de tafel. Daardoor begon de puzzel te schuiven. We zijn tot een voorstel van akkoord gekomen. Door die nieuwe elementen zijn er mogelijke oplossingen. We hebben een tekst opgesteld die bijzonder evenwichtig is en bijzonder goed in elkaar zit. Wij, ministers bevoegd voor het klimaat die rond de tafel zitten, vinden dat het iets is dat wij respectievelijk kunnen terugkoppelen naar de Vlaamse en andere regeringen. Er is dus geen handtekening gezet.

Mijnheer Sanctorum, ik weet niet wat u zich voorstelt bij een akkoord dat om 2 uur ’s nachts wordt afgesloten. We hebben heel uitdrukkelijk gezegd: “We hebben hier allemaal geen mandaat, want we gaan allemaal buiten ons mandaat, maar het is de enige manier om tot een oplossing te komen.” Inderdaad, de klimaatconferentie vindt over vier weken plaats. Iedereen weet en beseft dat je die discussie niet kunt meesleuren midden in de klimaatconferentie.

We zijn dus tot een heel evenwichtig compromis gekomen, waarbij is afgesproken dat iedereen uit het mandaat stapt en met een heel evenwichtig voorstel naar de respectieve regeringen gaat om te vragen of ze dat voorstel aanvaardbaar vinden.

Dat is vrijdag gebeurd. Dat is ook wat nu vrijdag door de Vlaamse Regering zal worden besproken. Men vraagt mij wat er vrijdag in de ministerraad zal gebeuren. Dat zullen we vrijdag zien. Ik heb geen glazen bol. Ik heb ook niet de ambitie om te antwoorden op hypothetische vragen. Ik ken een mooi voorbeeld binnen onze partij van iemand die er vroeger bijzonder radicaal in was om niet te antwoorden op hypothetische vragen.

Mijnheer Tobback, als u dus vraagt wat ik vrijdag zal doen in het ene of het andere geval, ga ik daar niet op in. Ik heb de minister-president vanuit Vancouver horen bevestigen dat wij wat hem betreft daarover in de Vlaamse Regering zullen uit geraken. We kijken daarnaar uit. We hopen dat we inderdaad vrijdag allemaal samen de verantwoordelijkheid kunnen nemen en op die manier kunnen werken aan het klimaatakkoord, waarmee we dan ook aan de slag kunnen gaan op alle verschillende niveaus. Daarmee kunnen we dan richting Parijs gaan om te pleiten voor ambitie op wereldniveau. We zullen ons dan niet belachelijk maken door het feit dat we daarover intern niet uit geraken, maar op die conferentie eendrachtig een duidelijk standpunt kunnen innemen.

Collega's, dat is de stand van zaken, die vrijdag een vervolg zal krijgen. *(Applaus bij CD&V en Open Vld)*

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord, uw moed en uw visie om uiteindelijk tot dit ontwerpakkoord te komen. Het is een sterk akkoord, dat Vlaanderen en België toelaat om onze klimaatdoelstellingen te halen en dat tegelijk financieel voordelig is: 75 miljoen euro blijft op die manier bij onze Vlaamse gezinnen en bedrijven. Ik reken er inderdaad op dat de coalitiepartners in deze regering zich eendrachtig achter de uitvoering van een sterk klimaatakkoord zullen zetten.

Minister, ik heb een bijkomende vraag. We zijn nu bezig over de doelstellingen tot 2020. Dat is heel belangrijk. Maar de top in Parijs volgende maand gaat over wat er daarna, na 2020, moet gebeuren. Na 2020 is er een nog sterker klimaatbeleid nodig om verder te gaan inzake CO_2-reductie en groene energie. Wat is uw standpunt in dezen? Wat is uw plan om in Vlaanderen na 2020 nog een sterker klimaatbeleid te hebben?

Bruno Tobback (sp·a): Minister, het was geen hypothetische vraag. U hebt zelf geïllustreerd waarom. Ik zal het nog eens duidelijk maken. U zegt hier dat jullie die nacht een akkoord hebben gesloten omdat jullie allemaal – en dus ook u – vonden dat het een heel evenwichtig, sterk, serieus en goed akkoord was. U zei en dacht dat vrijdag en u zegt het hier. Maar hier, achter mij, stond de heer Diependaele, uw coalitiegenoot – de grootste coalitiegenoot zelfs –, daarnet voor de camera's van Villa Politica te zeggen: "Het is geen goed akkoord, geen evenwichtig akkoord, geen sterk akkoord. Sterker nog: het moet veranderen of het komt er niet door." Dat is uw coalitiepartner, diegene van wie u verondersteld wordt steun te krijgen.

Het is dus geen hypothetische vraag: het is klaar en duidelijk dat u geen steun hebt in uw coalitie, minstens in dit dossier en in heel wat andere dossiers blijkbaar ook niet. Het is nogal duidelijk dat deze coalitie blijkbaar niet de ambitie heeft om klimaatbeleid te voeren en ons belachelijk wil maken op de klimaatconferentie in Parijs. De vraag hoe u daarop reageert, is niet hypothetisch. Het is een reële situatie en u hebt er eigenlijk geen antwoord op gegeven. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, collega's, er zijn inderdaad de voorbije week heel wat reacties gekomen, ook vanuit de meerderheid. Het viel mij vooral op dat de reactie van de heer Van den Heuvel hout sneed. Hij zei gisterenavond heel duidelijk dat een Belgisch klimaatakkoord absoluut noodzakelijk is, niet alleen om het klimaatbeleid uit te voeren maar ook om niet met schaamrood naar de Klimaattop in Parijs te gaan. Dat is exact wat onze fractie altijd heeft gezegd. Hij heeft dat bevestigd en hij heeft dus gelijk.

Mijnheer Diependaele, u hebt ongelijk. U ziet klimaatbeleid als een kostenpost, terwijl het een winst is voor de Vlaming. U ziet dat blijkbaar niet in. Voor u is dat

een communautair spelletje, dat gerust zes jaar kan aanslepen, en waardoor Vlaanderen zelfs nog geen euro heeft gezien van het klimaatgeld.

Open Vld hebben we, spijtig genoeg, nog niet gehoord. Nochtans was de heer Somers vorige week zeer actief. Vandaag is hij blijkbaar niet aanwezig. Het zij zo. Hij is verontschuldigd.

Minister, we kunnen wel duidelijk stellen dat er nog geen klimaatakkoord is. In die zin betreur ik het wel. U hebt een aantal afspraken gemaakt met uw collega-ministers. Maar het probleem is dat u blijkbaar zodanig zwak staat in de ministerraad, dat u niet geruggensteund bent. Het resultaat is dat er vandaag geen Belgisch klimaatakkoord is.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, het ontwerpakkoord dat nu voorligt, althans voor zover ik het begrepen heb uit krantenartikelen, want wij beschikken in het Vlaams Parlement niet over de tekst, lijkt te voldoen aan de wetten van het typisch Belgische compromis. De Walen zijn enthousiast en dus zijn de Vlamingen 'gejost'.

Minister, ik denk dat u uw huiswerk opnieuw moet maken. U hebt uw huiswerk niet met succes afgewerkt en u hebt nog weinig tijd om het opnieuw te doen. Men onderhandelt zes jaar over het klimaatakkoord, en net voor het moment suprême, de Klimaattop, moet men afhaken. Dat lijkt op een atleet die zich jaren voorbereidt op de Olympische Spelen en net voor het tornooi zegt dat hij er niet klaar voor is en dat hij toch maar niet gaat meedoen. Dat is, minister, de situatie zoals ze nu is.

Ter attentie van de collega's van de N-VA: u hebt uw mediamoment nu gehad. U hebt uw protest geuit in de kranten en op televisie. Maar dat is niet de plaats om uw protest te uiten. U moet dat doen in de Vlaamse Regering, vrijdag aanstaande. Daar moet u laten horen hoe zwaar uw stem nog klinkt. Terwijl de Walen nu al hebben gezegd dat voor hen dit akkoord niet heronderhandelbaar is. Zij zullen het akkoord, zoals het nu voorligt, verdedigen. Dus, collega's van de N-VA, maak niet in de krant maar wel in de Vlaamse Regering van uw tak en zorg dat er geen extra factuur naar de Vlamingen wordt gestuurd. *(Applaus van Stefaan Sintobin)*

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, u verwijst naar de extra federale inspanning van 2,75 in plaats van 2 procent hernieuwbare energie. Dat is volgens ons precies de misrekening. Wij denken dat het federale niveau dat niet kan halen en dat er dus groene energie zal moeten worden bijgekocht. Als dat gebeurt, komt die extra factuur van 130 miljoen euro per jaar naar de Vlaamse gezinnen. *(Opmerkingen van Koen Van den Heuvel)*

Dat die extra aankoop zal moeten gebeuren, blijkt al uit een uitspraak van de Waalse minister Furlan. Maandag zei hij in Le Soir dat men aan Waalse zijde een overschot aan groene energie zou hebben en dat men die aan de andere regio's en aan het federale niveau zou doorverkopen. Dat is onze bezorgdheid. Voorzitter, wij willen natuurlijk een ambitieus klimaatbeleid, en, mijnheer Tobback, er gebeurt heel wat. U stelt het voor alsof er niets gebeurt. Ook zonder dat potje van de emissierechten aan te spreken, voeren wij een klimaatbeleid. Dat is in elk geval al bezig. Wij willen een ambitieus klimaatbeleid, maar wij willen ook een goed en correct en rechtvaardig klimaatakkoord. Uiteraard is het nu aan de regering of aan de regeringen om een en ander uit te zoeken en uit te discussiëren. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Collega's, iedereen staat om ter hardst te roepen hoezeer ze dit akkoord willen. Wel, mijnheer Sanctorum, het feit dat de heer Somers hier vandaag niet is om een stapel papier op uw bank neer te ploffen heeft er net mee te maken dat het soms beter is het wat rustiger aan te doen als je een akkoord niet in gevaar wilt brengen.

Dat betekent niet dat mijn fractie niet ook een aantal bezorgdheden heeft. Minister, er zijn inderdaad nog een aantal losse eindjes. Vooral de doelstellingen inzake hernieuwbare energie die het federale niveau naar voren schuift, roepen toch wel wat vragen op die ook een impact kunnen hebben op de energiefactuur van niet alleen de Vlamingen maar van alle Belgen.

Ik heb twee bijkomende vragen die met elkaar te maken hebben. Wij zijn bezorgd dat er voldoende middelen uit het Klimaatfonds naar reële investeringen gaan om gezinnen te helpen om in te zetten op groene investeringen, om hun verbruikspatroon te vergroenen. Dat helpt het klimaat namelijk. Hoe zullen die middelen verdeeld worden in Vlaanderen?

Aangezien er nog losse eindjes zijn – ik heb er alle vertrouwen in dat u die opgelost zult krijgen – vraag ik me af wat de onderhandelingsmarge is nu ook de Waalse en Brusselse regeringen al verklaringen hebben gedaan.

Minister Joke Schauvliege: Een aantal fracties hebben inderdaad vragen bij de 2,75 procent die federaal minister van Energie, Marghem, op tafel heeft gelegd bij de onderhandelingen. Ik ga ervan uit dat de fracties die deze opmerkingen maken en die ook vertegenwoordigd zijn in de Federale Regering, daar perfect de deur kunnen sluiten en zorgen dat die 2,75 procent geen probleem oplevert. *(Applaus bij CD&V, sp.a en Open Vld)*

Ik ga ervan uit dat de discussies die op het federale niveau moeten worden gevoerd, ook op het federale niveau worden gevoerd. Ook daar zal binnen de regering worden bekeken of er een akkoord kan worden bereikt.

Wanneer men doet uitschijnen alsof Brussel en Wallonië bijzonder enthousiast zijn en eigenlijk de Lotto hebben gewonnen, kan ik alleen zeggen dat dit absoluut niet het geval is. Ik heb een aantal berekeningen gemaakt die dat zullen aantonen.

De discussies gaan onder andere over de doelstellingen hernieuwbare energie die moeten worden gehaald. We hebben de berekeningen gemaakt en uiteraard hebben we alles goed becijferd op het moment dat we vonden dat het voorstel evenwichtig was. Ik ga niet te diep in op de cijfers, die discussie moeten we voeren binnen de Vlaamse Regering. Louter voor de hernieuwbare energie heb ik procentueel berekend welke inspanningen iedereen moet leveren. Vlaanderen moet op het vlak van hernieuwbare energie 50 procent meer inspanningen doen, het Waalse gewest 40 procent en Brussel 63 procent. Sommigen doen uitschijnen dat alle inspanningen van één kant moeten komen en dat de middelen bijzonder onevenwichtig verveeld zouden zijn. Ik ben ervan overtuigd dat dit niet zo is en zal dit ook vrijdag verdedigen binnen de Vlaamse Regering.

Wanneer de middelen geblokkeerd blijven op het federale niveau en dus niet kunnen worden aangewend, kunnen zij ook niet worden gebruikt om ervoor te zorgen dat er in Vlaanderen bijkomende maatregelen worden genomen. Daarom is het goed dat er al wordt nagedacht, waarvoor dank mijnheer Schiltz, over de wijze waarop die middelen zullen worden verdeeld. Als er geen akkoord is, hebben we die middelen niet en dan zal de Vlaming daar ook niet beter van worden. Wanneer er een akkoord wordt gesloten en we hebben die middelen wel, dan is de vraag hoe die verdeeld zullen worden.

We hebben afspraken gemaakt in het Vlaams klimaatbeleidsplan over de wijze waarop die middelen zullen worden verdeeld. We hebben een soort ranking, beoordeling gemaakt. Iedereen kan voorstellen doen die dan op basis van die matrix worden beoordeeld. Op basis daarvan worden de middelen verdeeld.

We hebben nog een bijkomende afspraak, dat staat ook in het Vlaams regeerakkoord waar de hele Vlaamse Regering achter staat. Daarin staat heel uitdrukkelijk dat wij prioritair inzetten op energiebesparing in gebouwen. Wij moeten er in Vlaanderen voor zorgen dat gebouwen energiezuinig worden waardoor de uitstoot van broeikasgassen naar beneden gaat.

Ik ga niet verder in op de details van het akkoord, we zullen die verder bespreken binnen de Vlaamse Regering.

De heer Bothuyne vraagt wat er gebeurt na 2020. We discussiëren nu over de doelstellingen voor 2020. In 2030 zal Europa min 40 procent moeten realiseren. Dat moet nog worden verdeeld onder de lidstaten. Europa zal binnenkort aan de lidstaat België een nieuwe doelstelling opleggen. We weten nog niet hoeveel dat zal zijn, maar het zal substantieel meer zijn dan nu. Het zal bijzonder zware inspanningen vragen van iedereen. Dan moeten we dus opnieuw rond de tafel gaan zitten, met de verschillende gewesten en de federale overheid, om die doelstelling te verdelen tussen de gewesten en de federale overheid.

Ik vat samen. Als klimaatministers vinden wij dat de tekst evenwichtig is: er is een evenwicht tussen de lasten en de lusten. We zullen daarmee naar onze regeringen stappen. In Vlaanderen zullen wij dat vrijdag bespreken in de Vlaamse Regering. *(Applaus bij CD&V en Open Vld)*

Robrecht Bothuyne (CD&V): Dat laatste element, dat we na 2020 nog bijkomende inspanningen moeten leveren om ons klimaat te redden, is natuurlijk heel belangrijk. Dat zet de vliegenvangerij van de afgelopen twee dagen in het juiste perspectief. Er zal meer nodig zijn om ons klimaat te redden, voor 2020 en na 2020. Ik denk dat we onszelf een klein beetje moeten overstijgen en durven vooruitkijken om effectief een beleid te voeren dat werkt op het terrein.

Wij zijn ervan overtuigd dat dit akkoord werkt. Als iedereen zijn verantwoordelijkheid neemt om zijn of haar doelstellingen te realiseren, halen we de doelstelling in 2020 en hopelijk ook daarna. *(Applaus bij CD&V)*

Bruno Tobback (sp·a): Mijnheer Vandaele, u hebt blijkbaar een diep wantrouwen in de Federale Regering. *(Opmerkingen van Wilfried Vandaele)*

Ik deel dat overigens. *(Gelach)*

Maar van u verwondert het mij. *(Applaus)*

Dat gezegd zijnde, collega's, ik heb nu een heel slecht gevoel bij deze namiddag. Ik wil u er toch eens aan herinneren dat dit moment, en de conferentie in Parijs, de eerste kans is in twintig jaar tijd, sinds het Kyotoprotocol, dat we misschien landen zoals China, India en de Verenigde Staten kunnen overhalen tot echte engagementen en misschien ook de laatste kans om nog echt te proberen een begin van een oplossing te vinden voor het probleem van de klimaatverandering.

Vlaanderen, België en Europa hebben in heel deze geschiedenis altijd een voortrekkersrol genomen. Dat is ook de enige manier waarop we het gedaan krijgen. En wat doen we vandaag? In dit parlement en in de Vlaamse coalitie? We gedragen ons, mijnheer Vandaele, en uw partij in de eerste plaats, als een bende 'tapijtenmarchands' die bezig zijn met de cijfers na de komma omdat we niet in staat zijn om die verantwoordelijkheid op te nemen.

U, minister – met alle sympathie, en ik hoop dat u het erdoor krijgt –, u staat erbij en u kijkt ernaar en we slaan vandaag al een modderfiguur ten opzichte van de rest van Europa. Dat, collega's van de meerderheid, is jullie verantwoordelijkheid. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, we zitten duidelijk met een probleem. Niet alleen heeft de N-VA publieke uitspraken gedaan om het klimaatakkoord af te branden, ze hebben dat hier nog eens bevestigd. Eigenlijk zegt de N-VA-fractie vandaag: het klimaatakkoord wordt vrijdag niet goedgekeurd door de N-VA. *(Opmerkingen)*

Dat is toch wat u zegt? *(Opmerkingen)*

Of is er nog een opening? Ah, dat is voor de regering. *(Opmerkingen. Rumoer)*

Dus de ministers van de N-VA zeggen iets anders dan de parlementsleden van de N-VA? Moet ik dat zo begrijpen? *(Applaus bij Groen en sp.a. Opmerkingen van Wilfried Vandaele)*

We zitten hier met een probleem en op basis van jullie Hollandse rekenkunde, collega's van de N-VA, spelen jullie met de toekomst van de Vlaming. *(Applaus bij Groen en sp.a. Opmerkingen. Rumoer)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Cathy Coudyser aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de financiering van vzw Flagey na het wegvallen van federale subsidies

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Minister, dit weekend ging het balletje weer aan het rollen in verband met de financiering van Flagey.

In verschillende media hebben we daarover berichten gelezen. Samen met uw collega van de Franse Gemeenschap, minister Milquet, zoekt u naar oplossingen voor dit probleem.

Flagey is een schitterend cultuurhuis en levert fantastisch artistiek werk, maar ook inzake bedrijfsmanagement en businessmodel kan het als een voorbeeld worden aangezien. Het verdient al onze steun.

Dit is een bicommunautaire instelling, ze wordt aangestuurd door de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap. Het doet me deugd in de media te lezen dat jullie twee samen een oplossing willen zoeken.

Eind augustus 2015 werd Flagey geconfronteerd met een financieel probleem, omdat de federale overheid de middelen vanuit de Nationale Loterij voor dit jaar halveert. Eind augustus is rijkelijk laat om dat aan te kondigen. Ze moeten het nu doen met 158.000 euro in plaats van 350.000 euro. Voor 2016 wordt dat stopgezet.

Vlaanderen en Wallonië zijn samen verantwoordelijk. De federale overheid doet er een leuk extra potje bij, maar de situatie waar we nu in zitten, is geen voorbeeld van goed bestuur. Minister, welke oplossingen plant u samen met uw Franstalige collega?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Coudyser, ik deel uw positieve, zelfs lovende bewoordingen voor de werking van het huis Flagey. Voor de collega's die daar

nog niet zijn geweest, dat ligt aan het Flageyplein bij de vijvers van Elsene en is een bezoek meer dan waard.

We werden inderdaad geconfronteerd met een korting – dat was het zeker voor 2015 –van federale middelen voor Flagey. We hebben het daarover gehad in de commissie Cultuur naar aanleiding van een vraag om uitleg van de heer Caron. Voor 2016 is er een herverdeling van middelen, waarbij de federale overheid aangeeft dat ze de verantwoordelijkheid voor Flagey niet langer als een van de haren beschouwt en dat de Vlaamse en de Franse Gemeenschap het huis verder kunnen ondersteunen.

Minister Milquet en ikzelf hadden het daarover in het voorbije weekend en in het begin van de week naar aanleiding van de aankondiging van de praktische invulling van het samenwerkingsakkoord. We hebben niet stilgezeten. Gisteren was er nog een overlegvergadering waarop de Vlaamse en de Franse Gemeenschap, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de gemeente Elsene, de betrokken instelling, maar ook de federale overheid aanwezig waren. Op dit ogenblik heb ik geen indicatie dat de beslissing van de federale overheid zal worden teruggedraaid. Die hoop mogen we niet meer koesteren.

Er was wel een luisterbereidheid waaruit we kunnen afleiden – we hebben ook signalen in die zin ontvangen – dat men minstens overweegt om de beslissing te milderen. Ik wil nog even de federale overheid – zelfs al heeft ze zeer abrupt gehandeld en heb ik daar weinig goedkeuring voor – de tijd geven om te kijken in welke mate ze haar beslissing eventueel nog wil bijsturen. Ondertussen ga ik met minister Milquet na hoe we de verdere werking van Flagey met een financiële oplossing kunnen garanderen.

Cathy Coudyser (N-VA): Minister, u zegt dat er nog hoop is dat de federale overheid toch nog een duit in het zakje zou doen. Ik wil dan toch even terugkomen op de beslissing die is genomen door de federale minister die bevoegd is voor de cultuurhuizen, de heer Reynders. De perceptie wordt altijd gecreëerd dat de N-VA die beslissing heeft genomen. Dat wil ik toch wel rechtzetten. Die beslissing kwam van minister Reynders. Het is mede dank zij de N-VA dat we naar een oplossing zoeken. Het kabinet van federaal minister Jambon probeert een oplossing te zoeken. Dat is voor het federale niveau.

Ik wil nogmaals bevestigen dat als u vanuit de twee gemeenschappen oplossingen wilt zoeken, wij als fractie absoluut mee zullen zoeken naar grondige, doordachte, goede structurele oplossingen. Dat is een voorbeeld van dat culturele samenwerkingsakkoord, waarbij beide gemeenschappen hun verantwoordelijkheid dragen voor die instellingen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Mevrouw Coudyser, ik wil even voor de volledigheid meegeven dat een regering een en ondeelbaar is. De ministerraad heeft die beslissing in juli genomen. Uw eigen partij zit in diezelfde regering en heeft daar beslist om de budgetten van de Nationale Kloterij, euh Loterij – het lijkt soms wel op mijn verspreking – voor cultuur voor Flagey bewust te verminderen omdat het een bicommunautaire instelling is. U draagt dus mee verantwoordelijkheid. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Het gaat over een serieuze vermindering. U kunt dus mee vechten aan de overkant van de straat om dat te corrigeren.

Er is een positief advies van het subsidiecomité van de Nationale Loterij voor de subsidie ‘The best of Belgian jazz’, een project van Flagey over de jaren 2015, 2016 en 2017 van 220.000 euro. Dat is nog niet volledige bedrag dat eraan

tegemoetkomt. Het saldo is 116.000 euro. Ik ga ervan uit dat u daarvoor zult vechten en dat minister Gatz daar ook zijn bijdrage toe zal leveren.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Minister, onze partij is altijd een grote voorstander geweest van samenwerking tussen de Franse en de Vlaamse Gemeenschap. De vorige regering heeft onder impuls van minister Schauvliege eindelijk een akkoord gesloten rond culturele samenwerking.

Die samenwerking werd daarvoor belichaamd door Flagey, als een voorloper van cocommunautaire samenwerking. Het is ook een voorbeeld. Het is een waardevol project. Gisteren las ik in Le Soir dat de voorzitter van de raad van bestuur van de Nationale Loterij zegt dat er geld dat hij doorschuift naar de gemeenschappen voor cultuurbeleving, doorgesluisd wordt naar Flagey. Hij wil een dubbele subsidiëring vermijden. Klopt dat? Schuift de Vlaamse Gemeenschap geld dat ze van de Nationale Loterij krijgt, door naar Flagey?

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp·a): Dit is toch wel een staaltje van zeer cynische politiek op de kap van de Brusselse cultuurhuizen: twee regeringspartijen die zowel op federaal als op Vlaams niveau aan het roer zitten en mee kunnen beslissen, en dan komt u hier een pleidooi houden, mevrouw Coudyser. Wat uw partij zou moeten doen, is er in de Federale Regering voor zorgen dat zulke beslissingen niet abrupt genomen worden, want Flagey heeft door die beslissing vandaag een serieus probleem. Het is financieel lamgelegd.

Minister, het siert u dat u een oplossing wilt zoeken. Ik hoop dat u keihard op tafel hebt geklopt bij uw collega's van de Federale Regering. Wat is uw timing? Het is immers heel nipt. We hebben nog een paar maanden, maar voor 2016 hebben ze een serieus probleem.

Minister Sven Gatz: Mijnheer Poschet, het is sinds het ontstaan van de cocommunautaire samenwerking vanuit de Vlaamse en de Franse Gemeenschap om Flagey te ondersteunen, dat beide gemeenschappen dat huis ondersteunen met eigen middelen, los van de Lottomiddelen. Ik kan de uitspraken waar u aan refereert, dus niet meteen plaatsen. Wij ondersteunen het wel degelijk vanuit de eigen middelen.

De timing is inderdaad kort, mevrouw Idrissi, en een oplossing morgen is beter dan een oplossing overmorgen, maar aangezien we gisteren toch een opening gezien hebben in het overleg met de partijen, wil ik nog even – dat is een kwestie van dagen, zeker niet van maanden – respijt geven aan onze federale collega's, om te zien of en in hoeverre zij op de genomen beslissingen kunnen en willen terugkomen. Hoe dan ook zal de oplossing daarna ten gronde vanuit de beide gemeenschappen moeten komen. Ik ben dan ook in nauw contact met mevrouw Milquet om de juiste oplossing te vinden. Ik kan u geruststellen dat de werking van het huis zeer belangrijk is, en niet alleen voor Elsene of Brussel, want dat overstijgt het ruimschoots. We zullen zorgen dat de nodige middelen om niet alleen verder te kunnen doen, maar ook om zich verder te kunnen ontwikkelen, gevonden worden.

Cathy Coudyser (N-VA): Minister, ik kan enkel vaststellen dat er op het federale niveau is beslist om dat drastisch terug te schroeven. Ik vind dat geen goede beslissing. Ik ben blij dat er een opening is, mede dankzij de N-VA. Ik ben tevreden dat dit cultuurhuis door de beide gemeenschappen naar waarde wordt geschat en dat we beiden inzien wat het belang ervan is voor Vlaanderen, voor de Franse Gemeenschap, voor Brussel en voor Elsene. De twee grote gemeenschappen dragen

daarvoor de hoofdverantwoordelijkheid en moeten het cultuurhuis structureel verder ondersteunen. Ik hoop dat u heel snel oplossingen zal vinden. Onze fractie in het Vlaams Parlement zal grondige en doordachte oplossingen steunen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– De vergadering wordt geschorst om 16.30 uur.

– De vergadering wordt hervat om 16.42 uur.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Internationaal Verdrag van Hongkong voor het veilig en milieuvriendelijk recycleren van schepen, gedaan te Hongkong op 15 mei 2009
– 381 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het Internationaal Verdrag van Hongkong voor het veilig en milieuvriendelijk recycleren van schepen, gedaan te Hongkong op 15 mei 2009.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* Vl.Parl. 2014-15, nr. 381/1)

– De artikelen 1 tot en met 4 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Internationaal Verdrag voor de controle en het beheer van ballastwater en sedimenten van schepen, gedaan te Londen op 13 februari 2004
– 382 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het Internationaal Verdrag voor de controle en het beheer van ballastwater en sedimenten van schepen, gedaan te Londen op 13 februari 2004.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* Vl.Parl. 2014-15, nr. 382/1)

– De artikelen 1 tot en met 4 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Vlaamse Gewest betreffende de aanleg van de Nieuwe Sluis Terneuzen, ondertekend te Terneuzen op 5 februari 2015
– 417 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Vlaamse Gewest betreffende de aanleg van de Nieuwe Sluis Terneuzen, ondertekend te Terneuzen op 5 februari 2015.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Hendrickx, verslaggever, heeft het woord.

Marc Hendrickx (N-VA): Tijdens de uiteenzetting over dit verdrag wees minister Ben Weyts op het belang van deze sluis voor de economische groei in Vlaanderen. Dankzij deze sluis zullen schepen tot 120.000 ton de Gentse haven kunnen bereiken. De nieuwe sluis zal 2,5 meter dieper, 15 meter breder en 137 meter langer zijn dan de bestaande Westsluis. Schepen zullen de sluis ook sneller kunnen passeren. Volgens de verwachtingen van het Planbureau zou het vrachtverkeer tegen 2030 met 50 percent groeien. Dat maakt de scheepvaart nog belangrijker als alternatief voor het wegverkeer. Het gaat om een investering van ongeveer 1 miljard euro. Binnen de investeringsagenda van de Vlaamse Regering zijn dergelijke grootscheepse projecten mogelijk geworden dankzij de besparingen op andere domeinen.

Dan kom ik tot de onderhandelingen met Nederland. De werken gebeuren in samenwerking met Nederland, de sluis ligt immers op Nederlands grondgebied. De onderhandelingen over de aanleg van deze sluis namen ongeveer tien jaar in beslag. De politieke afspraken waren vervat in een besluit van het Politiek College van de Vlaams-Nederlandse Scheldecommissie van 19 maart 2012. Een onderhandelingsdelegatie van de Vlaamse Regering onder leiding van Wivina Demeester heeft die politieke afspraken verankerd in een verdrag. De onderhandelingen werden afgerond op 27 oktober 2014 en het verdrag werd ondertekend op 5 februari 2015. Met dit ontwerp van decreet verleent het Vlaams Parlement zijn instemming aan dit verdrag.

Wat betreft de inhoud van het verdrag: het gaat over de scope van het project, de voorbereidingen, de aanleg en het infrastructureel beheer van de sluis gedurende dertig jaar. Daarbij worden ook de voorziene afmetingen aangeduid en het feit dat de aanbesteding zal gebeuren volgens het principe 'Design and Build'. Nederland zorgt voor de aanbesteding en Vlaanderen draagt het grootste deel van de kosten.

Het verdrag bevat ook afspraken over de btw. Vlaanderen moet instaan voor de meerkosten van eventuele kanaalaanpassingen en van het beheer en het onderhoud op Nederlands grondgebied.

De Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SARiV) heeft geen advies gegeven over dit voorontwerp van decreet gezien zijn formele opheffing. De Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA) heeft een positief advies uitgebracht. De raad ziet de realisatie van de nieuwe sluis als een opportuniteit voor de logistieke positie en de welvaart van Vlaanderen.

De Raad van State maakte naar aanleiding van de vereenvoudigde wijzigingsprocedure de opmerking dat het beter zou zijn om dergelijke wijzigingen niet alleen mee te delen aan het Vlaams Parlement, maar om ook te voorzien in een mechanisme waardoor het Vlaams Parlement zich tegen dergelijke wijzigingen kan verzetten. Die bepaling in het advies heeft de parlementsvoorzitter geïnspireerd tot een reactie en een schrijven aan de leden van de commissie.

De Vlaamse Regering is om principiële redenen niet volledig op die opmerking van de Raad van State ingegaan. Het gaat volgens de minister immers om louter operationele en technische aanpassingen in het kader van de bouw van de sluis, die bovendien binnen de budgettaire randvoorwaarden blijven. Dat zijn bovendien ook typische activiteiten van de uitvoerende macht: ook in een louter binnenlandse context wordt daarvoor niet de goedkeuring van het parlement gevraagd. Bovendien dreigde een onevenwicht in de verdragsrelatie met de Nederlandse partner, want een dergelijk mechanisme bestaat niet aan Nederlandse kant. De invoering ervan in Vlaanderen zou dus tot enige onzekerheid kunnen leiden bij de Nederlandse verdragspartners.

De minister verwijst daarbij naar de eerdere goedkeuring in deze commissie van gelijkaardige bepalingen. De minister heeft zich ertoe geëngageerd om het Vlaams Parlement op de hoogte te brengen van de strekking van de wijzigingen alvorens ze in werking treden. Het controlerecht van het parlement speelt dus te allen tijde. De volksvertegenwoordigers kunnen de klassieke instrumenten voor dat controlerecht aanwenden.

Bij de bespreking namen de leden Hendrickx, Kennes en Vanbesien het woord. Allen benadrukten de positieve gevolgen van het verdrag voor de binnenvaart, voor de Gentse haven, voor de logistieke positie van Vlaanderen en voor de Vlaamse economie in het algemeen. Ze wezen op het formele engagement van de minister om elke wijziging voor de inwerkingtreding ervan mee te delen aan het Vlaams Parlement. De heren Kennes en Vanbesien blijven het echter moeilijk hebben met deze, volgens hen, minimalistische oplossing van kennisgeving.

Dat leidde bij de artikelsgewijze stemming tot een eenparigheid van stemmen wat betreft artikelen 1 en 2 van het ontwerp van decreet, en tot 2 onthoudingen bij artikel 3. Bij de stemming over het geheel werd de tekst aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

Karim Van Overmeire (N-VA): Voorzitter, collega's, ik wil in de eerste plaats de verslaggever bedanken voor zijn heel volledig verslag. Ik heb een zijdelingse opmerking. In de toelichting wordt de voorgeschiedenis van het kanaal Gent-Terneuzen geschetst. In 1827 werd het kanaal opengesteld voor de scheepvaart. Dit sluit naadloos aan bij de resolutie 'Willem I' die in de vorige legislatuur werd goedgekeurd. Toenmalige collega's van Rouveroij, Van Der Taelen en Bouckaert zouden het ons niet vergeven indien we niet in één zin even naar de voorgeschiedenis verwijzen. Voor de Gentenaars: in het STAM, het stadsmuseum van Gent, loopt een prachtige tentoonstelling die ook focust op de bouw van het kanaal.

We kunnen ons er alleen maar over verheugen dat tweehonderd jaar later de verhoudingen tussen Vlaanderen en Nederland van dien aard zijn dat een verdrag zoals dit, dat toch niet evident is voor Nederland, mogelijk wordt gemaakt. Het

belang van de nieuwe sluis voor de logistieke positie van Gent, maar ook van Vlaanderen in zijn algemeenheid, is daarnet al door de heer Hendrickx geschetst.

De voorzitter: De heer De Clercq heeft het woord.

Mathias De Clercq (Open Vld): Voorzitter, collega's, het plenair goedkeuren van dit verdrag getuigt van een onwaarschijnlijk belang. Al decennialang wachten Gent, de Gentse haven, Oost-Vlaanderen en Vlaanderen op betere internationale competitiemogelijkheden, op bredere schepen, op meer tonnage en dergelijke meer. De haven is onze voordeur en onze achterdeur en kan 60.000 mensen bereiken voor tewerkstelling. Er zijn meer dan 300 bedrijven op een terrein van 10.000 voetbalvelden groot. Het verdrag is van een onwaarschijnlijk belang om onze competitie internationaal te kunnen behouden, om de bedrijven die er zijn perspectieven te bieden, om de bestaande tewerkstelling te verankeren en om nieuwe investeringen aan te trekken.

Het perspectief is nu al dat die sluis er komt. Minister, de eerste spadesteek zal inderdaad in 2017 worden gegeven, om dat tegen 2021 te kunnen realiseren. Ondanks de tegenvallende Europese financiering maakt deze regering er toch een punt van. Ik wil dat hier toch even zeggen. Ik vind het zeer belangrijk en zeer positief dat men er geen twijfel over laat bestaan dat men daarmee doorgaat.

Dit verdrag wordt hier vandaag ook plenair goedgekeurd. Dat is een onwaarschijnlijk belangrijk signaal voor de toekomst, voor de tewerkstelling. Ik hoop uit de grond van mijn hart dat dit kamerbreed kan, want hoe meer schepen Gent kunnen bereiken, hoe minder vrachtwagens er over de weg moeten gaan. Ik hoop dus echt op een kamerbrede goedkeuring, als een belangrijk signaal aan deze Vlaamse Regering dat ze samen met Nederland verder de krachten moet bundelen. Dit zal in 2021, na de Westsluis in 1968, een onwaarschijnlijk historisch momentum kennen, zodat we de tewerkstelling van die 60.000 mensen en nieuwe investeringen kunnen verankeren en aantrekken. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* Vl.Parl. 2014-15, nr. 417/1)

– De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van Kathleen Helsen, Jo De Ro, Koen Daniëls, Jos De Meyer, Kris Van Dijck en Ingeborg De Meulemeester houdende dringende tijdelijke maatregelen in het kader van een stijgend aantal anderstalige kleuters en inzake flexibilisering van de programmatie-mogelijkheden onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het secundair onderwijs
– 551 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 3

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Koen Van den Heuvel bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (CD&V): Voorzitter, ik zou graag bij hoogdringendheid nog een punt toevoegen aan de agenda, namelijk het voorstel van decreet houdende tijdelijke maatregelen in het kader van het stijgend aantal anderstalige kleuters in het onderwijs. De tekst is een kwartiertje geleden aan de diensten bezorgd, en die zorgen voor een zeer snelle bedeling.

De voorzitter: Ik stel voor dat we ons straks over dit voorstel tot spoedbehandeling uitspreken.

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en IJsland, anderzijds, betreffende de deelname van IJsland aan de gezamenlijke nakoming van de verbintenissen van de Europese Unie, haar lidstaten en IJsland voor de tweede verbintenisperiode van het Protocol van Kyoto bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering
– 452 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en IJsland, anderzijds, betreffende de deelname van IJsland aan de gezamenlijke nakoming van de verbintenissen van de Europese Unie, haar lidstaten en IJsland voor de tweede verbintenisperiode van het Protocol van Kyoto bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* Vl.Parl. 2014-15, nr. 452/1)

– De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Verdrag nr. 170 van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende de veiligheid bij het gebruik van chemische producten op het werk, aangenomen te Genève op 25 juni 1990
– 453 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het Verdrag nr. 170 van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende de veiligheid bij het gebruik van chemische producten op het werk, aangenomen te Genève op 25 juni 1990.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* Vl.Parl. 2014-15, nr. 453/1)

– De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van Joris Poschet, Koen Daniëls, Jo De Ro, Karl Vanlouwe, Kathleen Helsen en Kris Van Dijck houdende wijziging van artikel 110/5 van de Codex Secundair Onderwijs, wat het recht op inschrijving betreft
– 494 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 4

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Joris Poschet, Koen Daniëls, Jo De Ro, Karl Vanlouwe, Kathleen Helsen en Kris Van Dijck houdende wijziging van artikel 110/5 van de Codex Secundair Onderwijs, wat het recht op inschrijving betreft.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Voorzitter, het voorliggende voorstel van decreet betreft een aanpassing voor de overgang van het basisonderwijs naar het secundair onderwijs voor de scholen die liggen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Vorig jaar op 17 december hebben we al een vijfde lid toegevoegd aan artikel 110/5, paragraaf 2, van de Codex Secundair Onderwijs, dat zorgde voor uitstel van de verscherpte voorwaarde voor de erkenning als Nederlandstalige voor de duur van het schooljaar 2015-2016. Het huidige voorstel van decreet zorgt voor een aanpassing van die toevoeging, in die zin dat dit niet alleen van toepassing is voor het schooljaar 2015-2016, maar nu ook van toepassing zal zijn op het komende schooljaar 2016-2017. Op die manier creëren we zekerheid voor de ouders. We vinden dat het weinig zin heeft om nu nog snel een nieuwe regeling in te voeren. Twee jaar geleden hebben we een verstrenging aangekondigd van de voorwaarde om als Nederlandstalige te worden beschouwd. Vorig jaar hebben we dat met een jaar uitgesteld. Vandaag zou het geen goed signaal zijn om opnieuw een wijziging door te voeren, waarover onzekerheid zou bestaan. Bovendien loopt er een procedure bij het Grondwettelijk Hof en verwachten we een arrest in het voorjaar van 2016.

De wijze waarop je het etiket Nederlandstalig kan krijgen en daardoor toegang tot een voorrangsgroep, is voor Brussel een van de cruciale vragen rond het nieuwe inschrijvingsbeleid. Op deze manier, door de goedkeuring van dit voorstel van decreet, creëren we extra tijd voor het voeren van een diepgaand debat over de verschillende belangen en visies op deze problematiek, die elk hun eigen logica hebben.

Voorzitter, het is de bedoeling om tot een breed gedragen, globale en evenwichtige nieuwe set inschrijvingsregels te komen. De bedoeling vanuit onze fractie is in elk geval dat we vanuit de Vlaamse Gemeenschap kansen creëren voor de Brusselaars en naar een echt tweetalig Brussel gaan door rechtvaardige kansen te geven voor alle kinderen in het Nederlandstalig onderwijs. Ik dank u alvast.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Collega's, met respect voor het debat dat in de commissie is gevoerd, wil ik het niet volledig overdoen, maar toch even de essentie herhalen.

Het voorstel van decreet dat voorligt, verlengt een overgangsmaatregel voor een situatie die vorig jaar niet kon worden opgelost omdat er toen werd vastgesteld dat we in december niet de regels konden veranderen die in januari zouden ingaan. Intussen zijn we een jaar verder en er ligt een verlenging van de overgangsmaatregel voor. De meerderheid wil daar extra tijd mee kopen.

Ik wil erop wijzen dat dat betekent dat een hele generatie van kinderen die momenteel in het zesde leerjaar zitten en volgend jaar naar het eerste middelbaar moeten overgaan, niet die extra tijd heeft. Die kinderen gaan volgend jaar naar het middelbaar en zij hebben dus dit jaar een antwoord nodig op hun terechte vraag.

De vraag is dat kinderen die hun lagere school in het Nederlandstalig onderwijs hebben gedaan en dus de facto Nederlandstalig zijn, ook als dusdanig worden erkend en toegang hebben tot de voorrangsgroep Nederlandstaligen. Dat is van belang omdat als je dat voorrangsticketje niet hebt, het vaak heel moeilijk is om effectief een plaats te vinden op school. Het is een voorrangsregel, het is geen exclusief criterium. Ook niet-Nederlandstalige kinderen kunnen terecht in het onderwijs, maar de praktijk leert dat door het grote capaciteitstekort, het zonder voorrangsticket heel moeilijk is om een plaats te krijgen. Daarmee kunnen we anderstalige kinderen die gekozen hebben voor het Nederlandstalig onderwijs, die een succesvolle schoolloopbaan in het Nederlandstalig onderwijs hebben afgelegd en die dus volgens de definitie van Groen Nederlandstalig zijn, geen perspectief bieden binnen het Nederlandstalig onderwijs op dezelfde manier als andere klasgenootjes. Dat is volgens ons een groot onrecht.

De essentie is dat we gaan kijken naar de taal van een kind. Op 12 jaar kan je zien wat het taalniveau van een kind is en moet je niet een taaltest van de ouders doen. Wat dit voorstel van de meerderheid doet, is in plaats van te kijken naar de schoolloopbaan of de taal van een kind, kijken naar de taal van de ouders. Die ouders spreken soms andere talen dan het Frans of het Nederlands. Dat is de realiteit in Brussel, maar dat is kinderen hun toekomst en schoolloopbaan ontnemen, en dat is een jammerlijke zaak.

Ik begrijp dat het voorliggende voorstel van de meerderheid een stap beter is dan het niet te doen. Indien ons amendement niet wordt goedgekeurd – we vermoeden dat aangezien het in de commissie is weggestemd –, zullen we ons onthouden, omdat het beter is om dan een taalniveau B1 dan B2 te nemen, maar het blijft een fout signaal dat je kijkt naar het taalniveau van de ouders in plaats van naar dat van het kind zelf. Een 12-jarig kind heeft een geschiedenis, heeft een taal. Dat is niet hetzelfde als een kind van 2 jaar, dat nog in volle taalontwikkeling is. Kijk dus alstublieft gewoon naar dat kind en geef alle jongeren die momenteel in het zesde leerjaar zitten eenzelfde perspectief als hun klasgenootjes.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Aan de indienster van het amendement, mevrouw Van den Brandt: u zegt dat tussen de discussie die we vorig jaar in de plenaire vergadering hebben gevoerd en nu, er niets is gebeurd en men een jaar heeft verloren. Maar dat klopt niet echt. Intussen zijn er hoorzittingen gehouden over het inschrijvingsbeleid. Brussel is toen ook aan bod gekomen. Ondertussen zijn we met een aantal parlementsleden hard aan het werken om dat nieuwe inschrijvingsbeleid gestalte te geven. In dat nieuwe decreet zal er zeker aandacht moeten zijn voor Brussel, aangezien het ook uitdrukkelijk in het regeerakkoord is opgenomen dat er een voorrangsregel voor Nederlandstalige leerlingen moet zijn in Brussel. Die discussie kunnen we dan voeren.

Zoals ik ook in de commissie heb gezegd, ken ik de attesten waarover u spreekt in artikel 2 niet. Zelfs technisch is het een beetje een rariteit. Maar we moeten er niet flauw over doen, we zijn bezig met het hele plaatje. Het uitstel geeft aan dat we dit nu niet invoeren en dat we werk willen maken van een heel nieuw decreet dat op stapel staat, waar we ook al gesprekken over gevoerd hebben en waarover er al hoorzittingen zijn geweest, waarop interessante dingen zijn gezegd.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Mevrouw Van den Brandt, ik ben al blij dat u nu zegt dat het geen toelatingsvoorwaarde is. In het verleden hebt u toelatingsvoorwaarde en voorrangsgroep af en toe door elkaar gehaald. Ik heb het verslag van 17 december 2014 er nog eens bijgenomen en het is inderdaad een voorrangscriterium.

Het klopt dat we nog het criterium 'ouders' gebruiken, vanwege twee zaken. Ten eerste, ook voor de GOK-reglementering (gelijke onderwijskansen) en de SES-omkadering (sociaal-economische status) gebruiken we ook dat criterium want we kijken naar het inkomen, of mensen een studietoelage krijgen en of een moeder al dan niet een diploma heeft. Ten tweede zijn de ouders niet onafhankelijk van het kind. Als je als ouder in Brussel een bewuste keuze maakt voor Nederlandstalig onderwijs, gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap, dan zou je ervan kunnen uitgaan dat je als ouder ook tot die club wilt behoren en inspanningen doet om het Nederlands machtig te zijn om met de school en ouders te kunnen praten. Het is niet onzinnig om de ouders op te nemen.

We zijn bezig aan een nieuw Inschrijvingsdecreet om dingen te vereenvoudigen, maar ook om het Nederlandstalig karakter van het onderwijs in Brussel te behouden. Die gesprekken lopen en daar zal verder uitvoering aan worden gegeven. Daarom verlengen we nu die maatregel.

Elke Van den Brandt (Groen): Als ik geïnsinueerd heb dat er in het afgelopen jaar niets is gebeurd, dan neem ik dat terug. Ik wil zeggen dat de stap die moest gezet worden, namelijk een oplossing bieden, niet gezet is in het afgelopen jaar. Nu wordt er een extra jaar tijd gekocht. Het is goed om de nodige tijd te nemen om een nieuw decreet te ontwerpen en naar de experten te luisteren. Als je echter van een van de kleine aspectjes al weet dat er een standpunt over is, dan kan je daar al naar handelen zodat de kinderen die vandaag in het zesde middelbaar zitten ook kunnen genieten van de vernieuwde inzichten op het onderwijssysteem in Brussel, zodat ook zij al in aanmerking komen om tot de voorrangsgroep Nederlandstaligen te horen.

Er wordt gewacht op het Grondwettelijk Hof. Zelfs als het hof dit een aanvaardbare regel vindt, is er een politieke meerderheid die zegt dat dit niet aanvaardbaar is. We hebben die uitspraak niet nodig om deze regel te veranderen. Een politieke meerderheid heeft zich in een resolutie van CD&V, Open Vld en Groen in de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie geuit.

Het is duidelijk dat die standpunten daar op tafel liggen. We hebben hier de kans om volledig naar dat standpunt te handelen. Het amendement dat ik indien, doet dat ook. Dat is geen voorafname op een later decreet. Laat ons dit jaar de logica zelve hanteren en kijken naar het taalniveau van de kinderen.

Mijnheer De Ro, u zegt dat u de attesten niet kent. We stellen voor dat ieder kind dat minstens vijf jaar Nederlandstalig onderwijs op regelmatige basis heeft gevolgd in Brussel, toegang krijgt tot het secundair onderwijs. Je kunt geen zes jaar nemen omdat het gaat om leerlingen in het zesde leerjaar waarvan het jaar nog niet af is. Scholen kunnen effectief attesteren dat een kind regelmatig ingeschreven is geweest en de lessen heeft bijgewoond. Dat is wat wij bedoelen. Mocht u daar niet mee akkoord gaan, sta ik open voor subamendementen. Ik ben daar flexibel in. Het is wel duidelijk waar we naartoe willen.

N-VA is voor het oudercriterium. U bent duidelijk en consequent in uw visie. Dat is uw volste recht. Het is eigen aan een democratie om verschillende visies te hebben. Ik respecteer mensen die hun eigen waarden en visies uitdragen in hun stemgedrag in het parlement. U zegt dat u ouders die het Nederlands willen leren, wilt stimuleren. Laat er geen misverstand over bestaan dat ook Groen het belangrijk vindt dat ouders van kinderen in het Nederlandstalig onderwijs Nederlands leren. Het is goed dat er initiatieven zijn en dat er tijdens de schooluren op de schoolbanken Nederlands wordt aangeboden in het kader van het schoolcurriculum. Het Huis van het Nederlands doet daar geweldig werk in. Dat moeten we versterken en stimuleren. De vraag is wat we doen als ouders dat niet willen of kunnen. Straf je dan het kind? Zeg je dan dat omdat de ouders er niet in slagen om het juiste niveau Nederlands te halen, het kind niet mag behoren tot de voorrangsgroep Nederlandstaligen, ook al spreekt het zelf wel Nederlands? Of zoeken we naar een andere manier om ouders te stimuleren en al dan niet te sanctioneren? De toekomst van een kind mag niet afhankelijk zijn van de wil of de capaciteiten van de ouders.

Dat is de essentie van onze visie op gelijke kansen in het onderwijs. Ik denk dat we daar niet van mogen afstappen. Het is mogelijk om te kijken naar het taalniveau van de kinderen. Laat ons dat dan ook gewoon doen.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp·a): Kinderen perspectief bieden: daarover gaat het amendement van Groen. Dat steunen we heel graag. Door dit amendement krijgen kinderen die de facto Nederlands kennen maar die vandaag geen toegang hebben tot de voorrangsregel, toch een ticketje voor die voorrangsregel. Dat kunnen wij alleen maar steunen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (Zie *Parl.St.* Vl.Parl. 2015-16, nr. 494/1)

Ik wijs de vergadering op de technische correctie die de commissie in artikel 2 heeft aangebracht. (Zie *Parl.St.* Vl.Parl. 2015-16, nr. 494/3)

– Artikel 1 wordt zonder opmerkingen aangenomen.

Er is een amendement tot vervanging van artikel 2. (Zie *Parl.St.* Vl.Parl. 2015-16, nr. 494/4)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– Artikel 3 wordt zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Jan Hofkens, Sonja Claes, Emmily Talpe, Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne en Miranda Van Eetvelde betreffende sensibilisering, preventie en handhaving inzake discriminatie op de arbeidsmarkt van personen met een migratieachtergrond
– 415 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 4

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Jan Hofkens, Sonja Claes, Emmily Talpe, Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne en Miranda Van Eetvelde betreffende sensibilisering, preventie en handhaving inzake discriminatie op de arbeidsmarkt van personen met een migratieachtergrond.

De bespreking is geopend.

De heer Van Malderen, verslaggever, heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp·a): Voorzitter, collega's, de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid besprak op 8 oktober 2015 het voorstel van resolutie van Jan Hofkens, Sonja Claes, Emmily Talpe, Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne en Miranda Van Eetvelde betreffende sensibilisering, preventie en handhaving inzake discriminatie op de arbeidsmarkt van personen met een migratieachtergrond. Diezelfde dag besprak de commissie ook – en dat blijkt minder uit de agenda van vandaag – het voorstel van resolutie van Imade Annouri en Björn Rzoska betreffende de invoering van praktijktesten in het kader van de strijd tegen discriminatie op de arbeidsmarkt.

Deze voorstellen van resolutie vloeiden op hun beurt voort uit een reeks hoorzittingen en een gedachtewisseling die de commissie in april, mei en juni 2015 organiseerde over discriminatie op de arbeidsmarkt, mede ook naar aanleiding van een voorstel van resolutie van mevrouw Kherbache. Vandaar allicht dat de heer Annouri, bij de toelichting van zijn voorstel van resolutie, het algemeen gekend achtte dat we in België en Vlaanderen slecht scoren op het vlak van de werkzaamheidsgraad van personen met een niet-EU-nationaliteit. De gemiddelde werkgelegenheidsgraad bij autochtone Belgen bedraagt 74 procent, terwijl die voor personen van buiten de EU meer dan 30 procent lager ligt.

In de cijfers die de Nationale Bank in september 2015 publiceerde, valt op dat België het evenmin goed doet in de tewerkstellingsgraad van de tweede generatie allochtonen, de zogenaamde 'natives'. In de commissie werden verschillende oorzaken besproken: gebrekkige opleiding, onvoldoende kennis van de landstalen, niet-evenwaardige diploma's, de levensloop, enzovoort.

Daarnaast blijkt echter dat ook bij voor het overige volledig gelijklopende omstandigheden bepaalde werknemerscategorieën systematisch ondervertegenwoordigd zijn. Die groepen lopen grotere risico's op werkloosheid en op minderwaardige statuten, lonen en arbeidsregeling, wat allemaal wijst op rechtstreekse of onrechtstreekse discriminatie. Nochtans bestaat op papier een brede waaier aan juridische instrumenten om discriminatie tegen te gaan. Toch blijft een groot aantal uitzendkantoren discrimineren en in de sector van de dienstencheques blijkt het probleem nog erger te zijn. De sectorfederatie gaf zelf toe dat er een

grens is aan de zelfregulering. Voorbij die grens is er een kloof, die volgens de heer Annouri en zijn fractie door de overheid moet worden dichtgereden.

Ondanks alle rechtsmiddelen en initiatieven in het kader van zelfregulering neemt de discriminatie bij aanwervingen niet af en blijft het aantal klachten en gerechtelijke procedures gering. Ontdekken en bewijzen dat er sprake is van ongelijke behandeling in een precontractuele fase, dus voor het aangaan van een arbeidsbetrekking, is op dit moment immers nagenoeg onmogelijk.

De kandidaat beseft niet dat hij het slachtoffer is van discriminatie. Als discriminatie wordt vastgesteld, heeft de werkgever de informatie in handen die als bewijslast kan dienen. De kandidaat heeft geen toegang tot die informatie. Volgens de heer Annouri kan de strijd tegen discriminatie niet worden gewonnen zonder een krachtdadig handhavingsbeleid. Onvoldoende opsporings- en vervolgingsbeleid inzake discriminatie zorgt ervoor dat de sanctiemogelijkheden van het decreet van 8 mei 2002 ongebruikt blijven. Er werd nog nooit iemand veroordeeld voor de schending van de Vlaamse antidiscriminatiewetgeving.

Boetes en veroordelingen zijn voor de heer Annouri geen doel op zich, maar de discrepantie tussen praktijk en onderzoek enerzijds en de juridische gevolgen anderzijds is op dit ogenblik wel zeer groot. Een doeltreffend handhavingsbeleid is noodzakelijk om de rechtsbescherming van slachtoffers te garanderen. Hij zei ook nog dat de Raad van State geen juridische bezwaren heeft geformuleerd bij de toekenning van deze opsporingsbevoegdheden aan de Economische Inspectie en de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten. Die laatste zijn twee sectoren waarvoor vandaag reeds praktijktesten bestaan. Hij roept de Vlaamse Regering bijgevolg op om werk te maken van een proactief én een repressief handhavingsbeleid in het kader van de strijd tegen discriminatie. Dat moet een prioriteit worden voor de Afdeling Toezicht en Handhaving.

Het uitvoeren van praktijktesten zou uitdrukkelijk als instrument moeten worden opgenomen om de naleving van het bestaande decretale kader te controleren. Dat kan door de inspectie bevoegd te maken om alleen of in samenwerking met private partners praktijktests uit te voeren. Daartoe moet in duidelijke voorwaarden voor de organisatie van praktijktests en in een gedragscode voor de sociaal inspecteurs worden voorzien. Er moet volgens hem harder worden opgetreden tegen bedrijven die zich meerdere malen schuldig maken aan discriminatie. De Vlaamse Regering wordt gevraagd om de sociale partners aan te moedigen om een bindende cao af te sluiten. Er wordt gevraagd de registratie van discriminatiemelding te verbeteren en beter te informeren over de meldings-mogelijkheden. De Vlaamse Regering zou volgens de indieners moeten investeren in grootschalige voorlichting en bewustmaking tegen discriminatie en die campagne naar werkgevers en gebruikers richten.

De Vlaamse steden en jongeren zijn superdivers en de uitdagingen zijn dat ook, besluit de heer Annouri. Er is een krachtdadige aanpak nodig om ervoor te zorgen dat iedereen gelijke kansen heeft om toe te treden tot de Vlaamse arbeidsmarkt. Alleen op die manier zal die arbeidsmarkt haar potentieel volledig kunnen benutten. Vervolgens gaf de heer Annouri toelichting bij de amende-menten die hij samen met mevrouw Kherbache indiende op het voorstel van resolutie van de meerderheidsfracties. Het gaat om amendementen die ertoe strekken om de Afdeling Toezicht en Handhaving toe te staan de techniek van praktijktesten, waaronder mysterycalls, aan te wenden overeenkomstig het juridisch kader van het door de Vlaamse Regering, op verzoek van het Vlaams Parlement, ingewonnen juridisch advies van Eubelius. In dat advies wordt gesteld dat hiervoor een decretaal kader met voldoende waarborgen moet worden opgesteld. Volgens de heer Annouri volstaat het niet slechts het advies van Eubelius bij de overwegingen te vermelden. Ook het element van het advies dat stelt dat praktijktests op basis van de Vlaamse bevoegdheden mogelijk zijn op voorwaarde dat hiervoor een strikt

en duidelijk decretaal kader met voldoende waarborgen voorhanden is, moet in het voorstel van resolutie worden opgenomen.

In de bespreking uitte mevrouw Kherbache haar waardering voor het feit dat de geesten naar elkaar toegroeien. Twee amendementen van de meerderheid hebben dezelfde strekking als de amendementen die ze samen met de heer Annouri indiende. Er moeten lessen worden getrokken uit het jaarrapport van de Afdeling Toezicht en Handhaving dat detectie als grootste probleem signaleert, en uit de toelichting van Federgon waaruit blijkt dat mysterycalls een efficiënt instrument zijn. Vaststellingen van feiten zijn nodig om in te grijpen bij bewuste of onbewuste discriminatie. Praktijktests houden bedrijven een spiegel voor en zetten hen aan om actie te ondernemen. Dit vraagt niet alleen continue interne kwaliteitscontrole, maar ook de handhaving door de overheid. Er is een heel arsenaal aan instrumenten beschikbaar. Blijft echter dat deze stapsgewijze aanpak niet kan starten zonder objectieve vaststellingen door de overheid zelf.

De heer Somers en zijn fractie hadden een stap verder willen gaan, maar ze kunnen leven met de voorliggende tekst van de meerderheid. Het instrumentarium daarin gaat verder dan dat van alle vorige regeringen. Het is een evenwichtig akkoord dat de sectoren de mogelijkheid biedt dankzij zelfregulering stappen vooruit te zetten. De meerderheid verbindt zich bovendien tot een kritische evaluatie na twee jaar. Als blijkt dat de instrumenten tot vooruitgang hebben geleid, zal het lid dat toejuichen. De cijfers van Federgon wettigen die hoop. Daar komt bij dat de minister van Werk en de minister-president zich bij herhaling uitdrukkelijk hebben verbonden tot medewerking aan de mentaliteitsomslag.

In een reactie sprak de heer Annouri zijn waardering uit voor de bereidheid om wat voorligt te evalueren en, indien de gewenste resultaten uitblijven, daarover een stevig debat te voeren binnen twee jaar, alsook voor de opdracht aan de Vlaamse Regering om binnen de zes maanden initiatieven te nemen. De heer Annouri verklaarde echter het voorstel van de meerderheidspartijen niet te zullen goedkeuren, omdat het naar zijn mening niet ver genoeg gaat.

Mevrouw Kherbache gelooft in de goede bedoelingen van de meerderheid, maar de voorliggende teksten gaan al vele jaren mee. Het is inderdaad zo dat de privésector en de sociale partners hun verantwoordelijkheid moeten nemen, maar dat geldt ook voor de overheid. Het lid roept op de daad bij het woord te voegen.

Het vervolg van het verslag zal worden gegeven door mevrouw Van Eetvelde, die ik dank voor de fijne samenwerking.

De voorzitter: Mijnheer Van Malderen, dat het voorstel van resolutie van de heren Annouri en Rzoska niet op de agenda staat, heeft te maken met het feit dat het is weggestemd in de commissie.

Mevrouw Van Eetvelde, verslaggever, heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Dank u wel, mijnheer Van Malderen, voor de medeverslaggeving.

Het voorstel van resolutie van Jan Hofkens, Sonja Claes, Emmily Talpe, Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne en mezelf werd in de commissie toegelicht door de heer Hofkens. Het is een antwoord op de studie van het Minderhedenforum van begin 2015, waarin inderdaad onaanvaardbare vaststellingen werden gedaan, met name wat betreft de sector van de dienstenchequebedrijven en de mate waarin die bereid bleek om in te gaan op vragen om discriminatie en uitsluiting. Meest opvallend was nog de hoge bereidheid bij publiek georganiseerde dienstenchequebedrijven, zoals die van de OCMW's. Er wordt een krachtdadig initiatief gevraagd aan de Vlaamse

Regering in de strijd tegen onaanvaardbare vormen van discriminatie op de arbeidsmarkt ten aanzien van de groep met een migratieachtergrond.

Het voorstel van resolutie is dan ook een consensusresolutie. Belangrijke punten bij dit voorstel van resolutie van de meerderheid zijn de volgende. De meerderheid wil inzetten op zelfregulering, uit de nieuwe cijfers van Federgon blijkt hierover trouwens een positieve tendens. Verder zijn de initiatieven in de uitzendsector hoopgevend. De bedoeling is om hierbij een mentaliteitswijziging te bewerkstelligen. Er wordt gevraagd dat de regering de publieke en private actoren samenbrengt om een actieplan voor de bestrijding van discriminatie op te stellen. Wat betreft opvolging en bestraffing vragen de indieners dat de toezichthoudende diensten een verhoogde prioriteit verlenen aan de controle van inbreuken op de bestaande, uitvoerige wetgeving inzake discriminatie. In dat verband wordt de regering ook gevraagd om gebruik te maken van haar injunctierecht ten aanzien van het federale vervolgingsbeleid inzake inbreuken op de discriminatiewetgeving.

De heer Hofkens besluit dat het voorstel van de meerderheidsfracties evenwichtig is. De meerderheid maakt daarmee duidelijk dat de strijd tegen discriminatie ook voor haar een prioriteit is, maar dat zij gelooft in positieve stimulering van de actoren naar het model van de uitzendsector. Preventie heeft immers het meeste kans op succes. Als stok achter de deur is er het injunctierecht en het verhoogde toezicht door de inspectiediensten.

De heer Hofkens lichtte later in de commissie de amendementen van de meerderheidsfracties toe. Zo werd er expliciet verwezen naar het juridisch advies van Eubelius, omdat het belangrijke informatie bevat en een meerwaarde biedt voor het voorstel van resolutie. Daarnaast wil de meerderheid specifiek onderlijnen dat discriminatie in de publieke dienstenchequesector de nodige aandacht moet krijgen. Ten slotte wil ze zo snel mogelijk uitvoering geven aan dit voorstel van resolutie en daartoe binnen zes maanden te rekenen van de aanneming van dit voorstel van resolutie de nodige initiatieven te nemen.

Volgens de heer Annouri volstaat het niet enkel het advies van Eubelius bij de overwegingen te vermelden. Ook het element van het advies dat stelt dat praktijktests mogelijk zijn binnen de Vlaamse bevoegdheden op voorwaarde dat er hiervoor een strikt en duidelijk decretaal kader voorhanden is met voldoende waarborgen, moet in het voorstel van resolutie worden opgenomen.

Mevrouw Kherbache vindt het positief dat de geesten naar elkaar toegroeien. In het voorstel van resolutie van de meerderheidsfracties zal nu bij de overwegingen naar het advies van Eubelius worden verwezen. Amendement 6 van sp.a en Groen gaat daarin verder. De indieners stellen voor de daad bij het woord te voegen. Er moeten lessen worden getrokken uit het jaarrapport van de Afdeling Toezicht en Handhaving, dat detectie als grootste probleem signaleert, en uit de toelichting van Federgon, waaruit blijkt dat mystery callings een efficiënt instrument zijn.

De heer Depoortere deelde mee dat de Vlaams Belangfractie niet achter de voorstellen van resolutie staat en nog minder achter de amendementen van Groen en sp.a. Zijn fractie heeft de indruk dat er een sfeer wordt gecreëerd waarin ervan wordt uitgegaan dat werkgevers een racistisch of discriminatoir aanwervingsbeleid voeren. Voor Vlaams Belang moet de keuze van de werkgevers vrij blijven bij het aanwerven van kandidaten. De voorstellen van resolutie van de meerderheid en van Groen zijn daarin meer dan een brug te ver.

De heer Hofkens reageerde op het amendement nummer 6 van Groen en sp.a. Het advies van Eubelius bevat verschillende elementen, zoals wel vaker het geval is met juridische adviezen. Het lid verwijst echter naar punt 60 van het advies: "Of een praktijktest nu wordt aangewend ter ondersteuning van een klacht van

een slachtoffer of als proactief/preventief instrument, opgemerkt moet worden dat een praktijktest nooit een vaststaand bewijs kan opleveren van discriminatie."

Mevrouw Kherbache repliceert dat praktijktests geen sancties zijn, maar loutere vaststellingen. Op dat vlak was de toelichting van Federgon leerrijk. Daaruit bleek dat veel werkgevers correct handelen in hun vragen aan uitzendkantoren, maar ook dat andere werkgevers/klanten minder correct zijn en dat de uitzendkantoren daar uiteenlopend op reageren.

De heer Annouri erkent dat in het advies van Eubelius voldoende materiaal zit voor een juridisch steekspel. Hijzelf citeert professor Stefan Sottiaux van de KU Leuven die praktijktests door de overheid het ultieme sluitstuk van antidiscriminatiebeleid noemt. De keuze van Groen is duidelijk. Het lid juicht de meerderheidsamendementen toe, maar ze gaan niet ver genoeg.

De heer Somers vindt het thema een belangrijke maat voor de kwaliteit van de samenleving. Hij is dan ook verheugd dat alle partijen, op één na, het probleem ernstig nemen en zich bereid verklaren te zoeken naar instrumenten om vooruit te gaan. Het lid is ook tevreden dat de amendementen van meerderheid en oppositie elkaar aanvullen en versterken. Verder wordt een jaarlijkse rapportage en een evaluatie na twee jaar gevraagd.

Volgens mevrouw Kherbache is het positief dat het voorstel van resolutie van de meerderheid vooruitgang wil boeken met de instrumenten die vandaag al bestaan en die zelfs wil versterken, maar de grote lacune in de discriminatiebestrijding blijft bestaan.

De heer Somers repliceert dat in het voorstel van resolutie wel degelijk gevraagd wordt om van discriminatie een prioriteit te maken in het vervolgingsbeleid. De heer Bothuyne treedt bij dat het thema van de bestrijding van discriminatie voor alle fracties fundamenteel is. De verantwoordelijkheid van de overheid is groot en daarom wordt van de regering actie binnen de zes maanden gevraagd, een jaarlijkse rapportering en een evaluatie na twee jaar. Het debat blijft op die manier hoog op de agenda van de commissie staan. Ook de voorbeeldfunctie van de publieke sector is opgenomen in het voorstel van resolutie.

Voor het ruimere beleid inzake evenredige arbeidsdeelname spelen nog andere elementen een rol, zoals het taalverwervingsbeleid. Het lid herinnert aan het regeerakkoord dat spreekt van een integratiepact, waaraan zou worden gewerkt met lokale besturen en andere actoren uit alle delen van de samenleving. Zijn fractie hoopt dat de uitvoering van het voorstel van resolutie van de meerderheid het verdwijnen van discriminatie dichterbij brengt.

Tot slot geef ik nog de stemmingen mee. Het voorstel van resolutie van de heren Annouri en Rzoska betreffende de invoering van praktijktesten in het kader van de strijd tegen discriminatie op de arbeidsmarkt, werd verworpen met twaalf stemmen tegen drie. Het voorstel van resolutie van de heer Hofkens, mevrouw Claes, mevrouw Talpe, de heer Gryffroy, de heer Bothuyne en mevrouw Van Eetvelde betreffende de sensibilisering, preventie en handhaving inzake discriminatie op de arbeidsmarkt van personen met een migratieachtergrond werd aangenomen met twaalf stemmen voor en twee stemmen tegen.

De voorzitter: De heer Hofkens heeft het woord.

Jan Hofkens (N-VA): Collega's, er is inderdaad al heel veel gezegd, met dank aan de twee collega's voor de omstandige en correcte weergave van de bespreking in de commissie. Ik wil wel nog even het standpunt van mijn fractie verduidelijken.

De voorbije maanden is gebleken dat de problematiek van de achterstand van personen met een migratieachtergrond op de arbeidsmarkt leeft en de gemoederen beroert. Net als velen onder u heb ik de voorbije weken honderden, zelfs meer dan duizend e-mails ontvangen van geëngageerde burgers onder de noemer van #praktijktestennu. Wij hebben al die mails individueel behandeld en beantwoord met de vraag om indien er vragen zijn over ons standpunt, contact op te nemen. Daar heb ik al een klein beetje spijt van, want de wachtlijst is intussen behoorlijk lang geworden. We zullen die mensen ons standpunt echter toelichten.

Ik deel de bezorgdheid van al die mensen om effectief iets te doen aan de achterstand op de arbeidsmarkt van personen met een migratieachtergrond. De cijfers tonen aan dat er een ondervertegenwoordiging is op die arbeidsmarkt. De oorzaken zijn divers en complex. Daarom betreur ik dat dit debat over de positie van allochtonen op de arbeidsmarkt gereduceerd wordt tot een steekspel voor of tegen praktijktesten. Ik begrijp dat dit symbolisch beter scoort dan een genuanceerd debat, maar eigenlijk doet deze simplificatie afbreuk aan het belang van dit thema en de ernst van het debat.

Waar de ondervertegenwoordiging van allochtonen op de arbeidsmarkt het gevolg is van discriminatie, moet dit ook duidelijk worden bestreden, daar kan geen twijfel over bestaan. Over het gemeenschappelijke doel zijn we het eens: die positie op de arbeidsmarkt moet verbeterd worden. Over de wijze waarop dat moet gebeuren, lijkt een fundamenteel verschil te bestaan. De collega's van de linkerzijde verwachten alle heil van de praktijktesten als een onlosmakelijk sluitstuk van dit verhaal. Wij wensen eerder in te zetten op zelfregulering. Uiteindelijk zullen het de actoren op de arbeidsmarkt en zeker ook de werkgevers moeten zijn die in vertrouwen moeten meewerken om kansen te geven aan die allochtone kandidaten en sollicitanten. Eerder dan te polariseren, te stigmatiseren of vooroordelen te hanteren, leidt het tot betere resultaten wanneer die actoren worden betrokken en in vertrouwen worden meegenomen.

Het voorbeeld bij uitstek in dit verhaal is de uitzendsector Federgon. Ik ben tevreden dat de resultaten van de derde golf van steekproeven die zijn gedaan in de sector en die op 8 oktober zijn voorgesteld in de commissie, spectaculair zijn. Ten aanzien van vorige bevragingen is het aantal gecontacteerde personen die bereid waren om op een discriminatievraag in te gaan, met maar liefst een derde gedaald. Op die manier krijgt men op termijn een duurzame en werkbare mentaliteitswijziging op de arbeidsmarkt en draagt men bij aan de positie van de allochtonen op de arbeidsmarkt.

Wij pleiten in ons voorstel van resolutie in essentie voor het verder uitrollen van deze best practice, deze zelfregulering, ook naar andere risicosectoren waar er vandaag mogelijks nog een probleem zou kunnen zijn. Ik denk in de eerste plaats aan de dienstenchequebedrijven. We roepen de Vlaamse Regering in het voorstel van resolutie op om ook daar – geïnspireerd door wat Federgon voor de uitzendsector gedaan heeft en hopelijk met dezelfde resultaten tot gevolg – over te gaan tot een zelfreguleringsprogramma.

We blijven er echter van overtuigd dat praktijktesten door een inspectiedienst van de overheid uiteindelijk geen duurzame en zinvolle bijdrage leveren aan de gewenste mentaliteitswijziging en beoogde verhoogde werkzaamheidsgraad bij allochtonen. Wij geloven niet dat dergelijke praktijktesten de arbeidskansen van allochtonen effectief zullen verhogen. Integendeel, ze leiden tot verdere polarisering en institutionaliseren in feite het wantrouwen op de arbeidsmarkt. Niemand kan ernstig geloven dat criminalisering van werkgevers bijdraagt aan hun bereidheid om allochtonen meer kansen te geven.

Ik betwijfel uw goede intenties niet, mijnheer Annouri, in uw voorstel van resolutie. U zegt dat die testen een onlosmakelijk sluitstuk zijn om dit beleid volledig rond te

krijgen en werkelijk toepasbaar te maken in de praktijk. Wel, ik ben ervan overtuigd dat dergelijk sluitstuk de rest van dat beleid ondergraaft. Het vertrouwen, de bereidheid en de inspanningen van de werkgever worden dan vanuit een negatieve invalshoek bekeken. Daarmee riskeert men dat er uiteindelijk geen resultaten worden geboekt, en daar gaat het toch over.

Er is verwezen naar het advies van Eubelius. Juridische adviezen hebben wel eens de neiging om onduidelijk te zijn en voor velerlei interpretaties vatbaar te zijn. Welnu, dit advies is dat niet. Mevrouw Van Eetvelde heeft de zinsnede voorgelezen, maar gezien het belang ervan in antwoord op die actie van praktijktesten lees ik hem toch nog even voor: "Opgemerkt moet worden dat een praktijktest nooit een vaststaand bewijs kan opleveren van discriminatie." Dat staat er letterlijk, dus laat ons nu stoppen met te zeggen dat het advies enkel een formele decreetgeving vereist om de praktijktesten zonder problemen te kunnen invoeren. Het advies is minstens genuanceerder. De intellectuele eerlijkheid gebiedt te zeggen dat men het tegendeel wil beweren van bepaalde passages in het advies.

Ik besluit met de oproep om onze energie te steken in een zinvolle weg naar verhoogde werkzaamheid van allochtonen, namelijk zelfregulering, en het symbool van de praktijktesten op te bergen. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Sonja Claes (CD&V): Voorzitter, heel veel is al gezegd. Ik wil de verslaggevers bedanken voor het zeer uitgebreide verslag. Ik wil even de kernpunten van de CD&V-fractie meegeven.

Discriminatie op de werkvloer kan niet, is verwerpelijk. Wij wensen dit niet. Wij willen de sectoren via de zelfregulering de kans geven om dit binnen hun organisaties aan te pakken. We menen dat Federgon, de sector van de interimarbeid, dat op een positieve manier gedaan heeft. Deze manier van werken vormde ook de inspiratie voor dit voorstel van resolutie. Wij zijn ervan overtuigd dat als dit voorstel van resolutie wordt uitgevoerd, de sectoren stappen in de goede richting kunnen zetten. Wij hebben ons voorgenomen dat er actie moet zijn binnen de zes maanden door de sectoren, dat er een jaarlijkse rapportage zal zijn, dat er een evaluatie is na twee jaar en dat we dan zullen zien of de zelfregulering effectief gewerkt heeft. Bijsturing kan dan nodig zijn.

De overheid heeft een voorbeeldfunctie. Uit de resultaten merken we dat in de publieke sector de overheid die voorbeeldfunctie niet altijd ter harte neemt. En dat is nog positief geformuleerd. We wensen dat de publieke sector de hand aan de ploeg slaat en ervoor zorgt dat discriminatie in de publieke sector niet kan. Dat hebben we ook opgenomen in het voorstel van resolutie.

We hebben de link gelegd naar de evenredige arbeidsdeelname en het integratiepact, dat in de komende weken in het parlement wordt besproken. Het uitvoeren van dit voorstel van resolutie is maar een element van discriminatie op de arbeidsmarkt. Dat kun je ook aanpakken door evenredige arbeidsdeelname, door een goed integratiepact uit te werken. We rekenen erop dat die drie elementen voor een mindset zorgen en dat we daarmee onze samenleving inzake discriminatie op de arbeidsmarkt in beweging kunnen zetten.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Beste collega's, discriminatie is een maatschappelijk probleem met schadelijke gevolgen voor iedereen. De overheid heeft de plicht om toe te zien op de naleving van de antidiscriminatieregelgeving. Het was dan ook een moment van collectieve schaamte toen het rapport van het Minderhedenforum verscheen over dramatische gebeurtenissen in de sector van de

dienstencheques, maar het heeft tegelijkertijd een alarmbel laten afgaan. Er was niet alleen maatschappelijke verontwaardiging, er was ook het besef dat het hoog tijd is voor een mentaliteitsverandering op de arbeidsmarkt en gerichte actie.

Er is lang en veel gediscussieerd over de aanpak. Niet verrassend spitste het debat zich toe op het politieke symbool van de praktijktesten opgelegd door de overheid. Iedereen beseft echter dat er nood is aan een alomvattend pakket van maatregelen van preventie tot repressie, maar ook aan het creëren van een draagvlak waardoor ondernemingen de ernst van de situatie inzien en bereid zijn eraan te verhelpen.

Nu, het belangrijkste dat we kunnen onthouden van al die parlementaire zittingen, vergaderingen, hoorzittingen, overlegmomenten en de vele briefschrijfacties, is dat er gemeend naar een gepaste oplossing is gezocht om echt te verhelpen aan de problematiek van onterechte discriminatie. En met resultaat, want nooit eerder ging een regering zo ver in de aanpak van discriminatie. Finaal gaat dit debat niet over de vraag of er praktijktesten komen of niet. Finaal gaat het om de vraag hoe we kunnen voorkomen dat werknemers in Vlaanderen worden gediscrimineerd.

Daarom heeft Open Vld zich met overtuiging geschaard achter het voorstel van resolutie dat ter stemming voorligt. Het was ook positief om vast te stellen dat de ingediende amendementen van meerderheid en oppositie elkaar aanvulden en versterkten. Antidiscriminatie is één strijd, maar met een verschillend arsenaal aan mogelijke wapens. Sommigen kiezen voor grof geschut, en ook Open Vld was bereid nog een stap verder te gaan, maar na intensief overleg zijn we beland bij een aangepast instrumentarium op maat van de sectoren.

We geloven in dit voorstel van resolutie en vragen om deze aanpak een faire kans te geven. We zetten in op een autoregulerend beleid dat de sectoren met de grootste kennis van zaken op het werkveld de mogelijkheid geeft om op maat van elke sector stappen vooruit te zetten.

Die autoregulering is niet vrijblijvend. We verbinden ons tot een jaarlijkse rapportage en een evaluatie na twee jaar. De verbetering na de mysterycalls door Federgon, boezemen ons alvast groot vertrouwen in wat het resultaat betreft.

Er zal niet alleen worden vastgesteld, er is ook aandacht voor gerechtelijke vervolging. In het voorstel van resolutie wordt uitdrukkelijk gevraagd om van discriminatie een prioriteit te maken in het vervolgingsbeleid.

In het licht van de pijnlijke vaststelling dat publieke dienstenchequeondernemingen meer discrimineren dan private, vragen we aan de publieke sector om een voorbeeldfunctie te vervullen.

Hebben we hiermee het laatste hoofdstuk in de antidiscriminatiehandleiding geschreven? Hoogstwaarschijnlijk niet. Maar we hebben de opening gecreëerd om, indien toekomstige evaluaties dat zouden aantonen, ons instrumentarium verder aan te passen.

De tijd zal moeten uitwijzen of we nu een wezenlijke verbetering hebben ingezet. We hebben geen glazen bol, maar het is tijd om voor de spiegel te gaan staan en onszelf in de ogen te kijken. Wij nemen alvast de handschoen op met dit voorstel van resolutie en kijken vol vertrouwen uit naar de evaluatie. Afspraak over twee jaar.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Collega's, voorzitter, het mag duidelijk zijn: als commissie en als parlement hebben we deze uitdaging serieus genomen. De verslaggevers hebben een heel nauwkeurig verslag gegeven van wat er allemaal

gezegd is in de commissie. En ook nu zie je dat elke partij haar verantwoordelijkheid wil opnemen om duidelijk een standpunt te formuleren.

We hebben een heel traject doorlopen: tijdens een actuadebat in januari, tijdens de commissievergaderingen en ook vandaag. Dat traject is eigenlijk gestart na een onderzoek van het Minderhedenforum. Dat onderzoek heeft eigenlijk niets nieuws verteld. Het heeft ons verteld dat er in Vlaanderen een probleem is op de arbeidsmarkt in verband met discriminatie. Dat is niets nieuws. Ik heb dat altijd al geweten, opgegroeid zijnde in een superdiverse stad in het superdiverse Vlaanderen. Ik wist en weet nog altijd dat we in Vlaanderen een onschatbaar potentieel hebben van superdiversiteit, maar dat er ook heel wat grote uitdagingen zijn. Het is ook niets nieuws voor mij, omdat ik het altijd al heb gelezen in allerlei verschillende onderzoeken. Het werd daar nog maar eens bevestigd.

In het traject dat de afgelopen maanden is doorlopen, mijnheer Hofkens, zaten ook heel wat positieve elementen. De meerderheid heeft van bij het begin duidelijk gemaakt dat ze heel hard wil inzetten op zelfregulering en sensibilisering, twee zaken die wij vanuit de Groenfractie toejuichen, mijnheer Hofkens. Het is belangrijk om sectoren de tools te geven om zelf te kunnen reguleren. Het is belangrijk om te sensibiliseren en duidelijk het signaal te geven, zoals collega Talpe net heeft gezegd en zoals ook de collega's van de CD&V hebben aangehaald, dat discriminatie in dit Vlaanderen niet kan.

Het is trouwens ook positief dat in wat nu vanwege de meerderheid voorligt, er heel duidelijk een timing is aangegeven. Het is de bedoeling om vooruitgang te boeken en om nog tijdens deze legislatuur te evalueren. Dat vind ik goede zaken. Maar daarmee zijn we er niet. Daarmee komen we er niet. En dat is van bij het begin altijd mijn grootste bedenking geweest. Ik hoor eigenlijk niets nieuws. Zelfregulering en sensibilisering zijn belangrijke zaken, die we altijd al hebben gehoord en die altijd al een belangrijk punt waren. Maar we hebben daar onvoldoende vooruitgang mee geboekt.

Het is een probleem dat u zelf hebt aangehaald in uw inleiding, zonder het zelf te beseffen. U zei dat u honderden, duizenden mails hebt gekregen. Hoeveel veroordelingen zijn er in Vlaanderen geweest wegens discriminatie? Geen duizenden, geen honderden. Het leeft bij heel wat Vlamingen, maar er is een ongelooflijk grote kloof tussen wat er hier op papier staat en de realiteit in het superdiverse Vlaanderen van vandaag.

Daarom hebben wij altijd gepleit voor die praktijktesten. We hebben dit voorstel van resolutie, waarin we heel duidelijk vragen om nu werk te maken van praktijktesten, niet ingediend om dan als een soort trofee aan onze achterban te kunnen tonen. Ik heb al gezegd dat zelfregulering en sensibilisering een goede zaak zijn, maar er is nood aan een volgende stap.

Waarom zijn die praktijktesten nodig voor ons? Niet om zomaar te sanctioneren, maar om op een objectieve manier aan cijfers te komen, om het probleem in kaart te brengen. Nu komen er allerlei onderzoeken vanuit allerlei verschillende sectoren, maar weten we nog altijd niet goed waarover we het juist hebben. We hebben nood aan objectieve cijfers. En aan wie anders dan de Vlaamse overheid is het om die verantwoordelijkheid op te nemen en over objectieve cijfers te beschikken? Dat is de overheid toch aan haar burgers verschuldigd?

Met die praktijktesten kun je vervolgens, op basis van die cijfers, een traject opzetten met de sectoren, om oplossingen te vinden. Dus niet sanctioneren, maar wel: hoe kunnen we vooruitgang boeken? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat we het probleem minimaliseren en oplossen?

In een derde fase moet je inderdaad gaan sanctioneren, mijnheer Hofkens, daar waar men hardnekkig de wet blijft overtreden. Want discrimineren op de

arbeidsmarkt, is de wet overtreden. Het is inderdaad nodig om een mentaliteitswijziging te realiseren, en om er zeker niet van beschuldigd te worden niet genuanceerd te zijn, herhaal ik nog eens dat zelfregulering en sensibilisering daar een heel goede zaak voor zijn en dat wij daar uw partner in zijn, maar als men de wet blijft overtreden, zul je er met een mentaliteitswijziging alleen niet komen.

Dat is wat we verschuldigd zijn aan het superdiverse Vlaanderen van vandaag. Dat is wat we verschuldigd zijn aan de jongeren die vandaag op de schoolbanken zitten in een stad zoals de mijne, Antwerpen, waar 51 procent van de negenjarigen roots heeft in een ander land dan België. Het zijn geboren en getogen Vlamingen, maar ze hebben roots in een ander land. Dat is onze arbeidsmarkt van morgen. Aan hen zijn we verschuldigd dat we morgen niet dezelfde debatten zullen voeren als vandaag. We moeten vooruitgang boeken.

We hebben nu de mogelijkheid om dat te doen. Vandaar ons amendement op het voorstel van resolutie van de meerderheid dat nu voorligt. Ons voorstel van resolutie, waarin we heel duidelijk vroegen om praktijktesten in te voeren, werd door deze meerderheid weggestemd. In een constructieve geest van oppositie vragen we om een amendement goed te keuren op jullie voorstel van resolutie, dat ertoe strekt expliciet te verwijzen naar het rapport van Eubelius. Daarin staat dat praktijktesten mogelijk zijn als je daar het nodige kader rond creëert. Dat hebben we vanaf dag één al gezegd. Praktijktesten zijn mogelijk als je ze juridisch onderbouwt. Het is met andere woorden een kwestie van willen, niet van kunnen.

Praktijktesten zijn vandaag niet mogelijk en dat hebben we ook nooit beweerd. We hebben wel beweerd dat je ze juridisch kunt onderbouwen. De meerderheid heeft nu de mogelijkheid om dat mee goed te keuren via het amendement dat Yasmine Kherbache en ik hebben ingediend. Dat is kleur bekennen: tonen of u het wilt of niet. Dat bent u verschuldigd aan die toekomstige generaties.

De cijfers die ik heb gelezen in het rapport van het minderhedenforum zijn niets nieuws. Waar ik wel bang voor ben, is dat we over een aantal jaren nog steeds exact dezelfde conclusie zouden trekken en dat we daar weinig of geen vooruitgang in zouden hebben gemaakt. Er zijn twee positieve zaken. Ten eerste zal ik hier dan zijn om u daaraan te herinneren en hopelijk wordt er dan wel vooruitgang geboekt. Ten tweede hebt u nu al de mogelijkheid om het amendement van mijn collega Kherbache en mijzelf mee goed te keuren en te zeggen dat u verwijst naar die praktijktesten. Want als we over twee jaar tot de conclusie komen dat de genomen maatregelen niet voldoende waren, hoeven we dan niet opnieuw het debat voeren over de vraag of die praktijktesten al dan niet mogelijk zijn en of we er al dan niet bevoegd voor zijn. We hoeven dan geen tijd meer te verliezen en geen rapporten meer op te stellen. We kunnen er dan meteen wel voor kiezen, niet omdat het een zaligmakende oplossing is, maar wel omdat het een aanvulling is voor zelfregulering en sensibilisering. Het is immers geen of-ofverhaal, maar een en-enverhaal. Collega's van de meerderheid, daarmee bekent u echt kleur.

Voorzitter, als afsluiter wil ik nog mijn respect betuigen voor wat Federgon doet. Ik heb hen dat ook al persoonlijk laten weten. Het is sterk dat zij vanuit een sector die heel vaak de zwartepiet toegeschoven kreeg op het vlak van discriminatie, daarvoor verantwoordelijkheid hebben opgenomen door te erkennen dat er een probleem was en door daar zelf de teugels voor in handen te nemen. Ze hebben ook duidelijk gezegd in de commissie dat ze nooit het model dat ze hanteren kunnen delen met de overheid of met de politiek, uit vrees om het vertrouwen van hun achterban te beschamen. Ik begrijp dat ze een vertrouwensrelatie hebben met hun achterban.

Wat ook duidelijk uit de cijfers blijkt, is dat ze discriminatie nooit volledig weggewerkt zullen krijgen. Dat is de kloof die je als overheid moet dichtrijden. Daar ging de discussie al vanaf dag één over tot vandaag. Daar zijn de praktijktesten

wat ons betreft een nodig instrument in. Ik maak me geen illusies over de goedkeuring van ons amendement. Weet dat we over twee jaar graag op een constructieve manier zullen meewerken om discriminatie op een kordate manier aan te pakken. We zullen de resultaten mee blijven opvolgen, maar ik vrees dat dit weinig zoden aan de dijk zal brengen.

De voorzitter: De heer Hofkens heeft het woord.

Jan Hofkens (N-VA): Mijnheer Annouri, uw constructieve houding wordt niet in twijfel getrokken, laat dat duidelijk zijn. In de commissie hebben we heel zinvolle en goede gedachtewisselingen gehad.

Wat ik in uw betoog toch wat ontwaar, is een grote vorm van wantrouwen, en ik zou zelfs durven zeggen van negativisme. U zou hier eigenlijk victorie moeten kraaien omdat Federgon het resultaat heeft behaald dat het heeft behaald, namelijk aantonen dat de discriminatie – als ik dat zo mag zeggen – in die sector met één derde is gedaald. Het resultaat telt toch? Gelooft u nu werkelijk dat het invoeren van een praktijktest dit resultaat zal opleveren? Totaal niet.

Imade Annouri (Groen): Mijnheer Hofkens, u twijfelt niet aan mijn constructieve houding, maar u verwijt me wel negativiteit. Dat klopt natuurlijk niet. Degenen die mij kennen – misschien zullen wij elkaar ook nog beter leren kennen – twijfelen er niet aan dat ik één brok positiviteit ben, ondanks mijn anderhalf jaar ondertussen in dit Vlaams Parlement. *(Gelach)*

Maar, mijnheer Hofkens, gelooft u nu echt dat u met sensibilisering en zelfregulering de grote mentaliteitswijziging erdoor zult krijgen? Waarom is dat tot nu dan nog niet het geval geweest? Waarom zijn de cijfers al jaar na jaar na jaar dezelfde? En dat is niet alleen zo voor laagopgeleiden, maar ook voor hoogopgeleiden. Dat is niet alleen zo in de dienstensector, maar ook in heel veel andere sectoren. Dit zijn geen nieuwe cijfers.

Zelfregulering en sensibilisering zijn goede zaken, maar beeldt u zich eens in, collega's, dat we de lijn doortrekken naar bijvoorbeeld sms'en achter het stuur of dronken rijden. Dat zijn zaken waar niemand voor is. Beeldt u zich eens in dat we beslissen om voor zelfregulering en sensibilisering te gaan, omdat we een mentaliteitswijziging nodig hebben. We gaan dan grote affiches ophangen met: 'Niet sms'en achter het stuur.' En we zeggen tegen de chauffeurs dat ze ervoor moeten zorgen om elkaar in allerhande zelfhulpgroepen ervan te overtuigen dat ze het niet mogen doen. Maar we sanctioneren niet. En we hopen met zijn allen dat het wel in orde komt.

Dat is geen negativiteit, mijnheer Hofkens, het is de realiteit. We moeten ervoor zorgen dat we echt vooruitgang boeken in deze dossiers. *(Applaus bij Groen)*

Jan Hofkens (N-VA): Mijnheer Annouri, uw premisse is compleet onjuist. U zegt dat u al die jaren dezelfde cijfers ziet en dat er is geen vooruitgang is. Er is wel vooruitgang. De sector die doet wat wij promoten dat hij moet doen, en boekt vooruitgang. Dat gebeurt via gedragscodes, sensibilisering, opleiding, bewustwording enzovoort. Waar het om gaat, is dat we een resultaat bereiken, een resultaat dat duurzaam is.

De eerste flitspaal in Vlaanderen werd, als ik me niet vergis, geïnstalleerd in 1994. En nog altijd wordt er te snel gereden. *(Applaus bij de N-VA)*

Sonja Claes (CD&V): Mijnheer Annouri, ik wil toch even meegeven dat u dit niet kunt vergelijken met het ophangen van een affiche. Dan zouden wij nu een affiche ophangen met: 'Discriminatie is verboden.' Dat is toch niet wat zelfregulering is?

Imade Annouri (Groen): Dat is sensibilisering.

Sonja Claes (CD&V): En zelfregulering is veel ruimer dan sensibilisering. Zelfregulering en sensibilisering betekenen dat we een sector mee betrekken, van onderuit. Daar gaan we van uit, en dat in de verschillende sectoren.

De voorbije jaren werd dit toegepast in de interimsector. Als we dan nu dezelfde manier van werken kunnen introduceren in verschillende sectoren, dan zullen we volgens ons wel vooruitgang boeken. Dat is ons uitgangspunt.

Het is een vooruitgang die we zeker niet kunnen garanderen, dat klopt, maar dat kunt u zeker ook niet met de praktijktesten, want daarover moet het eerste woord nog geschreven worden. De praktijktesten die nu in de zelfregulering zitten, hebben wel het bewijs al geleverd. Laat het ons toch een kans geven, als we het ruimer en in verschillende sectoren waar er problemen zijn, kunnen introduceren.

Imade Annouri (Groen): Laten we de zaken niet omdraaien. Ik had het over sensibilisering toen ik het had over de affiche.

Ik heb het over een en-enverhaal. U kiest voor een of-ofverhaal. Ik kies en pleit hier heel duidelijk voor zelfregulering en sensibilisering en praktijktesten. Ik wil een kordate aanpak. Ik heb immers al jarenlang gezien dat die problemen er zijn en ik wil vooruitgang boeken. Ik kies dus voor een en-enverhaal. Het is de meerderheid die pleit voor een of-ofverhaal. Waarom? Dat weet ik niet. U kiest ervoor om zich te beperken tot zelfregulering en sensibilisering. 'Truth is in the eye of the beholder', de toekomst zal het uitwijzen. We zullen dit mee opvolgen. Afspraak over twee jaar, als de evaluatie zal voorliggen. Als u echt verregaande resultaten hebt geboekt met de huidige praktijktesten, en als we dus zien dat er vooruitgang wordt geboekt, dan zal ik de eerste zijn om u lof toe te zwaaien.

Matthias Diependaele (N-VA): Mijnheer Annouri, eerst en vooral vind ik het bijzonder jammer dat u zo neerbuigend doet over sensibilisatie en dergelijke meer, want ik vind dat we ter zake in Vlaanderen en België een heel goede traditie hebben, bijvoorbeeld met de BOB-campagnes en dergelijke meer, met te snel rijden. We gaan daadwerkelijk uitleggen aan de mensen waarom dat slecht is. Dat we daar sterk op inzetten, vind ik heel goed en heel sterk. We behalen daar ook resultaten mee. Dat is een goede zaak.

Wat discriminatie op de arbeidsmarkt of waar dan ook betreft, als daar een klacht tegen wordt ingediend, kan er een gerechtelijk onderzoek komen en kan dat wel degelijk worden bestraft. Het is dus niet zo dat dat niet kan. Wat we echter niet gaan doen, en daar loopt uw vergelijking natuurlijk mank, is uitlokking. We gaan niet uitdagen, en dat doen we ook niet als het gaat over te snel rijden of alcoholverbruik of sms'en achter het stuur. Die uitlokking, wat vergelijkbaar zou zijn met die praktijktests, kan enkel en alleen binnen een zeer strikt kader van een gerechtelijk onderzoek. Daar kan dan wel, en daar hebben wij ook geen probleem mee, maar daarbuiten mag dat niet, gaat dat niet. Daar loopt uw vergelijking volledig mank.

Imade Annouri (Groen): Collega Diependaele, ik heb hier al ongeveer vier keer gezegd, denk ik, dat ik sensibilisatie en zelfregulering heel nuttige instrumenten vind, die ik toejuich. Ik snap dus niet waar u het vandaan haalt dat ik er neerbuigend over doe. Ik zal de volgende keer misschien wat emoticons meenemen, en telkens als ik het over iets heb een smiley laten zien, zodat u weet dat ik het zeker goed bedoel met zelfregulering en sensibilisatie.

Discriminatie kan worden bestraft. Leg mij dan uit waarom er tot nu toe bijna geen veroordelingen zijn geweest, waarom mensen tot nu toe niet de stap

hebben kunnen zetten om dat aan te kaarten. Ofwel is dat omdat het niet bestaat, ofwel is dat omdat ze het niet kunnen, of omdat het niet duidelijk is, of omdat er daar op dit moment nog een gat is dat moet worden dichtgereden, zodat burgers daadwerkelijk zelf die stap kunnen zetten.

Natuurlijk willen wij niet diaboliseren en uitlokken. Dat staat ook heel duidelijk in het amendement. Het blijkt ook heel duidelijk uit het rapport van Eubelius dat je daar een duidelijk juridisch kader voor moet scheppen, dat ervoor zorgt dat er geen uitlokking is. Dat zijn trouwens ook de woorden van hoogleraar Stefan Sottiaux van de KU Leuven. Hij stelt dat praktijktests een nodig sluitstuk zijn, en dat er een gevaar is voor onder andere uitlokking als men die niet goed onderbouwt. Je kunt er echter voor zorgen dat dit juridisch goed ingekapseld zit, dat er geen uitlokking is.

Dat is een antwoord op al uw punten, die heel gemakkelijk te weerleggen waren.

Joris Vandenbroucke (sp·a): Collega's, laten we bij de beeldspraak van de verkeersveiligheid blijven. Collega Hofkens, u hebt gewezen op het installeren van de eerste flitspalen in Vlaanderen midden jaren 90. U zegt dat er nog altijd te hard wordt gereden. Om uw geschiedenisles volledig te maken: u moet eens bekijken hoe de verkeersstatistieken, de statistieken van ongevallen en verkeersovertredingen zijn geëvolueerd nadat die flitspalen werden geïnstalleerd. Die zijn spectaculair gedaald, precies omdat er zonder onderscheid des persoons, zonder marge, onweerlegbaar verkeersovertredingen werden vastgesteld. Dat is ook wat minister Weyts nu nog meer gaat doen op de weg, omdat hardrijden nog altijd een probleem is.

Wat mijn fractie voorstelt, is het installeren van trajectcontroles op de arbeidsmarkt, net zoals je je een verkeersveiligheidsbeleid niet kunt voorstellen zonder trajectcontroles en flitspalen. Waarom zou het dan wel zo zijn op de arbeidsmarkt? Dat is wat we vragen. Dat is hét sluitstuk om onweerlegbaar vast te stellen of er wordt gediscrimineerd of niet. Dat gebeurt nu niet.

Jan Hofkens (N-VA): Heel eenvoudig, de arbeidsmarkt is geen snelweg. Een binaire vaststelling van 1 kilometer te snel of 1 kilometer te traag, daar kan ik met een flitspaal wel iets mee doen. Dat is heel correct. Een complex gegeven als discriminatie kun je echter op die manier niet vaststellen. Dat blijkt heel duidelijk uit het advies van Eubelius. Ik blijf erbij: het sluitstuk van het en-en-enverhaal, uw derde blokje in dat verhaal, zal ertoe leiden dat de eerste twee blokken worden ondergraven, omdat dat vertrouwen en die bereidheid op die arbeidsmarkt er niet zullen zijn. Die stigmatisering zal zodanig werken ten aanzien van die noodzakelijke actoren dat het uiteindelijke resultaat niet wordt bereikt. Laten we nu toch doen wat Federgon heeft gedaan. Laten we geloven in die autoregulering en resultaten boeken, in plaats van over een onwerkbaar principe en symbool te blijven discussiëren. *(Applaus bij de N-VA)*

Imade Annouri (Groen): Collega's, ik blijf erbij en ik sluit er ook mee af: deze meerderheid kiest voor een of-ofverhaal en ik kies voor een en-enverhaal omdat ik resultaten wil zien. Collega Hofkens, mij verbaast het dat een overheid die ervoor zal zorgen dat een wet nageleefd wordt, mensen zou stigmatiseren en het vertrouwen zou kwijtspelen van de burgers. De Vlaamse politiek is al heel wat vertrouwen kwijtgespeeld bij heel wat Vlamingen door dit probleem al heel lang niet te willen tackelen. Daar gaat het over. Daar moet vooruitgang in worden geboekt. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp·a): Voorzitter, collega's, minister-president Bourgeois is misschien niet zo bevlogen of retorisch sterk als Martin Luther King, maar hij

heeft wel minstens dezelfde ambitie op het vlak van discriminatiebestrijding. In zijn wensdroom schrijft hij dat hij tegen 2050 discriminatie in Vlaanderen uit de wereld wil helpen. Hij rekent daarvoor op de inspanningen van iedereen, van allochtonen en autochtonen, van werkgevers en werknemers, van gelovigen en niet-gelovigen. Allen moeten ze hun vooroordelen overwinnen en een einde maken aan bewuste en onbewuste discriminatie. Prima.

Maar ook de overheid moet zijn rol spelen. Uiteraard door te sensibiliseren, dat is evident, en ook door zelf in haar eigen werking te zorgen voor meer diversiteit. Ook daar is nog een hele lange weg te gaan, kijk maar naar de samenstelling van dit plenum, kijk maar naar de samenstelling van onze administraties.

Naast sensibilisering en zorgen voor meer diversiteit op de werkvloer, ook binnen de overheid, moet een overheid er ook over waken dat het wettelijke discriminatieverbod wordt nageleefd. Het is toch de evidentie zelf dat een overheid zelf haar eigen wetten probeert te handhaven. Dat is effectief een fundamenteel sluitstuk van een waarachtig discriminatiebeleid. Je kunt sensibiliseren zo veel je wilt, je kunt zo veel campagnes lanceren als je wilt, als het wettelijke discriminatieverbod dode letter blijft, dan klinken al die woorden van gelijke kansen en van sensibilisering, bijzonder hol. Daarom is handhaving belangrijk, namelijk om alle andere inspanningen extra te versterken.

Waar knelt nu het schoentje? Dat zeggen eigenlijk alle experten, dat zegt ook de sociale inspectie. In haar jaarrapport bijvoorbeeld zegt die: "Het is moeilijk om discriminatie vast te stellen want we hebben de instrumenten niet om die feiten vast te stellen." De enige manier om die realiteit in beeld te brengen, die realiteit van discriminatie of niet-discriminatie, is nu net met praktijktesten. Daarom zijn praktijktesten absoluut noodzakelijk om van een effectief discriminatiebeleid te kunnen spreken. Dat gaat over een objectieve vaststelling, waarbij de werkgever effectief nog een wederwoord heeft.

Als ik collega Hofkens heb gehoord, blijkt eens te meer dat er over praktijktesten gigantisch veel vooroordelen, misverstanden en miskenning bestaan. Een praktijktest is geen sanctie-instrument, maar het is ook geen gelanceerde heksenjacht. Absoluut niet, want het gaat net vaststellen welke werkgevers de wet respecteren en welke niet. Het brengt de realiteit in kaart. Het overstijgt de welles-nietesdiscussie. Dat is het essentiële aan de praktijktesten. Het is evenmin een schandpaal. Federgon heeft nu net aangetoond dat door de praktijktesten die zij hebben georganiseerd, je kon vaststellen dat heel wat werkgevers het discriminatieverbod respecteren, maar dat er ook een groot deel van de werkgevers dat niet doen. Dan kan je daarmee aan de slag gaan. Dan kan je met die werkgevers afspraken maken en zorgen voor verbetering. Nu kan je dat niet doen, want je hebt gewoon geen beeld van die realiteit. Daarom zijn de praktijktesten van fundamenteel belang.

Dat Federgon zelf praktijktesten organiseert, is prima. Dat is een vorm van zelfregulering. We hebben daar geen probleem mee. Dat is een vorm van interne kwaliteitscontrole. Maar laat ons wel wezen, dat ontslaat de overheid niet van haar verantwoordelijkheid om de naleving van wetten te controleren. Mijnheer Hofkens, u kunt toch niet ernstig beweren dat op dat vlak zelfregulering voldoende is. Een discriminatieverbod is een wet van openbare orde. We doen dat inderdaad als het gaat over verkeersregels. Laat er ons ook voor zorgen dat wanneer het gaat om menselijk verkeer, we er alles aan doen om de naleving van de wetten te controleren en te handhaven. Dat is een taak van de overheid.

Jan Hofkens (N-VA): Er wordt vaak gezegd dat er geen sanctionering is, maar er bestaat al een sanctioneringsmechanisme. De uitzendsector is zichzelf gaan organiseren na de veroordeling van een van de grote uitzendkantoren die er is gekomen zonder de praktijktesten die u bepleit, maar met het bestaande

instrumentarium. Niet langer dan drie weken geleden is er een boekje gepubliceerd van een collega die over discriminatie op de arbeidsmarkt het juridisch veld in kaart brengt. Hij citeert daarin 93 vonnissen en arresten. Waar gaan die over? Over discriminatie. Er is wel degelijk rechtspraak en sanctionering mogelijk binnen het bestaande instrumentarium. Dat misverstand stuurt u bewust de wereld in door te zeggen dat er vandaag straffeloosheid heerst en dat de praktijktesten dat zullen oplossen. U verkoopt het als een sanctioneringsmechanisme dat dan nog eens geacht wordt te zullen werken. Dat zal het helemaal niet doen.

Yasmine Kherbache (sp·a): Mijnheer Hofkens, ik had het over de vooroordelen ten aanzien van de praktijktesten die u systematisch verder uitdraagt. Ik gaf aan dat de praktijktest een bewijsinstrument is en geen sanctie-instrument.

Als er al eens een veroordeling is inzake discriminatie, bijvoorbeeld in de uitzendsector, dan gaat dat over onderschepte mails die dan via een organisatie terechtkomen op een bureau. Dit dossier ken ik heel goed, want ze kwamen terecht op mijn bureau. Daaruit bleek dat gebruikers en uitzendkantoren ingingen op discriminatoire wensen. Daarmee zijn we naar de inspectie gegaan waardoor men heeft kunnen optreden. Hetzelfde geldt voor Feryn die voor de camera zei dat de klanten geen buitenlanders willen en zij dus geen buitenlanders als werknemer. Dat gaat over onderschepte mails of over een werkgever die voor de camera erkent te discrimineren. Voor de rest kan discriminatie niet worden vastgesteld, want het gaat om communicatie tussen twee privépersonen waar niemand zicht op heeft.

Daarom heeft men in de wetenschap de procedure van de praktijktesten ingevoerd. Zo geeft men op een objectieve manier de realiteit weer waarbij zowel de werknemers als de werkgever recht hebben op wederwoord. U overdrijft als u zegt dat ze een vorm van uitlokking zijn. Neen, het advies van Eubelius geeft duidelijk aan dat, zeker in burgerrechtelijke zaken, feiten kunnen worden vastgesteld. Als uit de feiten blijkt dat het discriminatieverbod wordt overtreden, dan wordt die werkgever voor zijn verantwoordelijkheid geplaatst. Dat is wat de praktijktesten doen.

Maar beperk u dus niet tot dossiers van werkgevers die uitdrukkelijk zeggen dat ze discrimineren, want dat is schuldig verzuim vanwege de overheid. In het jaarrapport van de sociale inspectie staat dat de dienst niet over de nodige instrumenten beschikt om discriminatie te detecteren.

Jan Hofkens (N-VA): Ik wil proberen om uw redenering over de mysterycalls te volgen. U zegt dat de werkgever moet bestraft worden. Ook u zag de reportage met een werkgever die in het kader van zelfregulering een duidelijk beleid voert om niet in te gaan op vragen om te discrimineren. De mysterycaller belt. We zagen in de reportage de consulente op haar stoel heen en weer schuiven nadat ze de vraag kreeg om geen allochtoon te sturen. Uiteindelijk gaat ze op de vraag in. Wat wordt zo aangetoond? Dat bewijst niet dat de werkgever discrimineert, want het intern beleid van de werkgever stelt uitdrukkelijk dat er niet mag worden gediscrimineerd. Dat bewijst uitsluitend dat die consulente aan de telefoon wenst in te gaan op de vraag om te discrimineren. Ik kan daar op sommige momenten nog begrip voor opbrengen. Wat moet die werkgever in dat geval doen? Haar ontslaan om dringende redenen?

Yasmine Kherbache (sp·a): Mijnheer Hofkens, het is jammer, maar kennelijk hebt u de uitgebreide memorie van toelichting bij mijn voorstel niet of niet grondig gelezen. Praktijktesten zorgen ervoor dat de feiten naar boven komen, zodat het beleid kan ingrijpen. Als zo blijkt dat uitzendconsulenten ingaan op discriminerende vragen, dan kan men in de eerste plaats die consulenten erop wijzen dat dit niet mag. Men kan het diversiteitsbeleid daarop dan focussen. Praktijktesten staan toe om de samenleving duidelijk te maken in welke sectoren nog een groot probleem bestaat. Dat zou het beste instrument zijn om te sensibiliseren, veel meer dan alle

campagnes, want die worden gezien als vehikels van holle slogans. Want de overheid onderneemt in de praktijk niets om het discriminatieverbod af te dwingen. Als een consulent over de schreef gaat, kan men een verbetertraject uitwerken. Zo werk je aan verbeteringen, stap voor stap, in elke sector.

Zelfregulering is prima, maar het ontslaat de overheid niet om haar kerntaak – de naleving van wetten – te controleren en af te dwingen. Ik pleit er dus voor dat de overheid haar verantwoordelijkheid neemt, zoals ook Federgon met een interne kwaliteitscontrole doet. De overheid moet zelf praktijktesten organiseren om de naleving van het antidiscriminatieverbod af te dwingen. Praktijktesten moeten een eerlijke kans krijgen. De afgelopen maanden heeft men zich uitgeput in het bedenken van argumenten om die van tafel te schuiven. Eerst kwam men met juridische argumenten, tot het advies van Eubelius duidelijk maakte dat een juridische omkadering nodig is om ze mogelijk te maken. Uit de hoorzitting blijkt dat praktijktesten een efficiënt sluitstuk zijn van een echt antidiscriminatiebeleid. Ze zorgen ervoor dat eenieder een eerlijke kans krijgt.

Ik begon met te verwijzen naar Martin Luther King, want hij was een gedreven voorvechter van een gelijke behandeling. Na jaren van constructief prediken werd hij erg ongeduldig, en terecht. Ik citeer hem: "We moeten en zullen vrij zijn, en we willen die vrijheid nu. We willen die niet de komende 150 jaar met een theelepeltje ingelepeld krijgen."

Ik kan het niet beter illustreren. Beste collega's, het vertrouwen in de politiek zit op een dieptepunt. Het geduld van al degenen die dagelijks op een muur van discriminatie botsen, is op en maakt plaats voor desillusie en soms zelfs voor regelrechte afkeer. Wij kunnen – dat is onze verantwoordelijkheid – die negatieve trend keren. Dat doen we door daadkracht te tonen en te tonen dat we ook in deze moeilijke discussie effectief tot een consensus kunnen komen.

Daarom wil ik ervoor pleiten om het amendement van de heer Annouri en mezelf goed te keuren, om praktijktesten georganiseerd door de overheid een eerlijke kans te geven en effectief in te voeren, om het discriminatieverbod op een deftige manier te kunnen controleren. Ik dank u. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De heer Depoortere heeft het woord.

Ortwin Depoortere (Vlaams Belang): Voorzitter, collega's, er mag toch één dissidente stem aan bod komen in dit debat. Ik ben blij dat ik daarvan de vertolker mag zijn. De Vlaams Belangfractie zal dit voorstel van resolutie niet goedkeuren, en wij hebben daar redenen voor. In de eerste plaats wordt op zijn minst een sfeertje gecreëerd waarbij sommige werkgevers aan de maatschappelijke schandpaal worden genageld, omdat zij bij hun aanwervingsbeleid voorrang zouden geven aan sollicitanten van het eigen volk.

In de toelichting van het voorstel van resolutie inzake discriminatie op de arbeidsmarkt van personen met een migratieachtergrond, die door de meerderheidspartijen werd ingediend, staat onder andere letterlijk te lezen dat discriminatie bij aanwerving meespeelt als een van de verklaringen van de lage werkzaamheidsgraad bij vreemdelingen of personen met een migratieachtergrond. Dat zou dus willen zeggen dat werkgevers bij een keuze tussen twee sollicitanten met dezelfde capaciteiten de voorkeur zouden geven aan iemand met een Vlaamse naam en een blanke huidskleur. Sta ons toch toe dit zeer sterk te betwijfelen. Moet er omgekeerd niet veeleer worden gekeken naar de inspanningen die sollicitanten al dan niet willen leveren om een job te krijgen?

Maar zelfs dan nog, laten we gaan naar de essentie en dat is voor ons nog fundamenteler: wij vinden dat werkgevers, zowel kleine middenstander als grote bedrijfsleiders, het recht hebben om te kiezen wie voor hen werkt. Het is een

fundamenteel recht dat de burgers een principiële vrijheid genieten en helemaal niet gebonden zijn aan een neutraliteitsplicht. En dat recht moet dus ook gelden op de arbeidsmarkt en bij aanwervingen.

Ik zal niet te veel woorden vuilmaken aan het absurde voorstel van Groen en sp.a om vermeende discriminaties ook nog eens uit te lokken via anonieme sollicitaties. Zelfs de meerderheidspartijen hadden door dat het installeren van een 'big brother'-samenleving niet in goede aarde zou vallen bij hun kiezers.

Maar het zou de meerderheidspartijen wel sieren, mochten ze niet zo rond de hete brij blijven draaien. Want als ze eerlijk met zichzelf en logisch willen zijn, dan zullen zij noodgedwongen moeten toegeven dat de consequentie van het voorstel van resolutie een vorm van positieve discriminatie is, namelijk het voorrang geven bij aanwerving aan vreemdelingen die vermeend slachtoffer zijn van discriminatie. De weg naar de verplichte quota ligt bij dezen dus open.

En wie, beste collega's, zal bepalen wie wie discrimineert? Wie zit in de benadeelde positie en wie niet? Moet een Turkse bakker uit de Sleepstraat in Gent worden veroordeeld omdat hij geen Marokkaanse dame in dienst wil nemen? Natuurlijk niet. Moet een Marokkaanse kapper uit Borgerhout worden verplicht om een Vlaamse katholieke kapster aan te werven? Natuurlijk niet. Waarom zou een Vlaamse ondernemer dan wel moeten worden beknot in zijn keuzevrijheid? Waarom zou de Vlaamse werkgever wel moeten meestappen in dit politiek correcte verhaaltje?

Dit voorstel van resolutie raakt, collega's, aan de fundamenten van de vrijheid in onze samenleving. De kern is juist dat het handelen van de burgers en dus ook van werkgevers niet objectief en redelijk moet worden verantwoord tegenover de overheid.

Ik volg dan ook volledig de terechte pleidooien van professor Matthias Storme – wellicht welbekend bij sommige leden van de N-VA-fractie – die stelt: "De antidiscriminatie is zelf discriminerend: zij geeft niet aan iedereen dezelfde keuzevrijheid bij contacten en contracten, maar ontneemt die vrijheid aan de ene partij en niet aan de andere. Zo is het verbod om bij het sluiten van arbeidsovereenkomsten te discrimineren een verbod dat uitsluitend de werkgever treft; er is nog nooit een werknemer verplicht om te rechtvaardigen waarom hij bepaalde soorten werkgevers wenst en andere niet."

Voorzitter, collega's, in het bijzonder de collega's van Open Vld en N-VA, ik wens jullie tot slot veel succes. Veel succes om de vele ondernemers te overtuigen dat zij geen keuze meer hebben in hun aanwervingsbeleid. Ik wens jullie veel succes om hun uit te leggen dat zij voortaan verplicht voorrang moeten geven aan vreemdelingen, ook als die niet voldoen aan hun kwaliteitseisen. Ik wens jullie veel succes om hun uit te leggen dat er vanaf nu streng op zal worden toegekeken hoe zij hun bedrijfsbeleid voeren.

Het Vlaams Belang stapt als enige partij dus niet mee in deze mallemolen waar vrijheden worden opgeofferd op het altaar van de politieke correctheid. Het Vlaams Belang zal dus wel het recht om te kiezen – ook op de arbeidsmarkt en ook bij aanwervingen – blijven verdedigen, tegen de stroom in. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de stemming over het amendement en de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN DECREET van Kathleen Helsen, Jo De Ro, Koen Daniëls, Jos De Meyer, Kris Van Dijck en Ingeborg De Meulemeester houdende dringende tijdelijke maatregelen in het kader van een stijgend aantal anderstalige kleuters en inzake flexibilisering van de programmatiemogelijkheden onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het secundair onderwijs
– 551 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 3

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Koen Van den Heuvel bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van decreet van Kathleen Helsen, Jo De Ro, Koen Daniëls, Jos De Meyer, Kris Van Dijck en Ingeborg De Meulemeester houdende dringende tijdelijke maatregelen in het kader van een stijgend aantal anderstalige kleuters en inzake flexibilisering van de programmatiemogelijkheden onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het secundair onderwijs.

De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (CD&V): Het gaat om een voorstel van decreet dat op 1 november in werking zou moeten treden. Ik denk dat bij dezen duidelijk is aangetoond dat dit het best vandaag wordt behandeld.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Voorzitter, dit is eigenlijk een voorstel van decreet dat twee duidelijke luiken inhoudt: enerzijds de flexibilisering van de programmatiemogelijkheden voor het secundair onderwijs en anderzijds onthaalonderwijs voor kleuters. Het eerste luik, over het secundair onderwijs, dat moet ingaan op 1 november, is hoogdringend. Ik wil daar in meegaan met de meerderheid. We willen dat ook goedkeuren. We steunen die flexibilisering van die programmatiemogelijkheid. *(Opmerkingen van de voorzitter)*

Ja, een deel is dringend en moet met spoed worden behandeld, maar een ander deel is dat niet. Daarom zouden we amendementen willen indienen. Maar omdat we dat nu hebben doorgekregen, hebben wij die kans niet meer.

Dus wij vragen de meerderheid om fair te zijn en om het deel dat hoogdringend is, nu te behandelen, en het andere deel met een week uit te stellen zodat wij amendementen kunnen indienen die het decreet Onthaalonderwijs voor Anderstalige Nieuwkomers (OKAN) voor kleuters – de aanpassing – zouden verbeteren. Dat is mijn vraag. Er is een stuk hoogdringend, maar er is ook een stuk niet-hoogdringend.

De voorzitter: Als u amendementen wilt indienen, dan krijgt u die kans, en schors ik de vergadering tot uw amendementen zijn ingediend. Dan delen we die uit en stemmen we daarover. Dat is geen enkel probleem.

De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): In tegenstelling tot wat wordt gezegd, roepen we niet alleen de hoogdringendheid in voor het secundair onderwijs, maar ook voor het kleuteronderwijs, het tweede luik. Het gaat misschien pas in na de vakantie, maar die kinderen moeten nu al naar school gaan. Er zijn nogal wat schoolbesturen die er best van worden overtuigd dat die middelen er komen. Als we te lang wachten met dat signaal, dan verliezen we tijd op het terrein. Ik heb zelf in de commissie de namen genoemd van een aantal kinderen die na de herfstvakantie in de stad Vilvoorde naar school gaan. Het is goed voor die

schoolbesturen en leerkrachten om te weten dat deze wetgeving hier vandaag met spoed wordt behandeld en dat de middelen beschikbaar zullen worden. Er zijn zelfs scholen die gaan prefinancieren. Maar prefinancieren kun je pas doen als het parlement duidelijk stelling heeft ingenomen dat deze wetgeving er moet komen. De spoed is dus niet alleen vereist voor het secundair onderwijs, maar ook voor de andere delen.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Ik treed de heer De Ro bij. We hebben hier twee weken geleden in de commissie Onderwijs over gesproken. Mevrouw Meuleman, vorige week hebt u hierover een actuele vraag gesteld. We moeten die scholen zekerheid bieden. Binnen de begroting is een budget uitgetrokken om een aantal stappen te kunnen zetten. Het is goed dat we nu duidelijkheid creëren en niet moeten wachten tot volgende week. Het is goed dat we vaart nemen en dat we voor alle scholen – kleuter-, lager en secundair onderwijs – duidelijk maken wat er staat aan te komen zodat zij zich kunnen organiseren.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Vanuit mijn ervaring in de stad Sint-Niklaas moet ik de heer De Ro volledig gelijk geven. Er is hoogdringendheid vereist voor het geheel.

Elisabeth Meuleman (Groen): Voorzitter, dan vraag ik u om de vergadering te schorsen zodat wij onze amendementen kunnen indienen.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman, als u akkoord gaat met de spoedbehandeling, dan gaan we over tot de spoedbehandeling. Intussen kunt u amendementen voorbereiden en indienen. Ik kan moeilijk gedurende uren de vergadering schorsen. Dat is toch ook niet de bedoeling. U kennende, weet u perfect wat u in dat amendement wilt zetten. Dat is toch positief gezegd?

Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Is het parlement het eens met dat voorstel tot spoedbehandeling? *(Instemming)*

Dan stel ik voor dat het voorstel van decreet van Kathleen Helsen, Jo De Ro, Koen Daniëls, Jos De Meyer, Kris Van Dijck en Ingeborg De Meulemeester houdende dringende tijdelijke maatregelen in het kader van een stijgend aantal anderstalige kleuters en inzake flexibilisering van de programmatiemogelijkheden onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het secundair onderwijs onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? *(Instemming)*

Het incident is gesloten.

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Kathleen Helsen, Jo De Ro, Koen Daniëls, Jos De Meyer, Kris Van Dijck en Ingeborg De Meulemeester houdende dringende tijdelijke maatregelen in het kader van een stijgend aantal anderstalige kleuters en inzake flexibilisering van de programmatiemogelijkheden onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het secundair onderwijs.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Helsen heeft het woord.

Kathleen Helsen (CD&V): Ik zal een toelichting geven bij de verschillende artikelen omdat het voorstel van decreet pas nu is bezorgd en er een onmiddellijke behandeling wordt gevraagd.

We hebben mogen vaststellen dat er een vluchtelingenstroom is die ook zijn consequenties heeft voor het onderwijs, waar die kinderen en jongeren moeten worden opgevangen. Dit voorstel van bepalingen is een voorstel van tijdelijke aard, van 1 januari 2016 tot 30 juni 2016, wat de ondersteuning van anderstaligen in het kleuteronderwijs versterkt en de programmatie van het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers (OKAN) in het secundair onderwijs versoepelt.

Het voorstel van decreet bestaat uit acht artikelen. Zoals altijd bij Onderwijs, begint artikel 1 met het gegeven dat het om een gemeenschapsaangelegenheid gaat. Het laatste artikel, artikel 8, geeft aan dat het een voorstel van decreet is dat ingaat op 1 november.

Ik zal nu de andere artikelen kort toelichten. De artikelen 2 tot en met 5 gaan over basisonderwijs, de artikelen 6 en 7 over de programmatie in het secundair onderwijs.

In artikel 2 staat dat de Vlaamse Regering voor de omkadering voor het schooljaar 2016-2017 een systeem zal uitwerken dat de lestijden volgens de schalen in het kleuteronderwijs hertelt op 1 juni 2016 voor scholen met een stijging van niet-Nederlandstalige kleuters jonger dan 5 jaar. In de artikelen 3 tot en met 5 staat opgenomen dat anderstaligen, jonger dan 5 jaar, momenteel geen omkadering hebben zoals anderstalige nieuwkomers van 5 jaar en ouder. Daarnaast tellen de meeste scholen op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar en dus vertaalt de stijging van het aantal leerlingen zich pas met vertraging in de scholen. Daarom wordt er tijdelijk, voor het schooljaar 2015-2016, voorzien in een extra financiële ondersteuning voor bijkomende anderstaligen jonger dan 5 jaar. Scholen hebben recht op 950 euro ondersteuning per bijkomende niet-Nederlandstalige, jonger dan 5 jaar, die de school op de eerste schooldag van februari 2016 telt.

Het stimuleren van de totale ontwikkeling van kleuters is zeer belangrijk. In deze regeling bepalen we expliciet dat die bijkomende middelen uitsluitend voor taalstimulering kunnen worden gebruikt.

In artikel 6 is de versoepeling van de programmatie opgenomen, zoals in artikel 7 verder wordt toegelicht. Dat betekent dat een opstart na 1 februari mogelijk wordt. De datum 1 februari geldt echter standaard als tellingsdatum van het leerlingenbestand voor de financiering of subsidiëring van het daaropvolgende schooljaar. Derhalve moet bij een laattijdige opstart, die wij met dit voorstel van decreet mogelijk maken, ook een alternatieve tellingsdatum worden vastgelegd die een verificatie toelaat, voorafgaand aan de berekening van de middelen die de betrokken leerlingen genereren. Naar analogie van wat momenteel al vigeert voor de opleidingen Se-n-Se (Secundair-na-Secundair) en hbo5-verpleegkunde (hoger beroepsonderwijs), wordt die datum op 1 juni vastgelegd. Vanaf het daaropvolgend schooljaar is de gebruikelijke tellingsdatum van 1 februari wel hanteerbaar. Als in het oprichtingsjaar het onthaalonderwijs toch al vóór 1 februari wordt ingericht, kan 1 februari als referentiemoment blijven gelden en wordt van onderhavige alternatieve regeling geen gebruik gemaakt.

In artikel 7 staat dat de huidige organisatie en financiering van het onthaalonderwijs secundaire scholen al toelaat om flexibel in te spelen op snel wijzigende situaties. Zo wordt de extra omkadering van het onthaalonderwijs doorheen het schooljaar aangepast bij stijging of daling van het aantal anderstalige nieuwkomers en kan het aanbod onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers binnen een

scholengemeenschap waar het al wordt ingericht, zonder overheidsgoedkeuring worden uitgebreid. Door de verwachte toename van het aantal anderstaligen moet, waar nodig en flexibel, in meer extra capaciteit kunnen worden voorzien. Dat betekent dat ook scholengemeenschappen waar vandaag geen onthaalklas wordt ingericht, snel dat aanbod moeten kunnen organiseren. De programmatieregeling voor het onthaalonderwijs bepaalt dat een scholengemeenschap waar vandaag nog geen onthaalonderwijs wordt ingericht, daarvoor een aanvraag moet indienen bij de Vlaamse Regering en dat aanbod, mits overheidsgoedkeuring, pas kan inrichten vanaf het daaropvolgende schooljaar.

Om korter op de bal te kunnen spelen, wordt de programmatieregeling voor dit structuuronderdeel nog dit schooljaar, namelijk vanaf 1 november 2015 - vandaar de spoedbehandeling –, versoepeld en dat tot zolang de Vlaamse Regering van oordeel is dat de vluchtelingencrisis stabiliseert of afneemt. Concreet betekent dit dat de adviesprocedure evenals de beslissingsbevoegdheid van de Vlaamse Regering ongewijzigd blijven, maar dat programmaties doorheen het volledige schooljaar mogelijk worden. De Vlaamse Regering zal haar beslissingen binnen een kort tijdsbestek nemen en zich expliciet baseren op het criterium of het bestaande aanbod wel of niet de behoeften aan onthaalonderwijs dekt. De Vlaamse Regering krijgt dus delegatie om vast te leggen vanaf welk schooljaar teruggekeerd wordt naar de gewone programmatieregeling.

Dit geeft weer wat er in de verschillende artikelen van het voorstel van decreet is opgenomen.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Voorzitter, mevrouw Helsen had de ondankbare taak om dit zo kort mogelijk te houden en heeft aan een snel tempo de artikelen doorgenomen. Ik wil daar namens mijn fractie een en ander aan toevoegen. Trouwens, bedankt Kathleen, voor de inspanningen van de afgelopen weken.

Collega's, met dit spoedvoorstel van decreet bewijst het Vlaams Parlement zijn capaciteit en competentie om maatschappelijke noden en uitdagingen snel op te pikken en om te zetten in wetgeving. Als die wetgeving onvolledig of krakkemikkig is, moet een parlement snel ingrijpen, en dat doen we nu.

Dankzij dit voorstel van decreet kunnen scholen die zich nu al voorbereiden om na de herfstvakantie jongeren tussen 12 en 18 op te nemen die hier zijn toegekomen door de asielcrisis, effectief in de school op te vangen. Vlaanderen heeft dat al eens gedaan. Ik zie de heer Landuyt in mijn richting kijken. In de periode dat u mee in de regering zat, zijn we van een handvol scholen – ook secundair – naar meer dan veertig gegaan op een aantal jaren tijd. Zonder dit voorstel van decreet kunnen we dat nu niet meer, want ondertussen is de regelgeving veranderd.

Dankzij dit spoedvoorstel van decreet kunnen scholen die kinderen binnenkrijgen door de asielcrisis tussen 2,5 en 5 jaar rekenen op onze steun. 950 euro zouden ze krijgen voor taalstimulering en het versterken van het Nederlands. Daarnaast bieden wij ook – en daarvoor hebben we heel de pot van 3,1 miljoen euro veil – aan scholen die ten opzichte van vorig jaar een enorme stijging kennen van het aantal anderstalige kleuters, diezelfde ondersteuning.

Als er in een gemeente of in de nabijheid nog een asielcentrum opent na 1 februari – en ik denk dat niemand van de commissie Onderwijs noch van enige andere commissie, denkt dat op 1 februari deze crisis plots zal stilvallen – kunnen die kinderen nog instromen na 1 februari en zullen zij via de telling op 1 juni effectief meetellen om les te hebben op 1 september. Ik wil nog eens onderstrepen dat in deze regelgeving, in tegenstelling tot de onthaalklassen in het basisonderwijs, elk kind zal tellen vanaf het eerste kind en dat men geen zes kinderen moet verzamelen.

Zijn we er nu? Als dit voorstel van decreet straks wordt goedgekeurd, is het Vlaamse onderwijs dan helemaal klaar? Qua wetgeving en budget wel, maar onderschat de situatie niet. De opvang van kinderen die een paar weken geleden nog in een oorlogssituatie zaten en een helse weg naar hier hebben afgelegd, zal niet altijd van een leien dakje lopen. Vandaar dat het in de beslissing van de Vlaamse Regering ten opzichte van een aantal spoedmaatregelen om de vluchtelingencrisis op te vangen, heel belangrijk is dat er ook middelen gegaan zijn naar Welzijn. Deze week zei de minister nog in de commissie Welzijn dat er een call is naar instellingen die willen werken aan traumabegeleiding van deze kinderen. Namens iedereen van de commissie Onderwijs kan ik zeggen dat dit meer dan noodzakelijk is. Ik hoop dat er op die oproep massaal gereageerd wordt door centra voor geestelijke gezondheidszorg, centra voor leerlingenbegeleiding, universitaire en andere ziekenhuizen, kinderziekenhuizen, zodat de leerkrachten en directies niet alleen qua wetgeving en budget maar ook vanuit Welzijn worden gesteund. Dan zullen we het echt wel kunnen.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Mevrouw Helsen heeft de grote lijnen goed geschetst. Ook van onze kant: het lijkt soms eenvoudig om zaken aan te passen, maar in de praktijk blijkt dat niet altijd zo evident te zijn.

Artikel 3 van dit voorstel van decreet geeft heel goed weer wat de breedte is: een dringende maatregel in het kader van het stijgend aantal leerlingen met als thuistaal niet de onderwijstaal.

Waarom is het belangrijk om dat zo breed te formuleren? Omdat Vlaamse scholen vandaag al sterk worden geconfronteerd met een extra instroom van anderstalige leerlingen, die we in het jaar waarin ze instromen in het kleuteronderwijs niet honoreren. Daar komen uiteraard de kinderen van vluchtelingen bovenop. We hebben dus een dubbele uitdaging in ons onderwijs. Voor de N-VA is het belangrijk dat de groep die we met die maatregelen in het kleuteronderwijs ondersteunen, niet het Nederlands als thuistaal heeft. Ook de extra kinderen die al in Vlaanderen leven en er in het kleuteronderwijs bij komen, maar de onderwijstaal niet machtig zijn, vormen een extra uitdaging voor ons onderwijs.

Om te zorgen voor de kwaliteit van zowel de kinderen die er al zijn als de extra instappers, of het nu gaat om kinderen met een oorlogsverleden of kinderen die hier vandaag al leven en ook niet het Nederlands als thuistaal hebben, trekken we voor die min 5-jarigen 950 euro uit om rechtstreeks in te zetten. Het is een rechtstreekse inzet voor activiteiten die het Nederlands versterken. Dat maakt dat kinderen in ons onderwijs aansluiting kunnen vinden. Dat maakt dat kinderen vlot kunnen doorstromen. Recent onderzoek toont het aan: als de thuistaal niet het Nederlands is, heb je driemaal meer kans om ongekwalificeerd uit te stromen.

Op dit moment is er in het kleuteronderwijs niets. Deze maatregel zet daarop in. Onderwijs heeft een manier van tellen. Op 1 februari tel je, en dat genereert middelen voor het schooljaar nadien. Elke leerling die er na 1 februari bij komt, telt niet meer. In dit voorstel van decreet maken we dat er wel een extra telling komt op 1 juni. Zo kan de school met een aangroei van kinderen die het Nederlands niet machtig zijn, wel degelijk op 1 september van het volgende schooljaar middelen ontvangen. Dat is cruciaal. Zo geven we die scholen de zekerheid dat als ze opvangen, ze daarvoor middelen genereren.

In het secundair onderwijs is er een programmatieprocedure aan verbonden, die de snelheid waardoor we soms worden gevat in ons onderwijs, niet respecteert. Daarom voorziet het voorstel van decreet in een soepelere en snellere manier die ervoor zorgt dat de scholen die willen programmeren, dat snel kunnen doen. De hoogdringendheid is er gekomen omdat we zowel het kleuteronderwijs dat niets

heeft en nu wel degelijk iets zal krijgen voor alle aangroei van anderstaligen, als het secundair onderwijs willen garanderen dat ze op extra middelen kunnen rekenen.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp·a): Iets is inderdaad beter dan niets, en snelheid is beter dan traagheid. Maar nu moet u ons toch toelaten te zeggen dat we worden gevraagd om op heel erg korte termijn een voorstel van decreet te beoordelen waarover in de diepte al wat discussie is gevoerd in de commissie en in de plenaire vergadering.

We vinden OKAN een goed systeem: scholen extra middelen geven om nieuwkomers, ook kinderen van niet-erkende en erkende vluchtelingen op te vangen, en kinderen van wie de thuistaal niet het Nederlands is, extra te omkaderen. Dat is de evidentie zelve. Dat we OKAN flexibiliseren en uitbreiden tot ons hele leerplichtonderwijs vindt sp.a een zeer goede zaak. Het is positief dat de meerderheid dit voorstel van decreet indient. We zijn ook blij dat we als oppositie werden gevraagd om dit mee te ondertekenen, om mee van gedachten te wisselen.

De sp.a-fractie heeft geoordeeld om niet mee te tekenen, maar wel een amendement op het voorstel van decreet in te dienen. We zijn zeer positief over de flexibilisering van de OKAN-middelen in het secundair onderwijs. Dat is vooral het element dat de hoogdringendheid vraagt en behoeft. We hadden graag onze handtekening mee onder dat luik van het voorstel van decreet gezet. We hebben gesuggereerd aan de leden van de meerderheid om het voorstel van decreet in die zin op te splitsen.

Voor OKAN in het kleuteronderwijs hebben we wel een aantal extra opmerkingen. Scholen zullen u zeggen dat de extra middelen heel welkom zijn wanneer er vluchtelingenkinderen en kinderen wier thuistaal niet het Nederlands is, instromen. Dat staat als een paal boven water. Maar we vrezen dat 3,5 miljoen euro niet zal volstaan om de influx effectief te kunnen omkaderen. We gaan er dan ook van uit dat die 3,5 miljoen euro, die hopelijk in de begroting zal worden voorzien, slechts een opstapje zal zijn en dat het bedrag bij de begrotingscontrole drastisch verhoogd zal worden.

Inhoudelijk hebben we drie opmerkingen. Eigenlijk wordt niet voorzien in de werkingsmiddelen voor kleuters als ze worden ingeschreven na 1 februari 2016. Er is dan geen stijging, en dat betreuren we. We denken dat men zich effectief aan de budgettaire beperkingen heeft moeten houden. De 3,5 miljoen euro zal niet volstaan, en dat weten de leden van de meerderheid ook.

Onze tweede opmerking is heel fundamenteel en niet budgettair van aard. Ze gaat over wat men precies met die extra middelen denkt te moeten doen of wat men aan scholen vraagt te zullen doen. Daar moeten we ons aansluiten bij het advies dat de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) al herhaaldelijk heeft afgeleverd inzake OKAN. De extra omkadering die scholen wordt geboden, zowel in lestijden als in werkingsmiddelen, moet erop gericht zijn om de totale persoonlijkheidsontwikkeling van kleuters te dienen.

Het toeval wil nu dat mensen op het terrein, in het werkveld, zeggen dat het heel weinig zin heeft om kinderen taalles te geven, om aan kleuters tussen 2,5 en 5 jaar taalinitiatie Nederlandse les te geven. Wat veel beter werkt in de praktijk, is om in de vakdidactiek, in de pedagogie, in de klasomgeving, participatief te werken met de kleuters, de nieuwkomers, om met ouders te werken, om sociaalpsychologisch extra aandacht te geven aan die jongeren en om effectief ook rond

taalontwikkeling te werken, maar dan ook in de eigen taal, de thuistaal, om zo ook de versterking van het Nederlands al doende te leren.

Het is daarom dat wij niet akkoord gaan met wat in het ontwerp van decreet staat, namelijk dat de extra middelen vooral gericht moeten zijn op taalinitiatie. Wij denken dat het tot de autonomie van de school behoort om daar breder mee om te gaan, om de totale ontwikkeling van kleuters maximaal te kunnen versterken.

We denken, voorzitter, dat de meerderheid dit ook weet, want in de memorie van toelichting staat heel duidelijk dat het stimuleren van de totale ontwikkeling van kleuters belangrijk is. Om daarna, waarschijnlijk op vraag van één bepaalde partij van de meerderheid, heel duidelijk te stellen dat de bijkomende middelen uitsluitend voor taalstimulering kunnen worden gebruikt, bijvoorbeeld voor het aanstellen van het onderwijzend personeel in het teken van initiatie en versterking van het Nederlands. Nochtans zegt het Vlor-advies in elk wetenschappelijk onderzoek dat net voor die kleuters de participatie in de schoolse omgeving veel belangrijker is dan Nederlandse taalinitiatie. En dat het resultaat beter is indien men ook respect heeft voor de thuistaal en werkt met de thuissituatie. We gaan er dus van uit dat ons amendement ook door verschillende partijen van de meerderheid, die dit ook weten, zal worden gesteund.

Een derde opmerking is dat wat betreft de 950 euro waarin men extra voorziet voor de ingeschreven kleuters tussen 1 februari 2015 en 2016, de stijging, ook effectief 'gekleurd' moet zijn. Iedereen is het erover eens dat de middelen die erbij komen, niet moeten geïnvesteerd worden in een nieuwe speelplaats of een nieuwe schommel, maar dat ze effectief moeten toekomen bij de kinderen die nieuwkomers zijn, die een andere thuistaal hebben. Ook de inspectie moet dit kunnen controleren zodat gekleurd geld effectief gekleurd geld blijft, weliswaar met respect voor de autonomie en de didactiek van de kleuteronderwijzers en het pedagogisch project van de betrokken scholen.

De sp.a-fractie zal zich dus onthouden met betrekking tot het geheel als ons amendement niet zou worden goedgekeurd, maar we kunnen ons dat nauwelijks voorstellen, collega's van de meerderheid.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Voorzitter, het betoog van mijn fractie is gelijkaardig. We wachten al een tijdje op dit voorstel van decreet, dat ten eerste een flexibilisering voor onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het secundair onderwijs mogelijk maakt, en ten tweede ook onthaalonderwijs voor kleuters mogelijk maakt. Ik heb daar al een aantal vragen over gesteld, onder andere vorige week in de plenaire vergadering.

Toen bleek dat het allemaal zo moeilijk liep omdat één partij vragende partij was voor het opzetten van een soort koehandel, waarbij die onthaalklassen voor anderstalige nieuwkomers enkel zouden worden toegekend als een deel qua gelijke onderwijskansen ook zou worden ingezet voor taalbadklassen. Voor ons was dat absoluut onaanvaardbaar. In het nu voorliggende voorstel van decreet is dat voor een stukje afgezwakt. Het is duidelijk dat onthaalonderwijs voor kleuters er komt en dat dit wellicht geen impact zal hebben op de middelen voor gelijke onderwijskansen, op de SES-middelen (sociaal-economische status). Dat heeft de minister me vorige week toch ook verzekerd.

Op zich is dat dus een goede zaak, maar er zit toch nog wel een zweem in van de gedachte dat onthaalonderwijs voor nieuwkomers zich toch wel vooral moet toespitsen op taalonderwijs, dat de middelen uitsluitend daarvoor moeten worden ingezet. Dat staat ook letterlijk zo in artikel 4 van het voorstel van decreet: "Aan de scholen voor gewoon basisonderwijs die aan één van volgende criteria

voldoen, wordt een extra toelage toegekend uitsluitend voor activiteiten in het kader van initiatie in en versterking van het Nederlands (...)”

Concreet betekent dit dat er voor kleutertjes 950 euro zal worden toegekend. Dat is toch het bedrag dat ons werd meegedeeld. Die centen kunnen dus enkel worden gebruikt voor taalinitiatie. Dat gaat inderdaad lijnrecht in tegen adviezen van de Vlor, maar inderdaad ook van de sector, die spreken van onthaalonderwijs in de breedte, die zeggen dat de totaalontwikkeling van kleuters belangrijk is. De meerderheid schrijft dat zelf ook in haar toelichting, maar gaat dan toch enkel het inzetten van die middelen toelaten voor taalstimulering. Dat is tegenstrijdig. De sociale integratie en het welzijn van kleutertjes die nieuw in ons land zijn, is uitermate belangrijk. Dat dit enkel kan worden ingezet voor taal, is dus een jammerlijke zaak, ook al omdat dit geld niet als werkingsmiddelen kan worden gebruikt.

Het kan over veel kleutertjes gaan, in scholen die in de buurt van asielcentra liggen. Die komen erbij in die scholen, maar die scholen krijgen voor die kleuters geen extra werkingsmiddelen. Ze mogen die middelen immers alleen maar inzetten voor taalstimulering. Die kleutertjes zullen toch ook mee moeten gaan als er een uitstap is. Die zullen toch ook materiaal moeten hebben in hun klasjes. Voor dat alles krijgen die scholen dus geen extra middelen, want dat geld dat hun wordt toegekend, mag daar niet voor worden gebruikt. Nu weten we hoe krap bij kas de scholen al zitten op het vlak van werkingsmiddelen. In die zin is dat voorstel van decreet, met die beperkende, uitsluitende voorwaarde gericht op taal, voor ons dus echt niet goed. Dit zal scholen toch voor een stuk beperken.

Een andere opmerking is dat die 950 euro extra enkel wordt toegekend voor de kindjes die instappen voor februari. Stel echter dat de Federale Regering in maart of april beslist dat er ergens in een Vlaamse gemeente een asielcentrum zal komen. Die kindjes moeten allemaal nog naar school. Die scholen krijgen dan geen 950 euro extra per kleuter, terwijl scholen bij een asielcentrum waartoe eind januari werd beslist voor alle kleutertjes die naar school zouden gaan, wel 950 euro krijgen. Dat klopt volgens ons niet. Ik meen dat je dit aan alle kleuters moet toekennen, dat je niet kunt discrimineren door dat niet toe te kennen aan kleutertjes die na 1 februari instappen. Je zult als gemeente maar in de situatie verkeren dat je in maart of april zo’n asielcentrum op je grondgebied krijgt.

Dat zijn twee aanpassingen die wij zouden willen doen. We hebben een amendement ingediend op artikel 4, namelijk “uitsluitend voor activiteiten in het kader van initiatie en versterking van het Nederlands” schrappen en vervangen door “voor onthaalonderwijs dat bijdraagt tot het stimuleren van de totale persoonlijkheidsontwikkeling van kleuters”. Zo kunnen die scholen die middelen echt wel gebruiken voor de hele ontwikkeling en de sociale integratie van de anderstalige nieuwkomers.

Het tweede punt is wat complexer om aan te passen. Er moeten verschillende data in verschillende artikelen worden aangepast, onder andere in artikel 173. In de eerste en de tweede paragraaf moet ‘juni’ staan in plaats van ‘februari’. Ook de kleuters die instappen na februari moeten immers recht hebben op die middelen. Dit is echt absurd. Dan wordt het wat complexer in paragraaf 2. We zijn er niet in geslaagd om dat amendement in twee minuten nog uit te schrijven. Ofwel geeft u ons nog wat meer tijd om die aanpassing toch nog te doen en om uit te zoeken wat er veranderd moet worden, ofwel doe ik een warme oproep aan de meerderheid om met die opmerking rekening te houden en om alstublieft ook kleuters die instappen na 1 februari, die extra toelage van 950 euro te geven. Anders is het echt een absurde ongelijkheid. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

De voorzitter: Mevrouw Meuleman, ik heb u daarstraks gezegd dat als u amendementen wilt indienen, u dat kunt doen. Er is een amendement ingediend

op artikel 4. Maar als u eventueel nog meer amendementen wilt indienen, kunt u dat doen. Ik heb dat trouwens ook gezegd aan de fractieleiders van Groen en van sp.a. Ik geef u daar de mogelijkheid toe. Misschien had u in plaats van een uiteenzetting te houden, beter amendementen geschreven. Grapje. *(Gelach)*

De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, wat dat laatste betreft, ben ik het helemaal met u eens. Het zal u bovendien niet verbazen dat ik in tegenstelling tot collega Gennez niet gevraagd ben om dit voorstel van decreet mee te ondertekenen. Ik heb er pas in de late namiddag kennis van genomen, met spoed, zoals dat dan heet. Ik zal me dan ook beperken tot een beknopte toelichting van onze stemhouding ter zake.

Dit voorstel van decreet is onder meer een van de vele gevolgen van de aanhoudende en steeds meer onbeheersbare asielcrisis. De gevolgen manifesteren zich zowel op budgettair als op financieel en op maatschappelijk vlak. Het is ook een van de vele rekeningen die aan de Vlaming gepresenteerd worden, de Vlaming die trouwens niet om die asielinstroom gevraagd heeft en volgens allerlei peilingen ook niet achter het gevoerde beleid ter zake staat.

Bovendien staat de snelheid waarmee dit voorstel van decreet klaargestoomd is en ook met hoogdringendheid aan de agenda toegevoegd en straks gestemd wordt, in schril contrast met de vele noden waarop Vlamingen al jarenlang wachten en waarvoor er nog steeds geen budgetten of voorzieningen zijn.

Ten gronde: wil het Vlaams Belang dat die kleuters en jongeren die hier nu aankomen en die in vele gevallen ook zullen blijven, geen Nederlands leren? Neen, uiteraard niet. Maar die asielinstroom is nog lang niet ten einde en de verschillende regeringen in dit land maken wat ons betreft verkeerde keuzes. Het blijft dus dweilen met de kraan open. Omwille van die argumentatie, voorzitter, zullen wij ons straks op dit met spoed ingediende voorstel van decreet onthouden.

Jo De Ro (Open Vld): Voorzitter, collega Gennez doet een oproep om dit te monitoren. De regering is er heel duidelijk over geweest, ook in de commissie Algemeen Beleid, dat in alle beleidsdomeinen waar we met de gevolgen van de vluchtelingecrisis zitten, er strak zal worden gemonitord. Er is binnen de regering ook een comité voor.

De 3,1 miljoen euro die hier uitgetrokken wordt, is een stukje van alles wat er uitgetrokken wordt. U weet zelf ook dat voor de 5- tot 18-jarigen in het onthaalonderwijs in Vlaanderen er een openendfinanciering is. Dat betekent dat de Vlaamse overheid een veelvoud gaat investeren om die jongeren een jaar die extra bagage, die extra duw in de rug te geven.

Er wordt gezegd dat er een zweem van gedachte in zit dat dit eigenlijk tegen een aantal dingen ingaat. Er wordt verwezen naar wetenschappers en mensen die adviezen geven. Ik heb heel duidelijk de vraag naar spoed gehoord. Vorige week tijdens de actuele vraag van mevrouw Meuleman heb ik een aantal adviezen voorgelezen van de drie grootste koepels waarin staat dat we vooral snelheid moesten maken.

Elke kleuter die instroomt, genereert ook instaplestijden. Scholen krijgen middelen voor de pedagogische methodes die in het kleuteronderwijs worden gehanteerd. Hier geven we extra middelen. De ervaring in mijn thuisstad leert me dat het heel belangrijk is dat die kinderen het Nederlands machtig zijn om ze zo snel mogelijk te integreren tussen alle andere kinderen. Hoe scholen dat doen, met welk handboek, met welke methode, op welke wijze en met welk personeel, is in de sterke traditie binnen het Vlaams onderwijs geheel aan hen. Het is wel

heel duidelijk dat die middelen gekleurd zijn. Het bedrag van 950 euro staat letterlijk in het voorstel van decreet.

Koen Daniëls (N-VA): Waarom is die kleuring zo sterk? Ik verwijs naar het rapport van het Rekenhof: "Opdat de extra middelen een effectief gelijkeonderwijskansenbeleid van de scholen voldoende zouden ondersteunen, kan worden overwogen ze selectiever toe te kennen." Dat doen we bij dezen. We kennen ze selectief toe. Mevrouw Gennez, u zegt: "Laat ze gewoon in de kleuterschool in de omgang met elkaar Nederlands spreken." Ik moet u uit Mechelen toch niet uitleggen dat er kleuterscholen zijn waar de omgangstaal niet het Nederlands is omdat er in sommige klassen nauwelijks kinderen zijn die als thuistaal Nederlands hebben. Hun eerste taal is niet het Nederlands. Ze proberen met elkaar te communiceren, maar ze vinden geen andere kleuters die Nederlands spreken omdat ze er niet zijn.

Er wordt ook gepleit voor het betrekken van de thuistalen. Welke dan juist? Er is een enorme heterogeniteit in de kleuterscholen. Begin maar als kleuteronderwijzer of kleuteronderwijzeres. Welke thuistaal leer je zelf? Hoe ga je ermee om? Hoe betrek je dat? We moeten vooral kijken naar wat gebeurt in de klas en in de school. We kunnen boven de hoofden wel zeggen dat het zal lukken. We ontkennen niet dat het belangrijk is dat kinderen met elkaar spreken, maar er zijn ook nog andere kleuters in die klas waar tijd en energie naartoe moet gaan. De leerkrachten moeten dat rondkrijgen.

De Vlaamse Regering heeft wel degelijk gedacht aan de ouders en het psychosociale aspect. Voor de ouders is er een aparte lijn om NT2 te leren. Voor psychosociaal welzijn is er een aparte lijn met aparte budgetten voor psychosociale ondersteuning. De iets meer dan 3 miljoen dient om de 950 euro te dekken. De hertelling op 1 juni is wel degelijk een hertelling zoals we er nu al kennen. Dat zit in de openendfinanciering. U doet alsof er enkel die 3 miljoen is, maar dat klopt niet. De OKAN-regeling die bestaat in het lager en secundair onderwijs, blijft bestaan. Ook die middelen moet de Vlaamse Regering zoeken op de begroting die onder druk staat. Laat ons kijken naar de merites van het decreet die mevrouw Helsen en de heer De Ro al hebben belicht. We kleuren een aantal zaken in en stellen ze duidelijk in het belang van de kinderen die instromen maar ook in het belang van de andere kinderen en de leerkrachten.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

Kris Van Dijck (N-VA): Mevrouw Meuleman, u betichtte ons vorige week van een koehandel. Ik heb toen duidelijk gezegd wat onze visie in zijn algemeenheid is en dat het nog altijd aan parlementsleden is om visies en gedachten te ventileren.

Ik ben de collega's en de ambtenaren erkentelijk dat ze al die weken hebben gewerkt aan een oplossing voor een acuut probleem. Op dit moment is er in niets voorzien voor anderstaligen in kleuterscholen. Het gaat over maatregelen voor dit en volgend schooljaar. We zijn ervan overtuigd dat de anderstaligheid van onze jongsten er ook morgen en overmorgen nog zal zijn. We denken evenwel dat we hier een grote aanzet geven voor een grote initiatie, zodat ook de allerjongsten mee zijn. We zetten in op maatregelen om het acute probleem aan te pakken, maar we doen dat met een langetermijnvisie voor maatregelen die we in het verleden misschien te lang hebben uitgesteld of niet hebben genomen.

Kathleen Helsen (CD&V): Voorzitter, collega's, vooreerst wil ik mijn dank uitdrukken voor uw waardering vanuit de oppositie voor dit voorstel van decreet. U zegt dat u het anders zou aanpakken. Wij hebben met de budgettaire mogelijkheden voor ogen onderzocht welke maatregelen mogelijk zijn. Ik wil daarbij benadrukken dat we zijn vertrokken van de vaststelling dat er vandaag voor het kleuteronderwijs niets is. U zei dat het positief is dat er middelen worden vrijgemaakt. We deden dat om aan het probleem te remediëren. Precies

om het probleem aan te pakken waarover u een amendement indient, hebben we een extra teldatum, 1 juni, ingelast: om te voorkomen dat de kinderen die na 1 februari instromen voor het volgend schooljaar niet zouden meetellen. Zo willen we zo vlug mogelijk inspelen op de noden.

We zijn er ons ten zeerste van bewust dat de scholen met grote uitdagingen worden geconfronteerd. Vandaar dat we extra ondersteuning van de kleuterscholen willen aanbieden. In de memorie van toelichting is daarover een hele paragraaf opgenomen. U bekritiseert het feit dat heel gedetailleerd wordt gezegd waaraan de middelen mogen worden besteed. We zeggen heel duidelijk dat de scholen de middelen moeten inzetten voor zaken die de kinderen ten goede komen. Scholen moeten heel concreet nadenken over hoe ze met kinderen aan de slag gaan om de taalontwikkeling te stimuleren. Die taalontwikkeling staat niet los van de totaalontwikkeling van het kind. Taal is daarin een centraal gegeven. De kleuterscholen moeten nadenken hoe ze dat in concreto zullen doen. Hoe dat moet gebeuren, leggen we niet op. Mevrouw Meuleman zei dat men kleuterscholen verplicht om de omkadering op te voeren. Neen: we kennen werkingsmiddelen toe, en de scholen kiezen zelf of ze daarmee extra materiaal zullen aankopen dan wel extra personeel zullen aantrekken. Ze krijgen de vrijheid om zelf te kiezen hoe ze de totale ontwikkeling van het kind stimuleren. Wegens de anderstaligheid is extra inzetten op taalontwikkeling nodig.

Vandaar dat wij dat expliciet vermelden. Het veronderstelt dat scholen erover nadenken. Hoe zij dat concreet doen, leggen we als overheid zeer duidelijk niet op en dat willen we in de toekomst ook absoluut niet doen.

Caroline Gennez (sp·a): Dank, mevrouw Helsen en mijnheer De Ro, om inderdaad op te merken dat we niet over de hele lijn negatief zijn over het ingediende voorstel van decreet, integendeel. We hebben ook niet aangekondigd dat we tegenstemmen. We denken wel dat het voor verbetering vatbaar is, mijnheer Van Dijck.

Ik dacht in al mijn goedgelovigheid dat er 3,5 miljoen euro uitgetrokken zou worden, maar u stelt mij teleur, mijnheer De Ro, want u zegt dat het maar om 3,1 miljoen euro gaan. Zelfs 3,5 miljoen euro zou een ontzettend klein bedrag zijn, een druppel op een hete plaat.

We denken dat het onvoldoende zal zijn, omdat men effectief een discriminatie dreigt te veroorzaken voor kleuters die instromen na 1 februari 2016 en vóór 30 juni 2016. Zij zullen niet in aanmerking komen voor de extra toegekende omkadering. Dat lijkt ons een gevaar. Ook de scholen die extra kleuters opvangen na 1 februari 2016, zullen in materiaal moeten voorzien, een kleuteragenda. Misschien is er nood aan een extra juf voor zorgomkadering in de klas of een extra taalinitiator, wie weet. Daar is extra geld nodig. Als het niet kan bij de opmaak, hopen we dat het minstens bij de controle kan worden gepland.

Ik ben blij, mijnheer De Ro, dat u duidelijk zegt dat er is afgesproken dat er zal worden gemonitord dat de middelen toekomen waar ze zijn bedoeld en dat ze effectief ten goede komen van de kinderen met een andere thuistaal of zij die hier zijn toegekomen met hun gezin in het kader van de vluchtelingenproblematiek. Ik stel voor dat we een echt monitoringinstrument ontwikkelen, zodat we in het Vlaams Parlement in het kader van de interministeriële conferentie of het Overlegcomité feedback krijgen over wat waar gebeurt met de extra middelen.

Mijnheer Daniëls, u hebt verwezen naar het onderzoek van het Rekenhof. Dat is appelen met peren vergelijken. Het Rekenhof heeft inderdaad gezegd dat er bijkomende transparantie nodig en mogelijk is om de effectiviteit te meten van de gekleurde werkingsmiddelen. Maar laat nu net uw partij vragende partij zijn, en zo staat het ook in het regeerakkoord, om de middelen niet te kleuren, omdat het geen goede zaak zou zijn. De bandbreedte moet worden verkleind. U bent

net voor een gelijke financiering van elk kind, ongeacht de thuissituatie. Dat staat haaks op wat u nu voorstelt in het kader van deze OKAN-regeling.

Wij zijn consequent. Wij zeggen: als een kind uit een gezin komt waarvan de voorspellende waarde zeer groot is dat zijn kansen op school kleiner zijn, moet je dat kind extra omkaderen en stimuleren, en ook die school extra omkaderen. Wij blijven dat zeggen, of het nu gaat over de OKAN-regeling of de GOK-middelen voor het leerplichtonderwijs. Wij zijn volstrekt transparant en consequent. U zegt op het ene moment a en op het andere moment b.

Elk onderzoek, wetenschappelijk en in de praktijk, wijst uit dat je kleuters niet mag afzonderen. Leraars vragen dat ook. Je mag niet naar een gesegregeerd model gaan, met taalles voor kleuters. Je moet naar een participatief, inclusief model gaan, waarbij je die kleuters in de klas houdt, hen op het gemak laat kennismaken met de nieuwe situatie en laat participeren op een speelse manier, om Nederlands te leren. Dat moet je doen met respect voor hun identiteit en hun thuistaal. De leerwinst is dan het grootst.

Ik vraag me echt af waarom we het licht van de zon blijven ontkennen. Niemand ontkent het belang van de kennis van het Nederlands, maar voor een optimaal resultaat en een maximale leerwinst is ook respect voor de thuistaal nodig. Laten we dat voor eens en voor altijd ook in overweging nemen en ons beleid daarop enten, in plaats van alleen maar dat selectieve en enge te doen, wat ook dit voorstel van decreet naar mijn gevoel te veel suggereert.

Kathleen Helsen (CD&V): Mevrouw Gennez, wat wij in het voorstel van decreet schrijven, belet absoluut niet dat scholen respect hebben voor de thuistaal van kinderen, belet niet dat zij de kinderen niet afzonderen. Ik denk dat wij juist de ruimte creëren zodat scholen zelf kunnen kijken op welke manier zij die middelen inzetten om de kennis, de ontwikkeling van de Nederlandse taal te stimuleren. De scholen krijgen de ruimte om te bepalen hoe ze dat het best doen. Zij hebben – denk ik – toch heel wat expertise. In de stedelijke contexten is men al jaren aan de slag met anderstalige kinderen. Wij laten het net aan hen over om te kijken op welke manier zij die middelen juist gebruiken en op welke manier zij met kinderen aan de slag gaan. Wij vragen in dit voorstel van decreet in geen enkel geval dat er aparte klassen worden gevormd voor anderstaligen in de kleuterschool. Wij vragen in geen enkel geval dat er geen respect is voor de thuistaal van kinderen.

Het decreet laat net de ruimte aan de scholen om te bekijken op welke manier zij de middelen inzetten. Wij vragen echter wel om dat te doen in het kader van taalontwikkeling van jonge kinderen.

Jo De Ro (Open Vld): Mevrouw Gennez, op het einde zat u opnieuw in een modus die minder positief was. Ik wil zelf een antwoord geven.

Het is heel gemakkelijk. Ik heb in de plenaire vergadering van vorige week zes voornamen voorgelezen: Athraa, Albasola, Bahram, Albjona, Taim en Hadi. Dat zijn zes kleuters tussen 2,5 en 5 jaar die door een stedelijke basisschool in mijn thuisstad Vilvoorde zullen worden opgevangen. Het zijn zes kinderen van een raming van 3265 kinderen, 600 vluchtelingenkinderen en 2665 kinderen die als thuistaal niet het Nederlands hebben, die middelen zullen krijgen.

Ik vraag u: hoeveel middelen hadden die zes leerlingen onder de vorige regering, waar een minister van uw partij, minister Smet, deze materie beheerste? Hoeveel hadden die gekregen? Niets.

Hoeveel hadden de kinderen gekregen die zouden zijn ingestroomd na 1 februari? Wanneer zouden die hebben meegeteld? Anderhalf schooljaar nadien. Deze

meerderheid is zo open om u uit te nodigen om dit voorstel van decreet, waarin we meer doen dan vroeger – te weinig volgens u, maar toch een heel pak meer dan vroeger –, mee te ondersteunen. Dan zegt u dat u het vanuit het maximum bekijkt en dat het lager is dan het maximum dat erin zit. Dat vind ik nogal klein.

U zegt dat die middelen na 1 februari er niet komen. Wij hebben in ieder geval goede afspraken met het Rode Kruis dat bij ons het asielcentrum uitbaat. Kinderen zullen niet worden achtergelaten. Als kinderen nood hebben aan de middelen om naar school te gaan, zal de school een stuk verantwoordelijkheid nemen en ook het centrum zelf. Dus ook daar wil ik eerder pleiten voor goede afspraken en de voorbeelden die op het terrein leven volgen.

U vreest voor aparte taalklassen en groepen. U weet het even goed als iedereen die dat thema volgt: onthaalonderwijs in het stukje kleuteronderwijs dat vroeger meetelde en het lager onderwijs heeft daar nooit toe geleid. Wij hebben dat nooit zo gedaan. Wat er wel is, is dat die kleuters lestijden kleuteronderwijs zullen opleveren. Daarbovenop krijgen ze deze middelen. Scholen kunnen die middelen inzetten om die leerkrachten te ondersteunen om het doel – snel Nederlands leren, voldoende Nederlands om met alle andere kinderen mee te kunnen – te bereiken. Nu zitten ze niet apart, want ze worden meestal direct geïntegreerd, zowel in het kleuter- als in het lager onderwijs. Je geeft de scholen die nu de inspanning doen, middelen. Dat is het grote verschil.

Een tweede grote verschil is dat de groei van anderstalige kleuters hier ook wordt meegenomen. Ik kan alvast zeggen dat voor een stad waarin 80 procent van de kleuters anderstalig is, het heel goed is dat het wordt meegenomen door de meerderheid, om de kleuters en de scholen effectief te ondersteunen.

Koen Daniëls (N-VA): Voorzitter, ik wil een aantal zaken zeggen.

In dit voorstel van decreet geven wij werkingsmiddelen. Het rapport van het Rekenhof ging over het onderzoek van de werkingsmiddelen. Wij hebben gedaan wat in het rapport van het Rekenhof staat, namelijk: "Opdat de extra middelen" – 950 euro – "een effectief gelijkeonderwijskansenbeleid van de scholen voldoende zouden ondersteunen, kan worden overwogen ze selectiever toe te kennen."

Mevrouw Gennez, ik begrijp niet wat u eigenlijk zegt. Het rapport gaat over werkingsmiddelen. We geven werkingsmiddelen en we doen dat selectiever.

Wat u zegt over de inconsequentie van het regeerakkoord, is niet juist. Ik verwijs naar de uiteenzettingen die we daarover in de commissievergaderingen hebben gehouden. U doet alsof die gelijktrekking een besparing is. Dat is niet zo, het is niet omdat je de bandbreedte verkleint dat je geen middelen kunt inzetten, specifiek voor andere zaken. Dat staat niet in het regeerakkoord en dat hebben wij ook nooit gezegd.

We moeten ook niet blind zijn voor de realiteit. Uw eigen collega heeft tijdens de plenaire vergadering gezegd dat in de instelling waar zij werkt, jongeren aankomen die na 12 jaar Nederlandstalig onderwijs nog altijd geen Nederlands kennen. Wij vragen ons af hoe het komt dat bepaalde groepen niet in het hoger onderwijs terechtkomen. Dat is niet omdat hun IQ niet hoog genoeg is. Dat komt omdat zij op het vlak van taal afhaken, omdat zij niet in staat zijn om de cursussen te begrijpen en samengestelde zinnen te maken, en dan betreuren wij. Laat ons dan ook alstublieft eindelijk de koe bij de hoorns vatten. Uit het rapport van het Rekenhof blijkt immers dat we de middelen selectiever moeten inzetten. We doen het al jaren en het genereert te weinig effect.

Het gaat nu over een aangroei bovenop de al aanwezige anderstalige kinderen. Er zijn er vandaag al.

Elisabeth Meuleman (Groen): We hebben daar geen commissievergadering over gehad. We krijgen dit voorstel van decreet hier zomaar op onze bank. We kunnen dan ook niet anders dan dit hier te bespreken. Ik hoop dat u daar begrip voor hebt. Ik laat me zeker niet opjagen. Ik wil nog eens herhalen dat we niet gaan tegenstemmen omdat we blij zijn dat er iets is en dat er zeker positieve elementen in zitten.

Men voorziet in extra middelen voor OKAN-kinderen en kinderen van wie de thuistaal niet het Nederlands is. Dat is een goede zaak voor steden als Antwerpen, Gent, Vilvoorde, met een grote populatie anderstalige kinderen omdat er veel meer middelen naar de scholen zullen gaan. Dat zijn niet altijd de kinderen uit sociaal zwakkere milieus of SES-kinderen. Hier wordt enkel gefocust op taal. Daar zullen misschien ook kinderen uit een rijkere Russische familie bij zitten, die dan ook extra middelen genereren. Dat criterium lijkt me dan ook een beetje eng.

In onze amendementen vragen wij niet alleen in te zetten op taal maar ook aandacht te schenken aan de totale ontwikkeling. Ook moeten kinderen die na februari instromen, dezelfde middelen krijgen als kinderen die vóór februari instromen.

Het is misschien mogelijk dat binnen dezelfde enveloppe te doen. Ik denk niet dat het nodig was om daarvoor in veel extra middelen te voorzien. Het zijn er niet zoveel meer van januari tot juni, en er zullen ook niet zoveel asielcentra meer bij komen. Maar misschien had u het criterium thuistaal niet-Nederlands een beetje moeten verfijnen en dat op een andere manier kunnen invullen. Het is perfect mogelijk om met dezelfde middelen een betere regeling te treffen. Het zou al zeer goed zijn wanneer onze amendementen door de meerderheid worden gesteund. Ik denk dat er zeker twee meerderheidspartijen zijn die inzien dat dit belangrijke wijzigingen zijn die voor een beter onthaalonderwijs zouden kunnen zorgen.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp·a): Voorzitter, ik maak me een beetje zorgen over wat de heer Daniëls en mevrouw Helsen zeggen. Die werkingsmiddelen zullen naar de scholen gaan, voor taalonderwijs of voor totale persoonlijkheidsontwikkeling, taal komt overal wel in terug. Scholen moeten zich toch kunnen verantwoorden naar de hogere overheid waarvoor ze die middelen gebruiken? U wilt dat allemaal overlaten aan de scholen, ze mogen zelf beslissen hoe ze dat gaan doen. We moeten de scholen inderdaad niet betuttelen, maar in het verleden hebben ze altijd een GOK-beleidsplan moeten opmaken en nu moeten ze ook een SES-plan maken. Nu wilt u hen daarin vrijlaten.

Ik volg mijn twee collega's hierin: ze vragen hoe u dat gaat controleren. Het is gekleurd geld, u geeft de vrijheid aan die scholen en het zijn alleen de scholen met een groot beleidsvoerend vermogen die vooral inzetten op taal, die daarin zullen slagen. Ik vind dat u wat kort door de bocht gaat door alles aan de scholen over te laten. Daar komen ongelukken van. Zoals mevrouw Gennez zegt, die werkingsmiddelen zullen worden gebruikt, maar niet waarvoor ze bedoeld zijn. Dat vind ik een heel gevaarlijk spoor.

De voorzitter: Collega's, de standpunten zijn stilaan gekend. Ik geef de oppositie nog eens het woord en dan de meerderheid nog eens. We kunnen ook tot 22 uur doorgaan, geen probleem.

Caroline Gennez (sp·a): Om terug te komen op de selectiviteit, mijnheer Daniëls, wij zijn vooral voor effectiviteit. Men genereert maximaal rendement als men de scholen met beleidsvoerend vermogen toelaat om op de brede persoonlijkheidsontwikkeling van die kleuters te focussen, waaronder uiteraard taalverwerving. Dat vind ik een zeer belangrijk element, maar niet het enige. Ook het psychosociale en het participatieve element en ook de thuissituatie tellen mee. We moeten toelaten om alles in kaart te brengen en mee te nemen.

Ik heb helemaal niet gezegd, mijnheer Daniëls, dat er een besparingsoperatie aan de gang is in het kader van de werkingsmiddelen. Er is wel een ideologische discussie aan de gang, namelijk: zet je meer middelen in voor kinderen met een moeilijke thuissituatie of sociaal-economische situatie, met een laag taal- en onderwijsniveau van de moeder, of zet je daar minder op in? Wij kiezen heel duidelijk voor een verbreding, om daar meer op in te zetten zodat men meer kan remediëren voor kinderen uit moeilijkere milieus. Wat u wilt, is om daar minder op in te zetten. Dat is uw volste recht, maar wij hebben een andere ideologische instelling. Wij kijken daar anders naar en daar is niets mis mee. Dat is geen besparing, maar vanuit het oogpunt van effectiviteit en maximale leerwinst zal ons systeem meer garanties bieden. Dat zeg ik niet, dat zegt het wetenschappelijk onderzoek.

Dit is inderdaad een stap voorwaarts, mijnheer De Ro. We hebben ook gezegd dat we graag het deel secundair onderwijs zouden steunen zoals het voorligt, maar er was geen bereidheid om het voorstel van decreet te splitsen. We zijn dus genoodzaakt om ons te onthouden, maar we hebben niet gesuggereerd dat er geen goede elementen in zitten. Wel integendeel, we hadden het deel secundair mee kunnen goedkeuren, maar helaas is die mogelijkheid niet geboden.

Kathleen Helsen (CD&V): Mijnheer Vandenberghe, ik wil even ingaan op uw reactie omdat u ook gereageerd hebt op zaken die ik gezegd heb. U hebt het zelf kunnen lezen, binnen het regeerakkoord en de beleidsnota hebben wij heel duidelijk gekozen om meer vertrouwen te geven aan scholen en om de planlast te verminderen. Dus wij zijn bij dit echt geen vragende partij om extra verantwoording of planlast te creëren. We hebben er vertrouwen in dat de scholen zelf de expertise hebben om te weten hoe zij die middelen moeten inzetten. We willen hen de ruimte geven om daarmee aan de slag te gaan. We willen geen zware controle waar u naar verwijst: geen plannen. U vraagt zich af hoe we gaan controleren of dit effectief gebeurt. We willen duidelijk het signaal geven dat we dat niet willen. Ik stel toch een zekere tegenstrijdigheid vast. Mevrouw Gennez wil dat niet zo eng vastleggen, ze wil meer in de breedte gaan en ruimte creëren, en u vraagt om controle.

We moeten echt vertrouwen hebben in de scholen, ervan uitgaande dat ze dat op de juiste manier zullen aanwenden.

Jo De Ro (Open Vld): Mijnheer Vandenberghe, scholen die alleen staan, die bestaan niet. De LOP-deskundigen doen ongelooflijk veel inspanningen om scholen en gemeenten bij te staan om alle kinderen naar een school te krijgen.

De mensen kunnen rekenen op het ministerie voor de toepassing van de wetgeving. Deze namiddag nog heeft Klasse een nieuwsbrief verspreid met alle good practices en alle need-to-knows aan scholen die er voor het eerst mee aan de slag moeten.

Er ligt ook een verantwoordelijkheid bij de pedagogische begeleidingsdiensten. Die hebben de laatste weken inspanningen gedaan, ze hebben de scholen verwittigd. Dat kan ik zeggen als ondervoorzitter van de Onderwijskoepel van Steden en Gemeenten (OVSG). Mevrouw Schryvers, voorzitter van de OVSG, zit hier ook. Vier weken geleden hebben we daarop geanticipeerd met onze koepel. Nu komen daar nog de middelen bij. Je kunt wensen dat het dak van deze plenaire vergadering veel hoger reikt, maar we zijn met deze maatregel toch al aardig op weg, niet om een klein stapje te nemen, maar een heel grote stap. Ik hoop dat dit voorstel van decreet een overweldigende meerderheid achter zich krijgt.

Koen Daniëls (N-VA): Mijnheer Vandenberghe en mevrouw Gennez, ik snap niet goed wat jullie zeggen. Jullie zeggen allebei iets anders. De een zegt vrijheid, de ander zegt meer controle. Mijnheer Vandenberghe, u gaat mee in het feit dat we moeten zorgen dat het selectiever is, terwijl mevrouw Gennez zegt dat het niet zo moet zijn. Ik weet niet goed wat jullie standpunt nu is.

Mijnheer Vandenberghe, u komt uit de praktijk. Voor u is de selectiviteit toch belangrijk. Dat is belangrijk omdat de mensen in de klas en de school het moeten doen. Daar moet het geld terechtkomen. Het moet niet in een of andere ondersteuning blijven hangen. Ik ben blij met uw pleidooi voor selectiviteit en voor de zorg dat we die moeten inzetten waarvoor ze dient, en dat ze efficiënt en effectief is.

De voorzitter: We hebben lang genoeg gediscussieerd. We hebben alle mogelijkheden gehad. *(Opmerkingen)*

Ik heb ruim de mogelijkheid gegeven om hierover te discussiëren. Zo kunnen we bezig blijven.

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (Zie *Parl.St.* Vl.Parl. 2015-16, nr. 551/1)

– De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.

Er zijn amendementen op artikel 4. (Zie *Parl.St.* Vl.Parl. 2015-16, nrs. 551/2 en 551/3)

De stemmingen over de amendementen en over het artikel worden aangehouden.

– De artikelen 5 tot en met 8 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, op woensdag 18 november 2015 brengt de heer Markku Markkula, voorzitter van het Comité van de Regio's, een officieel bezoek aan het Vlaams Parlement.

Hij zal bij die gelegenheid de plenaire vergadering toespreken over de rol van het Comité van de Regio's in 'Betere regelgeving voor betere resultaten'.

Na een verdere toelichting door minister-president Geert Bourgeois over de inspanningen van Vlaanderen dienaangaande zal de heer Markku Markkula met u in debat gaan.

Om voldoende tijd te kunnen uittrekken voor de toespraken en het debat stel ik voor dat de plenaire vergadering begint om 13.30 uur. Is het parlement het hiermee eens? *(Instemming)*

Graag doe ik een warme oproep tot alle Vlaamse volksvertegenwoordigers en alle Vlaamse ministers om de plenaire vergadering van woensdag 18 november 2015 vanaf 13.30 uur bij te wonen.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Internationaal Verdrag van Hongkong voor het veilig en milieuvriendelijk recycleren van schepen, gedaan te Hongkong op 15 mei 2009
– 381 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
96 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Internationaal Verdrag voor de controle en het beheer van ballastwater en sedimenten van schepen, gedaan te Londen op 13 februari 2004
– 382 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
96 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Vlaamse Gewest betreffende de aanleg van de Nieuwe Sluis Terneuzen, ondertekend te Terneuzen op 5 februari 2015
– 417 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
96 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en IJsland, anderzijds, betreffende de deelname van IJsland aan de gezamenlijke nakoming van de verbintenissen van de Europese Unie, haar lidstaten en IJsland voor de tweede verbintenisperiode van het Protocol van Kyoto bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering
– 452 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
90 leden hebben ja geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Verdrag nr. 170 van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende de veiligheid bij het gebruik van chemische producten op het werk, aangenomen te Genève op 25 juni 1990
– 453 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
96 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van Joris Poschet, Koen Daniëls, Jo De Ro, Karl Vanlouwe, Kathleen Helsen en Kris Van Dijck houdende wijziging van artikel 110/5 van de Codex Secundair Onderwijs, wat het recht op inschrijving betreft
– 494 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 4

Aangehouden stemmingen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmingen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 2, van Elke Van den Brandt, Elisabeth Meuleman, Caroline Gennez en Yamila Idrissi, tot vervanging van artikel 2.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
25 leden hebben ja geantwoord;
75 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 2.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
70 leden hebben ja geantwoord;
6 leden hebben neen geantwoord;
25 leden hebben zich onthouden.

Artikel 2 is aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
88 leden hebben ja geantwoord;
6 leden hebben neen geantwoord;
7 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van Kathleen Helsen, Jo De Ro, Koen Daniëls, Jos De Meyer, Kris Van Dijck en Ingeborg De Meulemeester houdende dringende tijdelijke maatregelen in het kader van een stijgend aantal anderstalige kleuters en inzake flexibilisering van de programmatie-mogelijkheden onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het secundair onderwijs
– 551 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 3

Aangehouden stemmingen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmingen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 1, van Caroline Gennez, Elisabeth Meuleman en Steve Vandenberghe, op artikel 4.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
25 leden hebben ja geantwoord;
76 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 2, van Elisabeth Meuleman, Steve Vandenberghe en Caroline Gennez, op artikel 4.

Stemming nr. 10

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
25 leden hebben ja geantwoord;
75 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 4.

Stemming nr. 11

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
70 leden hebben ja geantwoord;
19 leden hebben neen geantwoord;
12 leden hebben zich onthouden.

Artikel 4 is aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 12

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
70 leden hebben ja geantwoord;
31 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Jan Hofkens, Sonja Claes, Emmily Talpe, Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne en Miranda Van Eetvelde betreffende sensibilisering, preventie en handhaving inzake discriminatie op de arbeidsmarkt van personen met een migratieachtergrond
– 415 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 4

Stemming over het amendement

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de stemming over amendement nr. 9, van Imade Annouri en Yasmine Kherbache.

Stemming nr. 13

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
25 leden hebben ja geantwoord;
77 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 14

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
71 leden hebben ja geantwoord;
31 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MOTIE van Bart Van Malderen, An Moerenhout, Michèle Hostekint en Ingrid Lieten tot besluit van de op 14 oktober 2015 door Bart Van Malderen in commissie gehouden interpellatie tot minister Liesbeth Homans over de Armoedebarometer 2015
– 502 (2015-2016) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 15

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
25 leden hebben ja geantwoord;
77 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op donderdag 12 november 2015 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 19.42 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Ortwin Depoortere, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Karl Vanlouwe, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Vera Celis, Rik Daems, Bart Somers: ambtsverplichtingen;

Freya Saeys, Francesco Vanderjeugd: familieverplichtingen;

Lies Jans: gezondheidsredenen;

Vera Jans: zwangerschapsverlof.

Afwezig zonder kennisgeving

Jean-Jacques De Gucht

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes,

Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Martine

Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Guy D'haeseleer, Ortwin Depoortere, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

Stemming nr.5:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian

Van Eyken, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.6:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.7:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Nadia Sminate, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Guy D'haeseleer, Ortwin Depoortere, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.8:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Guy D'haeseleer, Ortwin Depoortere, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Johan Danen, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Björn Rzoska, Elke Van den Brandt

Stemming nr.9:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.10:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.11:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne

De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Nadia Sminate, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, Els Robeyns, Björn Rzoska, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Ortwin Depoortere, Chris Janssens, An Moerenhout, Ingrid Pira, Stefaan Sintobin, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken

Stemming nr.12:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Axel Ronse, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Nadia Sminate, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Ortwin Depoortere, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.13:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.14:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Nadia Sminate, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Ortwin Depoortere, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den

Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.15:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants